

SUOMI ULKOMAISSA
TIEDOTUSVÄLINEISSÄ
VUONNA 2001

Sisällysluettelo

Yhteenveto	4
Pohjoismaat	6
Islanti	6
Norja	6
Ruotsi	7
Tanska	10
EU-maat	12
Alankomaat	12
Belgia	13
Espanja	14
Irlanti	14
Iso-Britannia	15
Italia	16
Itävalta	19
Kreikka	19
Luxemburg	21
Portugali	21
Ranska	22
Saksa	24
Muu Eurooppa	27
Bulgaria	27
Jugoslavia	28
Kroatia	29
Latvia	30
Liettua	31
Puola	32
Romania	32

Sveitsi	33
Tshekki.....	34
Ukraina	34
Unkari	35
Viro	36
Venäjä	38
Moskova	38
Murmansk	40
Petroskoi	40
Pietari	41
Yhdysvallat ja Kanada	44
USA	44
Kanada	46
Kaukoitö ja Australia	49
Etelä-Korea	49
Filippiinit.....	50
Indonesia	50
Intia	51
Japani	51
Kiina	52
Hongkong.....	53
Shanghai	53
Malesia	54
Pakistan	55
Singapore	55
Thaimaa	56
Vietnam	57
Australia	58

Latinalainen Amerikka	59
Argentiina	59
Chile	59
Meksiko	60
Nicaragua	61
Lähi-itä	62
Arabi-Emiirikuntien Liitto	62
Iran	62
Israel	62
Kuwait	64
Afrikka	65
Egypti	65
Etelä-Afrikan Tasavalta	65
Libya	66
Sambia	66
Tansania	67

Yhteenveto

”NOKIA, DOPING, LUKUTAITO”

- Suomi ulkomaisissa tiedotusvälineissä vuonna 2001

Vuonna 1999 Euroopan Unionin puheenjohtajuus oli aihe yli muiden kun Suomea käsiteltiin ulkomaisissa tiedotusvälineissä. Seuraavana vuonna Suomen ensimmäisen naispresidentin Tarja Halosen valinta, formula-ajaja Mika Häkkinen ja Jorma Ollilan johtama Nokia olivat hallitsevia aiheita.

Vuonna 2001 Nokia ja Suomen IT-osaaminen olivat edelleen hallitseva aihe. Toinen pääaihe käsitteli Lahden MM-kisoissa kiellettyjen aineiden käytöstä kiinnijääneitä suomalaishihtäjiä. ja kolmas OECD:n ns. PISA:n tutkimuksen tulokset, joiden mukaan suomalaisten lasten luku- ja kirjoitustaito oli maailman huippuluokkaa.

Tähän julkaisuun on koottu Suomen suurlähetystöjen ja muiden edustustojen lähettämiä raportteja siitä, miten Suomea käsiteltiin eri maiden tiedotusvälineissä vuonna 2001.

Nokia, doping, lukutaito

Oli odotettua että presidentti Halonen ja Mika Häkkinen eivät olisi yhtä paljon esillä kuin vuonna 2001. Olihan presidentin vaaleista kulunut vuosi eikä Häkkinen menestynyt radalla yhtä hyvin kuin aikaisemmin. Sensijaan Nokia piti suvereenisti pintansa. Lähes jokaisessa maassa, Pohjoismaista Afrikkaan, Suomi tietotekniikan edelläkävijänä yleensä ja lippulainen Nokia erityisesti olivat ykkösaieheina, hollantilaisen tiedotusvälineen mukaan ”puhelinjätti vaikenijoiden maasta”.

Suomi sai paljon myönteistä julkisuutta sijoituttuaan ykköseksi OECD:n tekemässä tutkimuksessa koululaisten luku- ja kirjoitustaidosta (ns. PISA-tutkimus). ”In Finland everyone does well and social background has little impact”, englantilainen The Guardian kirjoitti.

Täysin päinvastaista julkisuutta maallemme toivat Lahden MM-hiihdossa dopingiin syyllistyneet urheilijat. Karpaasien käry oli suuri, Suomen kannalta ikävä uutinen hiihtomaissa kuten Ruotsissa, Norjassa, Saksassa ja Italiassa, mutta levisi myös kaukisiin maihin kuten Australiaan. ”Suomi dopingkaokesä, valkoisen myytin loppu” italialainen La Repub-

lica otsikoi Suomen hiihtourheilun mustia päiviä.

Musiikki, arkkitehtuuri ja muotoilu säilyttivät vahvan asemansa ulkomaisissa tiedotusvälineissä, mutta muitakin ja varsinkin uusia taiteen aloja menestyi maailmalla ja tuli tunnetuksi myös kaukaisissa maissa. Vuonna 2001 maailmalla menestyvät suomalaisjalkapalloilijat nousivat aikaisempaa huonommin menestyneiden kilpa-ajajien rinnalle urheilujulkiksina.

Yllättävää vuoden uutissadossa oli ehkä euron saama melko vaisu julkisuus, Hongkongin ja Kuala Lumpurin kaltaisia finanssikeskuksia lukuunottamatta.

Pohjoismaat

Suomen menestyminen OECD:n koululaistutkimuksessa herätti kiinnostusta Pohjoismaissa. Verdens Gang totesi Norjan olevan ”et helt kunnskapslav bak Finland”. Suomi-kiinnostus lisääntyi varsinkin EU:n ulkopuolisissa Norjassa ja Islannissa, tosin EU-maiden, ml. Suomen toivottiin huomioivan enemmän EU-ETA-yhteistyötä. Presidentti Halonen sai valtiovierailusta johtuen paljon julkisuutta Tanskassa. Ruotsille Suomi on edelleen ”sparrari” niin politiikassa, taloudessa, kulttuurissa kuin urheilussakin. Suomen ansiot tunnustettiin, mm. IT-alalla ja kulttuurissa, mutta pääministeri Persson kuroi aikaisemmin ruotsalaismediassa suvereenina pidetyn pääministeri Lipposen etumatkaa kiinni ”valtiomieskilvassa”.

Doping-skandaalissa Suomea ei säästetty varsinkaan ruotsalaisessa ja norjalaisessa lehdistössä vaan Suomen hiihto, urheilu, joskus koko maa, painettiin maan rakoon.

Euroopan Unioni

EU-maissa Suomi oli edelleen kiinnostava piienenä, mutta aktiivisena ja toimivana jäsenmaana. IT ja Nokia herättivät sekä ihailua että ihmetystä. Miten pieni maa Euroopan pohjoisilla äärilaidoilla on pystynyt nousemaan teknologiajätiksi. Myös suomalainen kulttuuri jatkoi voittokulkuaan. Suurista EU-maista varsinkin Ranska on löytänyt Suomen: ”Suomalaisten salaisuus perustuu päättäväiseen nöytyyteen, ”sisuun”, joka on sekoitus peräänantamattomuutta, bravuuria ja tyyntä sitkeyttä” (Le Figaro Economie).

Saksalaismedia oli kriittisen kiinnostunut Suomen

ydinvoimahankkeesta. Toisaalta Suomi “tuli, näki ja voitti” Schleswig-Holsteinin musiikkijuhlilla. Italian lehdistö oli puolestaan innostunut Italian ja Suomen välillä puhjenneesta EU:n elintarvikevirastoa koskevasta “kinkkusodasta”, esim. Corriera della Sera lainasi Helsingin Sanomia: “Prosciutto on kinkkua. Nyt sen tietää 1.2 miljoonaa suomalaista. Riittääkö, Berlusconi?”

Muu Eurooppa

EU:n ulkopuolisissa maissa Suomi kiinnosti unionin jäsenenä, joka voisi auttaa hakijamaita jäseniksi ja muita maita lähempään yhteistyöhön unionin kanssa. Tiedotusvälineissä asiaa kuitenkin käsiteltiin aikaisempaa pragmaattisemmin ja epädramaattisemmin.

Suomen korkea elintaso ja IT-osaaminen kiinnostivat itsessään. IT-kehityksessä Viro piti Suomea esimerkkinä. Eesti Ekpress uskoi että Viro “infoteknologian pikkutiikerinä” voisi jopa hypätä Suomen ohi.

Raportointi Suomesta oli pääosin asiallista ja myönteistä. Tosin balttimedia tyrmäsi oitis presidentti Halosen varauksellisen suhtautumisen Naton laajentumiseen Der Spiegel-lehdessä 9.4.2001.

Venäjä ja Yhdysvallat

Venäjän lehdistö on myös huomannut Suomen aseman tietotekniikan edelläkävijänä, joten painopiste raportoinnista on siirtynyt vanhasta “Viola-Suomesta” kohti “Nokia-Suomea”. Uudet asiat Suomesta kiinnostavat, mutta historiaa ei ole unohdettu. Muuttaman kuukauden sisällä vuonna 2001 Venäjän ulkoministeri, pääministeri ja presidentti vierailivat Suomessa. Presidentti Putinin seppeleenlaskua Mannerheimin haudalle pidettiin uuden ajan eleenä

Lähialueilla Pietarissa, Petroskoissa ja Murmanskissa kiinnostavat rajakauppa, matkailu, ympäristöyhteistyö, Schengen-sopimus jne. Suomalaista kulttuuria arvostetaan korkealle Venäjällä.

Nokia on Suomen mediatähti Yhdysvalloissa. Vuonna 2001 Nokia oli Yhdysvaltain mediassa huomattavasti merkittävämpi aihe kuin Suomi, syystä. Nokia oli vuonna 2001 seitsemänneksi vaihdetuin osake New Yorkin pörssissä, ja monelle sijoitusrahastolle, sijoittajalle ja tiedotusvälineelle yhtiön seuraminen on elintärkeää. Kunnian saavutuksesta keräsi Jorma Ollila, ei Suomi, vaikka Espoo, Suomi jutuissa todettiinkin suuryhtiön kotikaupungiksi. Myös Bill Gatesin Microsoftin haastanut Linus Torvalds Linux-järjestelmineen sai paljon julkisuutta.

Syyskuun 11. päivän terrori-iskut herättivät kiinnostusta Suomen ulkopolitiikkaan Yhdysvalloissa. Vaikka valtamedia ei eritellyt pienten maiden kanto-

ja, suomalaiset lausunnot levisivät tehokkaasti varsinkin internetissä.

Muu maailma

Koska Suomen politiikka on tuntematonta valtaosassa Euroopan ulkopuolisia maita, Suomi-tietoisuus välittyy taloussuhteiden, kulttuurin ja kansainvälisen uutiskynnyksen ylittävien “kummallisuuksien” (esim. akankanto, suomalainen tango) kautta. Ministerivierailut ja niihin liittyvät toimittajavierailut toivat ylimääräistä julkisuutta. Kehitysmaissa kehitysyhteistyö ja suurlähetystöjen järjestämät tilaisuudet (kulttuuritapahtumat, itsenäisyyspäivänjuhlat) kiinnostivat mediaa. Yleisistä aiheista IT dominoi, mutta Suomi kilpailukykyisenä ja vähiten korruptoituna maana pantiin merkille Aasiassa ja arabimaissa. Henkilöistä ralli- ja formula-autoilijat, jalkapalloilijat sekä Nokian pääjohtaja olivat hyvin esillä, mutta myös edesmennyt kirjailija Tove Jansson sai paljon huomiota, varsinkin Aasiassa. Jääkiekkohullussa Kanadassa Jari Kurrin valinta Hockey Hall of Fame’en ja Saku Koivun sairastuminen syöpään saivat palstametrejä kanadalaislehdistössä. Israelin muuten myönteistä mediakuvaa Suomesta himmensi israelilaisten tiedotusvälineiden voimakas reaktio ulkoministeri Erkki Tuomiojan Suomen Kuvalehdessä esittämää Israelin palestiinalaispolitiikan arvostelua vastaan.

Matkailujournalismissa hallitsivat aikaisempaan tapaan Lappi, joulupukki ja luonto.

Summarum

Tässä koosteessa olemme halunneet säilyttää edustustojen lähettämät raportit mahdollisimman alkuperäisessä muodossaan, koska silloin ne välittävät niitä maakohtaisia painotuksia, kokemuksia ja ulottuvuuksia, joita Helsingistä käsin aina ei näe.

Yhteenvetona voimme sanoa: Suomi-kuva elää ja monipuolistuu.

Yrjö Länsipuro
osastopäällikkö

Rolf Johansson
lehdistösihteeri

Pohjoismaat

Islanti

Islannissa niin sähköinen kuin kirjoitettukin media seuraa aktiivisesti maailman uutisotsikoita mukaan lukien pohjoismaisetkin tapahtumat, usein laajojen reportaasien muodossa.

Suomea käsiteltiin eri yhteyksissä asiantuntevasti Islannin mediassa vuonna 2001, vaikkakaan ei yhtä näyttävästi kuin vuonna 2000, jolloin Helsinki ja Reykjavik olivat Euroopan kulttuurikaupunkeja ja jolloin oli myös Tasavallan Presidentin valtiovierailu Islantiin.

Erityishuomiota Suomi sai 2001 alkuvuodesta Suomen puheenjohtajuuden käynnistyessä Pohjoismaiden ministerineuvostossa Morgunbladetin julkaistessa yhteistyöministeri Jan-Erik Enestamin laajan artikkelin aiheesta. Schengen-yhteistyön käynnistymisen maaliskuussa kiinnosti niinikään mediaa. Myös heinäkuun alussa Imatralla pidetty pohjoismainen pääministerikokous sai palstatilaa lehdistössä.

Islannin pääministerin vierailu Turkuun ja Naantaliin kesäkuussa tuli niinikään näyttävästi esiin islantilaismediassa ei vähiten Eurooppa-kysymysten merkeissä. Syksyn aikana Suomi hoiti Islannissa Euroopan Unionin sijaispuheenjohtajuuden, jolloin Reykjavikissa järjestetyt kaksi seminaaria euron käyttöönoton vaikutuksista toivat osaltaan näyttävästi esiin Suomea ainoana euromaana Pohjolassa samalla tuoden uuden ulottuvuuden keskusteluun Islannin Eurooppa-politiikan haasteista.

Suomi, älä unohda ETA-sopimusta!

Islanti on eri yhteyksissä toistuvasti vaatinut Suomea ja muita pohjoismaita tukemaan ETA- yhteistyötä nykyistä pontevammin peläten ETA- saavutusten hukkuvan EU-laajentumisen pyörteisiin.

Islanti pettyi Kansainvälisen valaskomission IWC:n Lontoossa heinäkuussa pitämän vuosikokouksen yhteydessä muilta pohjoismailta, erityisesti Suomelta ja Ruotsilta saamaansa puutteelliseen tukeen pyrkiessään palaamaan IWC:n jäsenyyteen, mikä näyttävästi tuotiin esiin myös mediassa.

Näyttelyvuoden avasi tammikuussa Kaisu Koiviston näyttely ja päätti syksyllä suomalaista muotoilua esitellyt näyttely, jonka avajaisten yhteydessä esitelmöi johtaja Anne Stenros. Pohjolan talossa helmikuussa järjestettyyn yhteispohjoismaiseen kuvanäyttelyyn osallistui Suomesta Pekka Turunen.

Pohjoismaisen filmiviikon aikana maaliskuussa

vieraili Reykjavikissa Taru Mäkelä, jonka ohjaama Pikkusisar esitettiin filmiviikon ohjelmistossa. Niinikään pohjoismaisen lastenkirjallisuuden tapahtumassa Reykjavikissa lokakuussa esiintyi kirjailija Hannele Huovi.

Vuodenvaihteessa 2000-2001 saatiin myös hieman lisää suomalaiskirjallisuutta käännettyksi ahkerien islantilaislukijoiden käyttöön, kun Seitsemän veljestä ja Jäniksen vuosi ilmestyivät islanniksi.

Myös aikanaan useita vuosia Reykjavikin sinfoniaorkesteria johtanut Petri Sakari kävi viime vuonnakin vierailevana kapellimestarina johtamassa vanhaa orkesteriaan.

Norja

Suomi ja Norja ovat rajanaapureita ja se näkyy myös lehtien uutistarjonnassa. Pohjois-Norjan tiedotusvälineiden sivuilla Suomi on luonnollinen osa lehtien päivittäistä uutistarjontaa. Etelä-Norjan ja Osloon seuduilla Suomi nousee otsikoihin poliittisten tapahtumien, kulttuurivierailujen tai urheilutapahtumien myötä.

Suurin yksittäinen poliittinen uutinen oli pääministeri Paavo Lipposen vierailu Osloon ja Stavangeriin maaliskuussa. Norjalainen ympäristöjärjestö Bellona oli suivaantunut Lipposen lausunnosta, jossa hän ilmaisi, että järjestö on "terroristinen". Tapaus sai huomattavan paljon julkisuutta. Samalla Norjan pääministeriltä Jens Stoltenbergiltä tivattiin Bellonaa puolustavaa kannanottoa. Norjan hallitus nimittäin tukee Bellonaa rahallisesti. Pääministeri Lipposen ja Bellona-järjestön sovinnon ele Norjan suurkäräjien portailla sai niinikään paljon julkisuutta. Tiedotusvälineiden mukaan erimielisyydet haudattiin. Perään kuitenkin vielä kyseltiin mitä suomi-norja sanakirjaa Lipponen käytti.

Puolustusvoimain komentajan, kenraali Gustav Hägglundin nimitys EU:n sotilaskomitean johtoon oli tiedotusvälineiden mukaan voitto suomalaisille. Rautaesiripun romahdettua ja Neuvostoliiton hajottua suomalaiset irtaantuivat Moskovasta ja siirtyivät kokonaisuudessaan EU:n ytimeen. Sieltä löytyi pääuutislehti Aftenpostenin mukaan Suomen poliittinen voitto.

Vakoilutapaus Suomen puolustusvoimain omassa tiedusteluorganisaatiossa herätti jonkin verran kiinnostusta. Lehtikirjoittelun mukaan vakoilu ei ollut erityisen laajaa. Norjassa ei huomioitu, että vakoilutapaus tuli ilmi juuri ennen Venäjän ulkominis-

teri Ivanovin Suomen vierailua.

Keväällä Sampo-yhtiö teki ostotarjouksen norjalaisesta Storebrand-vakuutusyhtiöstä. Norjan kiemuraisen pankki- ja vakuutuslainsäädännön vuoksi ja lähestyvien suurkäräjävaalien takia asian käsittely venyi ja pitkittyi. Sammosta ja Storebrandista muodostui kesän pituinen jatkokertomus, jonka viimeiset jaksot kirjoitettiin vasta syyskuun vaalien jälkeen, jolloin Sampo lopulta perui ostotarjouksensa.

Käytännössä koko norjalainen poliittinen kenttä vastusti Storebrandin myyntiä suomalaisille. Storebrand edusti Norjan teollisuushistorian kruunujalokiveä - sitä ei saanut päästää ulkomaalaisten omistukseen, vaikka se oli Storebrandin osakkeenomistajien enemmistön ja henkilöstön kanta.

Kvaernerin rahoitusvaikeudet nousivat otsikoihin Yhdysvaltain terrori-iskujen jälkeen, vaikka yrityksen vaikeuksista tiedettiin yleisesti. Norjalaiset tiedotusvälineet huomioivat, että Kvaernerin Suomessa omistama Masa-Yards kieltäytyi maksamasta konserniavustusta emoyhtiölleen.

Ensiuutiset matkustajalautta Isabellan karilleajosta Ahvenanmaan saaristossa maalailivat kauhukuvia suuronnettomuudesta ja palauttivat mieleen Estonian tapauksen. Seuraavina päivinä uutisointi korjaantui karilleajon tietojen tultua julki.

Monet norjalaiset tiedotusvälineet huomioivat kirjailija Tove Janssonin kuoleman etusivuillaan. Norjan kulttuuriministeri ylisti Janssonin mielikuvitusta ainutlaatuisena. Hänen tuotantoon pidettiin inspiroivana ja väkivallattomana.

Saamenkieliset TV-uutiset aloittivat lähetyksensä heinäkuussa ilman Suomen odotettua osallistumista. Asiaan kiinnitettiin huomioita ja pidettiin ikävänä, että Yleisradio oli viime metreillä irtaantunut hankkeesta.

Presidentti Urho Kekkosen ja rouva Anita Hallaman suhteesta ilmestynyt kirja noteerattiin Aftenpostenissa. Lehti totesi suhteen olleen julkinen salaisuus, joka kirjan myötä sai vahvistuksensa. Lehti totesi, että presidentti Kekkosella oli aikaisemmin avioliiton ulkopuolinen suhde myös AP:n kirjeenvaihtaja Ann-Mari Snellmaniin.

Suomen hiihtomaine meni

Lahden MM-hiihdot ja kisojen dopingskandaali saivat erittäin paljon palstatilaa Norjan tiedotusvälineissä. Ilta- ja aamulehdet pullistelivat uutisia ja reportaaseja Lahden MM-kylästä. Suomen hiihtomaine kärsi täydellisen tappion norjalaisten silmissä. Dopingkeskustelu jatkui pitkään kisojen päätyttyä ja siirtyi vähitellen käsittelemään dopingvalvontaa liittyen tuleviin talviolympialaisiin Salt Lake Cityssä. Suomen julkisen kuvan kannalta tilanne korjaantui kun Suo-

men naishihtäjät pystyivät tasaväkiseen kilpailuun Lahtea seuranneissa Holmenkollenin hiihtokisoissa Oslossa.

Suomalaiset jalkapalloilijat ja jääkiekkoilijat norjalaisissa seuroissa saavat pelimenestyksen myötä myönteistä huomioita paikallislehtien urheilusivuilta.

Ruotsi

”Kuinka vähän tarvitaankaan siihen, että maat ja kansat väärinymmärtävät toisensa, psykologinen sodankäynti leimahtaa, ja kuvitelmia kansanluonteista aletaan tuulettaa kuin kaappien pimennoista esiinkaiuttuja loppuunkulutettuja talvivaatteita.”

Tuskaisen toteamuksen esitti viime maaliskuussa Sydsvenska Dagbladetissa Bengt Lindroth, Ruotsin radion yhteiskunnallisten ohjelmien päällikkö. Syynä olivat tietenkin Suomen hiihdon doping-skandaalin aiheuttamat reaktiot Suomessa ja Ruotsissa.

Hyvin Suomea ja suomalaisia tuntevan ja usein Suomesta juttuja tekevän Lindrothin kirjoituksen taustalla oli toisaalta etenkin ruotsalaisen ilta- ja aamulehdistön (osin ymmärrettäväkin) mekastus skandaalin ympärillä, toisaalta suomalaisten reaktiot siihen. Kun dopingkirjoittelu Ruotsissa näet oli kiivaimmillaan, saapui ratsuväki Suomesta apuun: muun muassa Jörn Donner, Kjell Westö, Yrsa Stenius esiintyivät ruotsalaismediassa puolustaen kansaamme pahimmilta hyökkäyksiltä.

Lindroth ihmetteli, miten kaksi kansaa, joiden EU-aikoina pitäisi olla entistä lähempänä toisiaan, saattoivat tulkita toisiaan niin väärin? Vastaus oli häneen yksinkertaisuudessaan banaali: toisesta oli tietoa liian vähän, pahimmillaan oltiin haluttomia edes hankkimaan sitä.

Väärinymmärtäjät ja tiedon puute

Onko Lindrothin huoleen aihetta?

Varmasti.

Mutta aluksi voisi kiinnittää huomiota siihen, että suomalainen ratsuväki kuitenkin pääsi ruotsalaisille mediatantereille teutaroimaan, jopa ilta- ja aamulehtien urheilusivuille asti; ja liittolaisiakin löytyi, muun muassa tunnettu historian popularisoija Herman Lindqvist. Svenska Dagbladet aloitti tapahtuneen innoittamana valistavan kirjoitussarjan Ruotsin naapurimaista.

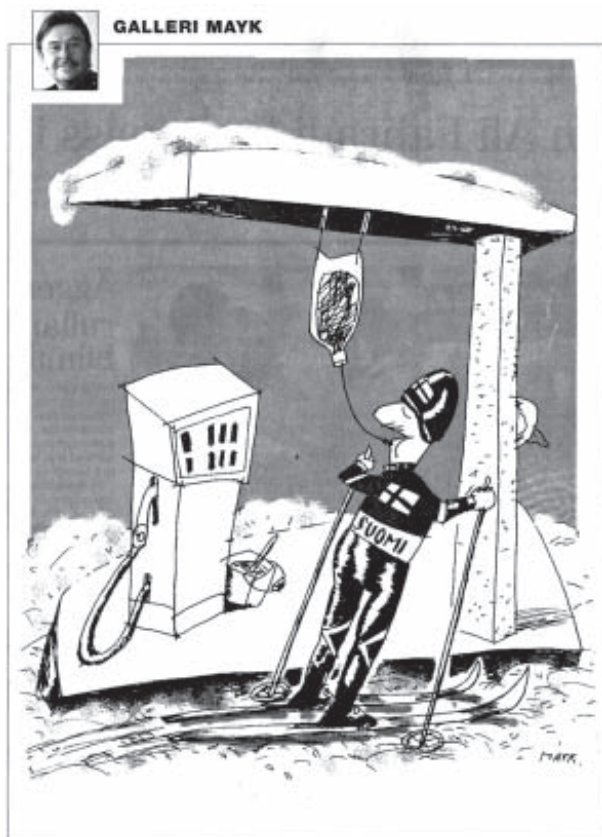
Kuinka syvän jäljen tapahtunut jättäisi? Nyt voisi sanoa: tuskin kovinkaan syvän. Psykologisen sodankäynnin voimasuhteisiin vaikutti myös se, että Ruotsi sai omat doping-tapauksensa. Suomalaisuo-

rituksista urheilussa on myöhemmin raportoitu arvostaen (mm. golf ja tennis) vanhoihin viittailematta.

Sen sijaan Lindrothin perusväittämään tiedon puutteesta on syytä paneutua tarkemmin.

Voidaan väittää Suomen ja Ruotsin välisen mediakanssakäymisen arkipäiväistyneen muun muassa siksi, että suomalaiskirjeenvaihtajat istuvat ruotsalaistoimituksissa: vuorovaikutus on ajoittain kaksisuuntaistakin. Sen sijaan ruotsalaismedialla on vain muutama kirjeenvaihtaja Suomessa; heidän lisäksi maamme näkyvyyteen vaikuttavat muutamat säännöllisesti kirjoittavat suomalaiskolumnistit (mm. Birger Enges, Sundsvall Tidning, Bjarne Nitovuori, Göteborgs-Posten). Uutistoimisto TT raportoi kyllä säännöllisesti Suomesta, mutta jutut eivät suinkaan aina ylitä julkaisukynnystä, laajasti ainakaan. Tärkein vaikuttaja ovat ruotsalaismedioissa olevat Suomen-harrastajat: heidän suhteensa eletään sukupolven vaihdosta.

Mutta jos nyt olettaisimme vaikkapa Suomen Tukholman suurlähetystön asettavan omalta osaltaan tavoitteeksi saattaa suomalainen politiikka, talous, tiede, taide ja kulttuuri osaksi yleiseurooppalaista debattia edes ruotsalaismediassa, arkipäiväistymiseen on vielä pitkä matka.

Karpaasien käry Labden MM-kisoja ruodittiin Ruotsin ja Norjan lehdissä (Sydsvenska Dagbladet)

Tämän todistamiseksi pieni, vain viitteellinen tilastokatsaus.

Ruotsissa on kaksi suurehkoa artikkelihakemisto, Presstext ja Mediearkivet, jotka kattavat pääasiassa eri tiedotusvälineitä, mutta osin myös samoja.

Mittasimme tiettyjen hakusanojen esiintymistä viime vuoden aikana Presstextin avulla, julkaisuja olivat Dagens Nyheter, Expressen, GöteborgsTidningen, KvällsPosten, Dagens Arbete, Dagens IT, Jusek (juristilehti), Lön & Jobb, Privata Affärer, Resume (mainos- ja media-alan erikoisjulkaisu), Skolvärlden, Tidningen Vi ja Veckans Affärer, siis päivä-, iltapäivä-, viikko- ja ammattilehtiä.

Hakusana "Finland" esiintyi viime vuonna näissä lehdissä yhteensä 4081 artikkelissa, "Norge" 4807:ssä ja "Danmark" 5109:ssä artikkelissa. Näyttäisimme siis painivan samassa sarjassa Ruotsin muiden naapur maiden kanssa.

Jos poistetaan artikkeleista ne, joissa esiintyy myös sana "sport" (ei poista kaikkia urheilujuttuja), määrä vähenee 3293:aan.

Sellaisia artikkeleita, joissa esiintyi hakusana "Lipponen" oli 62, "Halonen" 50, "Tuomioja" 12, "Niinistö" 11, "Hassi" 4, "Enestam" 2, "Sasi" 1.

Hakusana "Nokia" antoi 1347 artikkelimainintaa, "Ollila" 51 ja "Mika Häkkinen" 140.

Mediearkivet kattaa jonkinverran suuremman mediavalikoiman (alkaen Svenska Dagbladet, Aftonbladet jne), ja luvut nousivat (Lipponen 205, Halonen 111, Tuomioja 40, Niinistö 40, Enestam 13, Hassi 8, Sasi 7, Ollila 187), mutta systeemi saattaa kirjata saman jutun useampaan kertaan, ja koska siihen sisältyy TT (joka ei tilastoi juttujen julkaisemista), lähetyksellä ei ole varmaa tietoa, kuinka lähellä totuutta luvut ovat.

Vielä on huomattava, että tärkeä sähköinen media näistä luvuista pääosin (Mediearkivet kattaa osan) puuttuu, joten kokonaiskuva on todellisuudessa valoisampi.

Suomi Ruotsille sparrari, halusi tai ei

Silti tulos kielii jostakin ja johtopäätös on banaali: suomalainen poliitikko esiintyy ruotsalaismediassa asemansa, mutta ei aina asiansa kautta. Voisi kuvitella, että niin kauppa- ja teollisuusministerillä, ympäristöministerillä kuin monella muullakin ministerillä olisi voinut olla näkemyksiä asioista, jotka molemmille maille ja laajemminkin EU:ssa olivat tärkeitä ja ajankohtaisia ajanjaksolla.

Toista johtopäätöstä ei tekisi mieli kirjatakaan, mutta tosiasia on, että lähetykselläkin on merkitystä siinä, tuleeeko henkilö tai asia ruotsalaismedian ulottuville vai ei. Se näkyy yllä olevissa luvuissakin, hyvässä ja pahassa.

Kolmas liittyykin jo sisältöihin. Karkea sääntö on, että suomalaistuote - politiikka, talous, kulttuuri urheilusuoritus - ylittää julkaisukynnyksen varmimmin, jos se tavalla tai toisella haastaa Ruotsia. Suomi on, halusi tai ei, länsinaapurilleen sparrari. Kuva on saamassa muitakin sävyjä, mutta tällainen asenne vaikuttaa yhä vahvasti. Poliitikassa se tarkoittaa usein sosialidemokraattisen hallituksen haastamista tavalla tai toisella.

Presidentti Tarja Halonen on median kannalta kiitollinen itsessäänkin (ruotsalaisten kolmanneksi korkeimmalle arvostama poliitikko Kofi Annanin ja Tony Blairin jälkeen göteborgilaisen SOM-instituutin tutkimuksen mukaan), mutta kyllä hänen nimityspoliitikkaansa (Suomen Pankki) verrattiin heti nimityspoliitikkaan Ruotsissa. Pääministeri Paavo Lipponen oli pitkään Pohjolan paras pääministeri, jolla lyötiin pääministeri Göran Perssonia. Perssonin noustua EU-puheenjohtajuuden ja 11.9. tapahtumien jälkeen valtiomiesluokkaan vastakkainasettelu on vähentynyt, mutta Lipposessa henkilöityvä Suomen talouspolitiikka haastaa yhä Ruotsia. Ja Väinö Tannerista Tukholmassa puhunut Lipponen "otti Ruotsia korvasta", tietenkin, DN:n otsikon mukaan .

Jotenkin kenraali Gustav Hägglundin nimityskin sai ainakin Svenska Dagbladetissa Suomen Ruotsia topakamman puolustusasetteen hohtoa ympärilleen.

Suomen menestyminen kansainvälisessä kilpailukykyvertailussa ja OECD:n koulutustilastoissa noteerattiin näyttävästi ja rehdisti sekin - omia samalla lyöden.

Nokia on tämän ilmiön ruumiillistuma; ajan myötä finnkampen Ericssonin kanssa on muuttunut sen ihmettelemiseksi, mistä oikein on kyse.

Nokia hallitsee talouskirjoittelua, mutta myös Sammon Björn Wahlroosin edesottamuksia noteerattiin näkyvästi. Fortumin energiakaupat herättivät Svenska Dagbladetissa huolen Tukholman energiahuollon siirtymisestä suomalaisomistukseen. Ylimalkaan suomalaisen talouselämän seuraaminen vaikuttaisi olevan tarkempaa kuin Suomen poliittisen elämän, vähintäänkin yhteishankkeiden osalta.

Muita julkistamiskynnyksen ylittäneitä asioita olivat muun muassa Ahvenanmaan asema, ulkoministeri Erkki Tuomiojan jäsenyys Attacissa ja Israelkannanotto, Ruotsin kielen asema Suomessa, Muhammad Attan kuolinilmoitus, Matti Ahteen ja Antti Piipon kohtalot. Suomen poliittisen keskustan tilannetta seurattiin jonkin verran ruotsalaisessa keskustalehdistössä.

“Näin hyvin noilla, näin huonosti meillä”

Talouden ja politiikan ohella suomalainen kulttuuri on edelleen saanut runsaasti positiivista huomiota

Tasavallan Presidentti on Pohjoismaissa arvostettu poliitikko

Ruotsin tiedotusvälineissä, erityisesti suurissa tukholmalaislehdissä. Suomi profiloituu näissä selvästi kiinnostavampana kulttuurimaana kuin Ruotsin kaksi muuta pohjoismaista naapuria - poikkeuksena ehkä kultakauttaan elävä tanskalainen elokuva. Käsitys - tai myytti - suomalaisen kulttuurin alkuvaiheesta sai lehdistössä vahvistusta vuoden 2001 aikana. Samoin kuin talouden ja politiikan alalla myös kulttuuriasioissa Suomea käytettiin ajoittain lyömäaseena Ruotsin kulttuuripoliitikkoja ja instituutioita vastaan. Sävyinä oli monesti se, että “näin hyvin Suomessa, näin huonosti meillä”.

Määrällisesti eniten kulttuuriartikkeleita on kirjallisuudesta. Sadoista Suomen kirjallisuutta koskevista artikkeleista nousee erityisesti esiin Tove Janssonin poismenoon liittyvä kirjoittelu.

Suomenruotsalainen kirjallisuus oli muutoinkin vahvasti esillä. Sekä Bo Carpelan (Ögonblickets tusen årstider) että Kjell Westö (Konsten att vara Skrake) saivat loistavat arvostelut lukuisissa lehdissä. Myös Claes Anderssonin teos Mina tolv politiska år otettiin kiitellen vastaan. Jörn Donnerin toimittama suomenruotsalaisen runouden antologia sen sijaan sai yllättävän kielteisen, suorastaan murhaavan arvostelun Svenska Dagbladetissa.

Suomenruotsalaiset klassikot saivat paljon arvostavaa huomiota, Hjalmar Söderberg, Edith Södergran, Oscar Parland. Ruotsalaisten kulttuurijournalistien

kontaktit Suomeen ja erityisesti suomenruotsalaiseen kulttuuriin ovat edelleenkin tiiviitä.

Ponnistelut suomenkielisen kaunokirjallisuuden markkinoimiseksi Ruotsiin vaativat edelleen kovaa työtä. Uusia käännöksiä tuli niukalti. Suomenkielisen käännetyin kaunokirjallisuuden osalta eniten huomiota - ja pääosin hyvin myönteistä - sai Anja Snellmanin Paratiisin kartta. Vuoden pakollinen Paa-silinna, Hoppsan, jag är död (Herranen aika), sai varsin nuivan vastaanoton.

Tietokirjojen osalta kohokohtiin kuuluivat Mau-no Koiviston Ung soldat, Max Jakobsonin Våldets århundrade sekä Georg Henrik von Wrightin Mitt liv som jag minns det.

Vaikutusvaltainen Svensk Bokhandel -lehti käsit-teli näyttävästi ja kiittäen ensimmäisiä Helsingin kir-jamessuja.

Suomalaisen kuvataiteen seuranta on runsasta, osittain siksi että gallerioissa ja taidemuseoissa esi-tellään paljon suomalaista kuvataidetta. Kiasma herättää edelleen suurta kiinnostusta, enkä osittain siksi että Ruotsin oma modernin taiteen museo on homeskandaalin vuoksi jouduttu sulkemaan. Ars 001 tuotti suuria artikkeleja vaikkakaan näissä ei erityi-sesti nostettu suomalaista taidetta esiin - itse museo kylläkin. Myös Tennispalatsin uudet museot saivat kiitosta, ei vähiten The Art of Star Wars -näyttely. Boråsissa esillä ollut 14:n suomalaistaiteilijan näyt-tely Surface and Whirlpools sai hyvät arvostelut, sa-moin Göteborgissa pidetty triennaali Interface/Kon-taktytor, jossa mukana oli 11 suomalaistaiteilijaa. Muotoilun alalla 50-vuotiaasta Marimekosta kirjoin-tettiin paljon. Klassinen suomalainen muotoilu oli taas arvossaan: "Finlands saker är våra", kuten Ex-pressen kirjoitti.

Keskustelua Alvar Aallon piirtämän Viipurin kir-jaston pelastamisesta on pidetty yllä näyttelyjen ja seminaarien muodossa. Tämä on tuottanut myös jon-kin verran lehtikirjoittelua.

Arkkitehtuurin osalta vuoden tapauksia oli Suo-men suurlähetystötilan valmistuminen. Reportaasit ovat olleet kiittäviä. Varsinaisia ammattiväen kirjoit-tamia arvioita odotetaan vuoden 2002 aikana.

Musiikin osalta vuoden suuria nimiä Ruotsissa-kin oli Kaija Saariaho, joka sai puolen miljoonan kruu-nun suuruisen Schock-palkinnon. Toisenlaista gen-reä edustava 22-pistepirkko nostettiin DN:ssä johta-vaksi suomalaiseksi rokkikyhtyeeksi.

Aftonbladetissa ihmeteltiin näyttävästi miksi Kan-sallisooppera Helsingissä onnistuu kaikessa siinä missä Tukholman kuninkaallinen ooppera epäonnis-tuu. Savonlinnan oopperajuhlia käsitteleviä lähinnä esitteleviä artikkeleja ilmestyi monissa lehdissä.

Jouko Turkan näytelmä Osta pientä ihmistä aihe-utti skandaalinsävyistä kirjoittelua myös Ruotsissa.

Jotkut yksittäiset suomalaiset ja suomenruotsalaiset näytelmät saivat arvosteluja myös Ruotsin lehdissä kuten esimerkiksi Svenska Teaternin Sagan om rin-gen sekä Peer Gynt. Myös muutamista Tampereen teatterikesässä esitetyistä näytelmistä oli arvostelu-ja. Muutoin suomalainen teatterivuosi ei ollut kovin dynaaminen Ruotsin näkökulmasta.

“Neljä tapaa pettää ruotsalaiset Suomessa”

Kielikysymyksistä ja erityisesti suomen kielen ase-masta kirjoitettiin tuskin lainkaan, niin keskeisenä kuin asiaa Suomen näkökulmasta onkin pidetty.

Sen sijaan ruotsinkielen asemasta Suomessa kir-joitti Dagens Nyheterissä Inger Jägerhorn, joka lu-etteli “neljä tapaa pettää ruotsalaiset Suomessa”. Näitä olivat (siis ruotsalaisten toimesta tapahtuva) suomenkielisten paikannimien käyttäminen, suo-menkielisten näytelmälehtisten hyväksyminen vali-tuksetta, ruotsinkielisen TV:n näkyvyys, suomenruo-tsalaisen puuttuminen Ruotsin akatemiasta.

Suomen tiede- ja yliopistomaailmasta oli joitakin artikkeleja, tärkeimpänä Universitetsläraren -lehden pääkirjoitus, jonka sisältö oli yksinkertaistetusti se, että tiedehallinnossa ja tutkimuksen organisoinnis-sa Suomi on kaikilta osin onnistunut paremmin kuin Ruotsi.

T a n s k a

Suomi ja suomalaiset olivat vuonna 2001 varsin mo-nipuolisesti esillä Tanskan tiedotusvälineissä. Lehti-en, radion ja television Suomi-aineisto sisälsi runsaasti maamme kannalta myönteisiä asioita – esim. tie-totekniikkaan, koululaisten osaamistasoon ja maan yleiseen kilpailukykyyn liittyen – mutta mukaan mahtuu myös vähemmän mairittelevia mainintoja esim. Lahden MM-hiihtojen dopingskandaalista.

Presidentti Tarja Halonen oli näyttävästi esillä kaikissa valtalehdissä ja televisiossa Tanskaan huh-tikuussa tekemänsä valtiovierailun yhteydessä. Leh-tien julkaisemissa haastatteluissa korostui presiden-tin näkemys pohjoismaisen hyvinvointimallin mer-kityksestä globalisoituvassa maailmassa.

Nokiasta – ja usein siihen liittyen myös suomalai-sesta elektroniikkateollisuudesta yleensä - tanskalai-set lehdet kirjoittivat runsaasti. Johtavan talousleh-den Børsenin maaliskuussa julkaisemassa haastat-telussa pääministeri Paavo Lipponen painotti IT- ja tele-teollisuuden merkitystä koko EU:n kannalta. Ak-tuelt-lehti kertoi artikkelissaan Nokian palvelukses-sa Suomessa olevista yli tuhannestakahdestasadas-ta ulkomaisesta huippuosajasta.

Suomen hyvä sijoitus IMD-tutkimuslaitoksen kan-

sainvälisessä kilpailukykyvertailussa huomattiin Tanskassakin. “Tukuttain ensimmäisiä sijoja Suomelle”, otsikoi talouslehti Børsen artikkelinsa huhtikuussa. Samalla aukeamalla lehti totesi Tanskan kilpailukyvyyn heikentyneen.

Vieläkin enemmän myönteistä julkisuutta Suomelle toi OECD:n loppuvuodesta julkistama koulu-alaisten kansainvälinen osaamisvertailu. Kaikki johtavat tiedotusvälineet, mukaan lukien televisio ja radio, toivat esille suomalaisien koululaisten hyvän menestyksen. Kirjoittelua kuvaa Politikenin otsikko: “Tutkija: Suomi on esikuva”. Tanskan televisio (DR1) ja Politiken lähettivät toimittajansa Suomeen tekemään juttuja suomalaisten nuorten koulumenestyksestä.

Kulttuurin alalla erityisesti suomalainen valokuvataide sai paljon myönteistä julkisuutta vuonna 2001. Kööpenhaminan Fotografisk Centerissä huhtikuussa avattu nuorten valokuvataiteilijoiden näyttely “Finlandia!” sekä Jorma Purasen “Landscape Projects” -näyttely Odensen valokuvataiteen museossa syksyllä olivat laajasti esillä päivälehdissä, televisiossa ja alan erikoislehdissä. Erityisesti on syytä mainita kansainvälisestikin merkittävän Katalog-valokuvataidelehden numero, joka sisälsi laajat Elina Brotheruksen ja Jorma Purasen esittelyt.

Tanskan julistetaitteen museossa Århusissa elokuussa avattu graafikko Pekka Loirin julistenäyttely kuului myös alansa merkkitapauksiin. Useat keskeiset päivälehdet ja alan ammattilehdet ylistivät 60:n julisteen retrospektiivista näyttelyä, jonka Pekka Loiri näyttelyn jälkeen lahjoitti museolle.

Dansk Design Center järjesti huhti-toukokuussa “Redskaber till hånden” -näyttelyn, jossa esiteltiin Fiskarsin tuottamia käsityökaluja. Politiken omisti näyttelylle kokonaisen sivun.

Yhdeksän johtavan suomalaisen naiskuvataiteilijan “Finnish Today...!” -näyttely jäi osittain muiden samanaikaisten suomalaisten kulttuuritapahtumien varjoon huhtikuussa, mutta ammattipiireissä se toki noteerattiin.

Vuoden 2001 aikana Tanskassa vierailu useita johtavia suomalaisia musiikkitaiteilijoita Olli Mustoselta Jimi Tenoriin. Klassisella puolella Politiken totesi vuosikatsauksessaan Paavo Berglundin vastanneen vuoden merkittävimmästä musiikkitapahtumasta. Berglund johti Venäjän kansallisorkesteria Tivolin konserttisalissa elokuussa. Samassa katsauksessa sai Soile Isokoski erityismaininnan upeasta suorituksestaan Tanskan radion sinfoniaorkesterin solistina. Isokoski oli solistina Wagnerin “Vier letzte Lieder”-laulusarjassa.

EU-MAAT

(p l. R u o t s i j a T a n s k a)

A l a n k o m a a t

Vuonna 2001 Alankomaiden lehtien pääpaino Suomea koskevissa artikkeleissa oli taloudessa. Nokias- ta kirjoitettiin lähes kuukausittain mm. otsikoin: "Nokian menestyksen käänköpuoli Suomelle", "Jopa Nokia tuntee kännykkämyynnin kasvun heikkenemisen", "Puhelinjätti vaikenijoiden maasta", ja "Vain Nokia pärjää enää yksin". Loppuvuodesta otsikoihin pääsi Wårtsilå, joka ilmoitti sulkevasa Alankomaiden tehtaan ja siirtävänså tuotannon osittain Italiaan huolimatta talousministeriön, maakunnan ja Zwollen kaupungin korvausvaatimusuhkauksista.

Suomessa vuoden alussa vierailut NRC Handelsbladın toimittaja Paul Luttikhuis kirjoitti euron käyttönotosta otsikolla "Markasta luopuminen raskasta suomalaisille". "Se, että markasta luopuminen on kuitenkin monille suomalaisille niin vaikeaa, johtuu siitä, että raha on taistelemalla saavutetun oman valtion symboli. Mutta vaikka häviävää markkaa kaiholla ajatellaankin, suomalaiset ovat myös pragmatista. Kansainvälisesti suuntautuneelle taloudelle euroon osallistuminen on tärkeää."

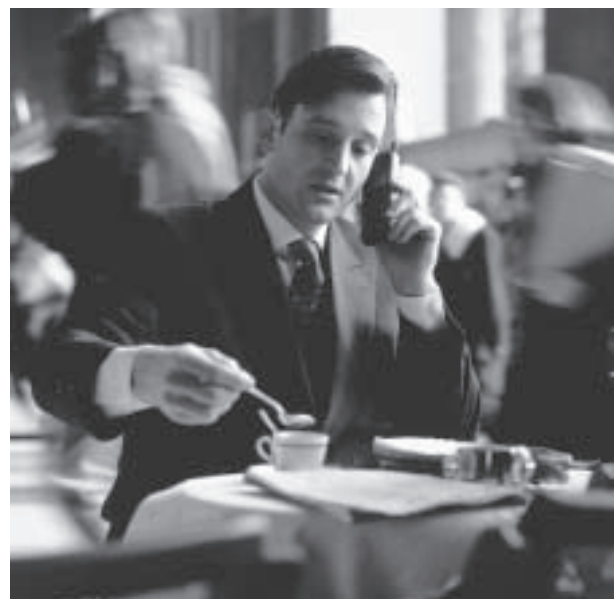
Suomen sisåpolitiikasta otsikoihin pääsi presidentti Tarja Halonen De Telegraafin artikkelissa "Hattunosto Tarja Haloselle" 7.3.01.

NRC Handelsbladissa julkaistiin 10.3.01 Racakin verilöylyn tutkimuksia johtaneen Helena Rannan laaja haastattelu otsikolla "Verilöyly Racakissa oli verilöyly". Haastattelun mukaan suomalaisasiantuntijoiden tutkimuksista käy ilmi, ettei Racakin verilöylyå ollut lavastettu, niin kuin viime vuosina on epäilty. "Suomalainen tutkijaryhmå oli tutkinut ruumiit Pristin sairaalassa. Lehistökonferenssissa, vähän ennen ilmaiskujen alkua, Ranta ei esittänyt todisteita verilöylystä, kyllåkin olettamuksia - jotka jokainen tulkitsi oman käsityksensä ja myötätuntonsa mukaan. Sen jälkeen Ranta ei sanonut sanaakaan kahteen vuoteen. Tutkimuksesta ei annettu juuri mitään tietoja ulospåin. ... Rannan mukaan oli kiusallista, ettei hän voinut reagoida 'kaikeen hölynpölyyn', mitå sanottiin ja kirjoitettiin. Hän pelkäsi aiheuttavansa vahinkoa mahdollisessa Jugoslavia-tuomioistuimen oikeusjutussa Milosevicia vastaan, jos hän kertoisi tutkimuksestaan."

"Nokialandin piirtäjät vieroksuvat teknologiaa"

Kulttuurin osalta huomiota sai osakseen Radion sinfoniaorkesterin konsertti Amsterdamissa 20.1.01 (De Volkskrant otsikolla "Suomalaiset tuovat aitoa Sibeliusa" ja NRC Handelsblad otsikolla "Suomalaiset hehkuvia eeppisessä Sibeliuksessa"). Soile Isokoski ja Jukka-Pekka Saraste saivat molemmissa lehdissä kehuja, esim. NRC Handelsblad kuvaa Isokoskea lämpimåksi ja syväksi sopraanoksi ja toteaa Sarasteen olevan Sibeliuksen musiikin unelmoitu puolestapuhuja. De Volkskrant kirjoitti 7.4. Benelux-instituutin sarjakuvanåyttelystä otsikolla "Nokialandin piirtäjät vieroksuvat teknologiaa". Uusista levyistä lehdissä esiteltiin mm. Kimmo Pohjosen "Kielo" ja Alexi Tuomarilan "Voices of Pohjola".

Turismia koskevia artikkeleita julkaistiin edellisvuosia vähemmän. Julkaistuissa artikkeleissa käytettiin mm. otsikoita "Yhden yön eskimo" (Lahden MM-kisojen jäähotelli, Algemeen Dagbladın artikkeli 19.2.), "Koti-ikävåå, viinaa ja sauna" (Imatra, Lappeenranta ja Viipuri, Algemeen Dagbladın artikkeli 19.5.), "Kaasu pohjaan luonnonrauhassa" (pienet nelipyöråiset maastoajoneuvot Suomen luonnossa, Haagsche Courantın artikkeli 28.7.) ja "Tummanvalkea Lappi" (talvimatkailua Levillä, Haagsche Courantın artikkeli 15.12.)

Nokialand kiinnosti eurooppalaisia

Urheilussa huomio kiinnittyi tammikuussa Jari Litmasen muuttoon Liverpooliin. Hiihdon MM-kisoista Lahdessa julkaistiin vain lyhyitä uutisartikkeleita. Mika Häkkinen ja Kimi Räikkönen komeilivat kuukausittain kesän ja syksyn otsikoissa.

Muista artikkeleista mainittakoon Haagsche Courant 9.10. julkaisema Keltaisten sivujen tv-mainosta koskeva artikkeli otsikolla "ADO Den Haagin laiska suomalainen". "Uuden mainoksen tapahtumat on sijoitettu jalkapallo-ottelun tauolle. Likaisten ja hikisten ADO Den Haagin pelaajien joukossa on yksi putipuhdas pelaaja. Tämä uusi pelaaja Suomesta ei ole selvästi tehnyt yhtään mitään. Keltaiset sivut kädesään valmentaja Lex Schoenmaker soittaa jonnekin ja sanoo: 'Haloo, tekö käännätte tekstejä? Kuinka sanotaan suomeksi: Et sinä kuule ole mikään balettiantssija.' ... Jokaiseen yksityiskohtaan kiinnitetään huomiota. Raymond Atteveld ja Maurice Verberne saavat tummine hiuksineen istua 'suomalaisen' vieressä. Se on sopiva vastakohta vaaleatukkaiselle ja muutenkin vaalealle suomalaiselle. Suomalaista näyttelee Ronald Backer Dirks." Mainosta on esitetty tv:ssä säännöllisesti loppuvuoden aikana.

Radion suomalaistarjontaa oli klassisen musiikin kanavilla, joista esim. Radio 4 esitti tammikuussa Rëka Szilvayn konsertin Amsterdamissa. Haagin lähialueilla kuuluva paikallisradio 3B Lokaal esittää joka sunnuntaisessa La Bohème -ohjelmassa säännöllisesti suomalaista klassista musiikkia. TV:ssä Alankomaiden suomalaiset osallistuivat Man bijt hond -ohjelman euro-laulukilpailuun 6.12. Herman Schoemakersin sanoittamalla ja Maisa van der Kolkin (kantele) ja Sinikka Brusmansin (laulu) esittämällä kansanlaulun muunnoksella.

Belgia

Suomi oli v. 2001 esillä Belgian lehdistössä hiukan enemmän kuin edellisenä vuonna. Suomea käsittelevien artikkeleiden painopiste oli selkeästi kulttuuri- ja talouspainotteista. Koska vuosi 2001 ei maassamme ollut vaalivuosi, ei suomalaista poliittista elämää kuvaavia tai analysoivia artikkeleita juuri näkynyt.

Kulttuuriteemoista ehdottomasti eniten palstatilaa sai Belgian kansallisorkesterin, ONB/NOB:n uusi taiteellinen johtaja, kapellimestari Mikko Franck. Belgialaislehdet hehkuttivat nuoren Franckin lahjakkuudella jo alkuvuodesta, kun ensimmäiset huhut hänen valinnastaan alkoivat liikkua julkisuudessa. Uusi artikkelialto seurasi luonnollisesti valinnan tapahtuttua, ja sen jälkeen suitsutusta on riittänyt Franckin johtamien konserttien jälkeen. Hyvin paljon huomiota saivat myös kapellimestari-säveltäjä Esa-Pekka Salonen ja säveltäjä Magnus Lindberg joulukuussa, kun edellinen johti Brysselin filharmonista orkeste-

"On palattava puoli vuosisataa takaisin löytääkseen mitään Magnus Lindbergin kaltaista" (The Guardian)

ria, joka soitti jälkimmäisen säveltämää musiikkia. Suurlähetystö järjesti toisen konsertin edellä Studia Generalia Fennica - Eminent Finnish Contributions to International Life -sarjassa Salosen ja Lindbergin keskustelutilaisuuden ennen toista konserteista, ja lehdet julkaisivat paitsi konserttiarvosteluja myös taiteilijoiden haastatteluja. Myös Kaija Saariahon musiikki, nuori kapellimestari Susanna Mälkki ja Helsingin Brysselin kaupungille perinteisesti lahjoittama joulukuusi noteerattiin.

Suomalainen tango on pikku hiljaa alkanut kiinnostaa belgialaisia: Brysselin vapaassa yliopistossa ULB:ssä suomalaisen tangon, portugalilaisen fadon ja bluesin tiimoilta järjestetty seminaari ja sen yhteydessä pidetty konsertti, jossa esiintyi M.A. Numminen ja tangoprinsessa Sanna Pietiäinen orkestereineen herättivät yllättävästi belgialaismedian kiinnostusta. Tapahtumasta kirjoittivat sekä Le Soir että La Libre Belgique, mutta hollanninkielinen aikakauslehti Knack Weekend lähetti sen seurauksena peräti toimittajansa Annemie Struyfin Suomeen tutustumaan tangoon, Toivo Kärki-festivaaliin ja Åke Blomqvistin tanssikouluun. Matkan tuloksena lehti julkaisi runsaasti kuvitetun 7-sivuisen suomalaiselle tangolle omistetun artikkelin ja järjesti Radio 1:n kanssa Gentissä Tango-illan (Nacht van de Tango), jossa lauloi Markus Allan orkestereineen.

Talousaiheisista artikkeleista karkeasti arvioituna 90 % liittyi Nokiaan. Markkinajohtaja Nokian tuotekehitystä seurattiin, yhtiön tulosta arvuuteltiin ja sitä vertailtiin erityisesti Ericssonin tulokseen "Ericsson itkee, Nokia nauraa" -tyyppisillä otsikoilla. Talousalan lehti l'Echo luonnollisesti seurasi myös muita suomalaisyrityksiä ja oli kiinnostunut erityisesti hollantilaisen lehtitalon VNU:n siirtymisestä Sanoma WSOY:lle.

Belgialaiset urheilutoimitukset ovat antaneet kiinnostuksensa suomalaisurheilua kohtaan näivettyä, osin varmasti Mika Häkkisen kehnohkoista menestyksestä F1-radoilla. Vain Häkkisen päätös vetäytyä viet-

tämään sapattivuotta, Kimi Räikkösen yllättävä menestys ja Tommi Mäkisen rallisuoritukset kiinnostivat, niin kuin tietysti myös Helsingissä pelattu Suomen ja Belgian välinen jalkapallo-ottelu herättivät kiinnostusta. Suomessa lähestulkoon maansurun aiheuttanut doping-skandaali Lahden MM-kisoissa kirjoitti Belgiassa vähäiset pari-kolme pikku-uutista ranskankielisten lehtien urheilusivuille.

Yleisluontoisia, laajoja Suomea tai Helsinkiä esitteleviä juttuja kirjoitettiin päivälehtiin v. 2001 muutamia. De Standaardin 7-sivuisessa Eurooppa-liitteesä (Europabijlage) Suomea käsiteltiin varsin perusteellisesti: käytiin läpi maamme historian pääetapit, annettiin matkailuvinkkejä ja internet-linkkejä sekä tilastotietoja. "Kasvot" Suomelle antoivat PMI Lipponen, TP Halonen, presidentti Ahtisaari, Esa-Pekka Salonen, Jorma Ollila, Linus Torvalds, sauna, Aki Kaurismäki, Jari Litmanen ja Mika Häkkinen. Ilmaisjakelehti Metro julkaisi tammikuussa ranskankielisessä numerossaan Suomen talvimatkailua käsitelleen aukeaman ja kesäkuussa se esitteli Helsinkiä matkakohteena hollanninkielisessä numerossa. De Standaard sisällytti Suomen "Specialreizen 2001" -sarjaansa, ja esitteli Suomen Lappia matkailukohteena. Lappi-tietoutta antoi joulupäivän iltana klo 22:n tietämissä myös Belgian hollanninkielinen tv-kanava TV1, joka lähetti n. 45 min. mittaisen ohjelman Lapista. Teemana olivat suomalainen gastronomia, sauna ja tietenkin joulupukki.

Espanja

Espanjan tiedotusvälineet keskittyvät Espanjan sisäisiin asioihin, espanjankielisen maailman tapahtumiin sekä suurvaltapolitiikkaan. Utiskynnyksen ylittämisen on näissä olosuhteissa vaikeaa.

Suomalainen musiikki on kuitenkin onnistunut saamaan vakiintuneen jalansijan Espanjan mediasa. Suomalaisten oopperalaulajien ja kapellimestareiden vierailuista kirjoitetaan aina. Kanarian musiikkifestivaaleilla tammikuussa vierailleet kapellimestari Leif Segerstam ja Helsingin kaupunginorkesteri saivat runsaasti palstatilaa paikallislehdissä. Laulaja Matti Salmisen esiintyminen Madridin Teatro Realissa esitetystä Parsifalissa viime maaliskuussa herätti niinikään huomiota pääkaupungin valtalehdissä. Karita Mattilan esiintymisistä näkyy säännöllisin väliajoin kirjoittelua, myöskin Salzburgin festivaaliviestelujen yhteydessä. Säveltäjä Kaija Saariaho mainitaan merkittävien nykysäveltäjien joukossa. Savonlinnan oopperajuhlat olivat näyttävästi esillä El País -valtalehden palstoilla (16.7 ja 19.7) toimittaja Juan Angel Vela del Campon laajemman Suomi-kuvauksen yhteydessä. Espanjan radion (Radio Nacional de España) klassiselle musiikille omistettu ase-

ma Radio Clásica esittää lähes joka viikko suomalaista musiikkia.

Levyarvosteluja ilmestyy usein. Tuoreimpina esimerkkeinä mainittakoon Sakari Oramon ja Birminghamin orkesterin Sibelius-levytys tai Jukka-Pekka Sarasteen ja Radion sinfoniaorkesterin Nielsen-levytys. Kevyen musiikin puolella Värttinän lisäksi Gjal-larhornin ja Apocalypticin konsertit huomioitiin myönteisesti valtalehtien musiikkiarvosteluissa. Rockyhtye Himin mainokset näkyvät levyliikkeiden ikkunoissa.

Arkkitehtuuri on musiikin ohella eniten lehdistössä käsitelty Suomeen liittyvä aihepiiri. Alvar Aalto on esillä ylitse muiden, mutta myös uudet arkkitehdit kiinnostavat. Mainittakoon valtalehti ABC:n kulttuuriliitteesä (12.5.) Matti Sanaksenaholle omistettu kahden sivun artikkeli tai lukuisat arkkitehtuurimat-kailua rohkaisevat kirjoitukset.

Myös suomalainen muotoilu on lyönyt läpi Espanjassa. Espanjankielinen Elle julkaisi huhtikuussa monisivuisen suomalaiselle muotoilulle omistetun jutun. Suomen lasimuseon näyttely Galiciassa herätti laajalti kiinnostusta paikallislehdistössä.

Suomea käsittelevät jutut ovat yleensä sävyiltään myönteisiä. Pisa-tutkimuksen tulokset aiheuttivat Espanjan kaikissa tiedotusvälineissä runsaasti huomiota, minkä yhteydessä Suomen hyviä tuloksia tuotiin esille. ABC:n pakinoitsija Martin Ferrand analysoi tutkimustuloksia 6.12. ja totesi, että Espanjan konsuli Angel Ganivet oli Helsingissä jo vuonna 1898 havainnut suomalaisen koulutuksen korkean tason. International Transparency julkaisi tutkimustuloksensa maailman vähiten korruptoituneista maista, jossa Suomi oli kärkisijalla (ABC/28.6.).

Oman alueensa muodostaa matkailu. Talvimatkailu on selvästi korostunut lehtikirjoittelussa. Espanjan television TVE-2 lopettaa iltauutislähetystensä usein suomalaisin luontokuvin. Joulun alla Suomi on runsaasti esillä ennen kaikkea radiossa. Joulupukki ja suomalainen joulunvietto kiinnostavat.

Kielteisessä valossa Suomi oli suurlähetystön tietojen mukaan esillä ainoastaan El País -lehden artikkelissa, joka koski rahoitustarkastuksen erehdyksessä julkaisemaa luetteloa terroristeiksi epäillyistä (5.10) sekä Lahden MM-kisojen dopingskandaalin yhteydessä (27.2.).

Irlanti

Irlantilaisten tiedotusvälineiden kiinnostus Suomea kohtaan vuonna 2001 oli varsin rajallista, mutta asiallista. Huhtikuussa Irish Times julkaisi komissaari Erkki Liikasen haastattelun, joka tehtiin hänen Irlannin vierailunsa yhteydessä. Toukokuussa lehdet uutisoivat Irlannin presidentin Mary McAleesén vierai-

lusta Suomeen. Samassa yhteydessä kerrottiin presidentti Tarja Halosesta sekä todettiin hänen olevan maassaan hyvin suosittu.

Muussa poliittisessa uutisoinnissa Suomi on ollut esillä lähinnä EU:ta koskevista artikkeleista, mm. siirtyminen euroon ja taistelu EU:n virastoista.

Suomesta on kirjoitettu useaan otteeseen mielenkiintoisena matkailukohteena. Joulupukki ja Lappi ovat olleet esillä myös vuonna 2001, samoin Helsinki jonka todetaan olevan mm. siisti, organisoitunut ja kulttuuritarjonnaltaan rikas matkailukohde. Myös sana "sophisticated" ilmenee monessa Helsinkiä käsittelevässä artikkelissa. Kaupungin joukkoliikennettä ja toimivuutta on käsitelty positiiviseen sävyyn sekä todettu suomalaisten olevan kielitaitoisia ja ystävällisiä.

Limerick Institute of Technology edustavan taideopiskelijoiden ryhmän opintomatka Utsjoelle joulukuussa herätti huomiota paikallislehdistössä. Matka oli osa Tampereen ammattikorkeakoulun koordinoimaa yhteistyöprojektia, jota tuetaan EU-varoin.

Rauma Yardsin rakentama autolautta Ulysses aloitti maaliskuussa liikennöinnin Dublinin ja Holyheadin (Wales) välillä. Irish Ferriesin omistuksessa oleva autolautta on lehdistötietojen mukaan maailman suurin.

Lokakuussa Irish Times kirjoitti onnistuneesta sydän- ja verisuonisairauksien vähentämiseen tähänneestä Pohjois-Karjala-projektista. Talouspuolella Outokummun omistama kaivosyhtiö Tara Mines sai laajasti julkisuutta kun se marraskuun alussa ilmoitti irtisanovansa toistaiseksi 620 työntekijää sinkin matalan maailmanhinnan takia. Myös Nokia oli Irish Timesissa esillä vuonna 2001.

Suomalaisista urheilijoista uutiskynnyksen yli pääsivät odotetusti formula- ja rallikuljettajat, ammattijalkapalloilijat sekä poikkeuksellisesti dopingista kiinni jääneet hiihtäjät.

I s o - B r i t a n n i a

Huomattava matkailun lisääntyminen Britanniaasta Suomeen on yksi merkki kiinnostuksen lisääntymisestä. Suomi-kuva on monipuolistunut ja samalla muuttunut epäyhtenäiseksi. Vanhat Suomeen liittyvät ennakkoluulot ovat kadonneet eikä tilalle ole syntynyt uusia.

Suomi on edelleen ollut esillä informaatioteknologian luvattuna maana, "uuden talouden" tähtenä. Nokian menestys on siivittänyt jatkuvasti toistuvaa kirjoittelua tästä aiheesta. Kirjoittelu aiheesta on kuitenkin vähentynyt ja siirtynyt erikoislehtiin. Nokian menestys kilpailijoitaan paremmin vaikeassa tilanteessa on pantu merkille. Nokia on kuitenkin enemmän kuin yritys. Sen kautta on päästy kirjoittamaan myönteisesti niin koulutusjärjestelmästämmme kuin

myös kielteisesti osakemiljonäärien saamista ylinopeussakoista. Brittilehdistä The Times on erikoistunut kirjoittamaan matkapuhelimien oletetuista terveyshaitoista. Soneran johdon vaihtuminen ja yrityksen Saksassa kokemat vaikeudet olivat myös esillä. Talusfoorumin The Global Competitiveness Report 2001, jonka mukaan Suomen kasvuennusteet ovat maailman parhaat, huomattiin myös mm. Financial Timesissa.

Perinteellisesti suomalainen muotoilu ja arkkitehtuuri ovat herättäneet kiinnostusta ja ihailua Britanniassa. Tämä trendi on vain jatkunut ja sitä on vahvistanut muoti, jossa kerrataan 60- ja 70-lukujen tyyliä niin kankaissa kuin huonekaluissa ja käyttöesineissä. Brittilehdistössä varsinkin suurten sanomalehtien sunnuntailiitteissä on julkaistu lukuisia suuria artikkeleita, joissa aihetta on käsitelty. Myös uudet kulttuurin alueet mm. nykytanssi ja valokuvaus, herättävät kiinnostusta trendikkäässä Lontoossa ja sen ulkopuolellakin. Tämä johtui osittain siitä, että vuonna 2001 järjestettiin lajissaan suurin suomalaisen nykytanssin katselmus sekä nykyvalokuvauksen näyttely, jonka yhteydessä toimittajia kutsuttiin myös Suomeen ennakkomatalle.

Suurlähetystön järjestämä suomalaisten teräs- ja lasiesineiden esittely sai myös alan huippulehdistössä (Craft, Wallpaper) myönteistä huomiota.

Musiikin mafia ?

Suomi on Britanniassa musiikin suurvalta. Puhutaan jopa suomalaisesta "mafiasta" joka hallitsee Lontoon musiikkielämää. Kiinnostus on myös tässä tapauksessa laajentunut Sibeliuksesta kaikille musiikin aloille. Otsikot ovat ylistäviä: "Suomalainen musiikkikoulutus on henkeäsalpaavaa" (Financial Times). "On palattava puoli vuosisataa taaksepäin löytääkseen mitään Magnus Lindbergin kaltaista" (The Guardian) Erityisesti syksy 2001 oli merkittävä suomalaisen nykymusiikin läpimurron kannalta. Esa-Pekka Salosen ja Magnus Lindbergin Related Rocks -konserttisarja Royal Festival Hallissa sai ihastuneen vastaanoton. Sitä on pidetty nimenomaan irtiottona Sibeliuksen suuresta varjosta. Financial Times mm. kirjoitti, että Related Rocks - konserttiraja oli ennennäkemätön kunnianosoitus varhaisessa keski-ikässä olevalle säveltäjälle. "Lindberg ei ole koskaan tuottanut pettymystä...mielikuvituksellista, rohkeaa, jännittävää, omaperäistä musiikkia... voiko enempää pyytää."

Myös Kaija Saariahon "The Grammar of Dreams" sai myönteisen vastaanoton. Hänen musiikkiaan pidetään eleganttina ja mielikuvituksellisena. Mm. Guardian käytti ylisanoja kirjoittaessaan, että tänä päivänä noin kymmenen maailman johtavaa säveltäjää, kapellimestaria, laulajaa ja muusikkoa tulevat

kaikki samasta pienestä maasta, Suomesta. Britanniassa viime aikoina esillä olleista suomalaistaiteilijoista lehti mainitsee Esa-Pekka Salosen, Magnus Lindbergin, Kaija Saariahon, Raija Kerpon, Pekka Kuusiston ja Kari Kriikun ja toteaa, että lista olisi vaikuttava mille tahansa Euroopan maalle, saati Suomelle, jossa väestöä on saman verran kuin Skotlannissa.

Kolmas keskeinen aihe on ollut matkailu Suomeen. Matkailu Britanniasta Suomeen on lisääntynyt ennätysvauhtia. Suomea on esitelty eri julkaisuissa matkailumaana. Matkailussa edelleen hallitsee Lappi. Lukuisia kokoaukeaman artikkeleita on julkaistu mm. eri sanomalehtien matkailuliitteissä. Nämä ovat käsitelleet Lapin luontoa, talviurheilua sekä joulumaata. Myös Helsinki ja pääkaupunkiseutu on tullut esiin kaupunki-, kulttuuri- ja huvittelu-matkailun muodikkaana keskuksena. On trendikästä käydä tutustumassa Helsingin yöelämään ja mahdollisesti samalla matkalla lumilautailmassa. Suuri osa artikkelista on syntynyt MEK:in kutsumien toimittajien kirjoittamina.

Suomi huomataan Britanniassa myös eräiden urheilijoiden vuoksi. Erityisesti tulevat esiin Britanniassa jalkapalloa pelaavat suomalaiset sekä ralli- ja formula-autoilijat.

Italia

Vuonna 2001 Italian medially ei ollut tarjota edellisen vuoden presidentinvaalien kaltaisia mediapiikkejä, mutta Suomi oli silti hyvin esillä kiinnostavana, kilpailuasetelmien (EU:n sotilaallinen komitea ja elintarvikevirasto) vuoksi haastavanakin pienenä EU-partnerina, lumen ja jään maana, joka pragmaattisuutensa ja yhteiskunnallisen kehittyneisyytensä ansiosta tarjoaa ajatteleminen vaihtoehtoja isommillekin kumppaneille. Suuren perustajajäsenen asemaansa korostavassa Italiassa esille nousivat erityisesti Suomen terveen itsetuntoinen ja tukea osakseen saanut toiminta EU:ssa, informaatioteknologian pönkittäminen talouskasvu ja luomisvoimainen kulttuuri. Häpeäpilkuksi jäi Lahden dopingskandaali.

Kun Italiaa “petettiin” ...

Kenraali Gustav Hägglundin niukkaa voittoa italialaisesta Mario Arpinosta EU:n sotilaallisen komitean puheenjohtajavaalissa aprikointiin hämmentyneinä Italian lehdistössä. Corriere della Sera toteaa 27.3. kenraali Hägglundin valintaan johtaneen äänestystuloksen yllättäneen, koska euroarmeijan johtoon tuli puolueettoman maan edustaja. “Italiaa on petetty,” toteaa puolestaan Italian vaaliehdokas kenraali Mario Arpino, joka ei ole lainkaan tyytyväinen äänestystulokseen, ja tarkentaa: “Tämä ei ole henkilö-

Italiaa ei hiertänyt pelkästään Suomen kampanja saada EU:n elintarvikevirasto Suomeen. Kenraali Hägglundin valinta unionin sotilaskomitean johtoon oli Italian ehdokkaan raivostutti myös.

kohtaista. Olen suuttunut siitä, että maamme on kohdeltu huonosti, absurdilla tavalla, jota emme mitenkään ansaitse. Suomen ehdokasta äänestäneet neljä Nato-maata antoivat meille potkun päin naamaa. Niiden käytös on epäoikeudenmukaista. Ne ovat rikkoneet Nato-maiden välisen solidaarisuussiteen.”

La Repubblica mukaan Hägglundin valintaa voitiin pitää luottamuksen osoituksena pienille ja puolueettomille EU-maille. Puolustusvoimien piireissä ilmaistiin hämmästys päätöksestä uskoa tehtävä Naton ulkopuolisen maan kenraalille ja huomautettiin, että kysymyksessä on valinta joka “saattaa olla edistämättä sitä dialogia Euroopan unionin ja Naton välillä, joka ei nytkään ole täysin mutkatonta.”

... Berlusconi iski Parma-kinkulla

Helsinki mainittiin pitkin vuotta yhtenä vahvana haastajaehdokkaana Parmalle EU:n elintarvikeviraston sijaintipaikaksi, mutta varsinaiseksi uutiseksi kilpailuasetelma nousi vasta pääministeri Berlusconiin Laekenin huippukokouksessa viimeisenä vetonaan esittämien, Suomen ruokakulttuuria vähättelevien kommenttien myötä. Näin Corriere della Sera aiheesta 21.12.2001: “Berlusconiin peräänantamattomuus

Parman virastoehdokkuuden puolesta on aiheuttanut yhteenoton hänen ja Suomen välillä. Jos ajat olisivat toiset, voitaisiin puhua sodasta. Suomen huipukokousedustajat pääministeri Lipponen ja presidentti Halonen ottivat Berlusconin ärhentelyn vastaan pohjoismaisella tyyneydellä, mutta kotiin päästyä ärsytys oli noussut pintaan. Eilen se puhkesi Helsingin Sanomien kakkosivullaan julkaisemaan koko sivun ilmoitukseen "Prosciutto on kinkkua. Nyt sen tietää 1,2 miljoonaa suomalaista. Riittääkö, Berlusconi?" Ei riitä. Eilen Berlusconi oli jatkanut loukkauksiaan suomalaista gastronomiaa kohtaan: "Kuinka voitiin edes ajatella, että elintarvikevirasto annettaisiin maahan, joka ylpeilee marinoidulla porollaan ja polentan kera tarjottavalla Itämeren kalalla?"

Corriere jatkaa: "Taivas auetkoon. Jo viime tiistaina Ilta-Sanomien piti etusivullaan Berlusconiä tietämättömänä herkkuuuna, jonka pitäisi mennä kokikouluun. Nähtäväksi jää, mihin lehti nyt intoutuu: Suomessa ei nimittäin syödä marinoitua poroa. Sitä syödään käristyksenä, kuivattuna ja sipulikerma-astikkeessa, mutta ei öljyssä ja yrteissä marinoituna. Vai tarkoittiko Berlusconi marinoitua silliä, joka tunnetaan kaikissa pohjoismaissa yhtä hyvin kuin pizza Italiassa? Ja ajatelkaa, että eilinen Suomen Kuvalehti antoi pääkirjoituksessaan Berlusconiä joitakin vinkkejäkin: "Berlusconi, tässä meidän ruokiamme: lohi, suomalainen mäti, karjalanpaisti ja tuhansia muita!"

Vähäpuheiset sadun tontut komentosillalla

Pääministeri Lipposen vierailun yhteydessä La Repubblica julkaisi 10.4.2001 pääministerin haastatteluun perustuvan Paolo Rumizin artikkelin, joka kuvaa osuvasti italialaisten suhtautumista nyky-Suomeen ja sen rooliin Euroopassa: "Riittää kun tunnet hänen valtavan metsurin käteensä omassasi ja ymmärrät heti, minkälainen maa tämä Suomi on, maa jonka kenraali johtaa eilisestä lähtien Euroopan puolustusta. Riittää kun olet kahvilla 59-vuotiaan, pitkien varjojen maan sosialistisen pääministerin Paavo Lipposen kanssa ja kun kuulet tämän Suuresta Pohjolasta alas Rooman kasbaan laskeutuneen jyrkän miehen keskustelevan Euroopasta kollegansa Amaton kanssa. Heti kun kuulet hänen puhuvan hyvinvoinnista, terveydenhuollosta ja julkisten koulujen määrärahoista, havaitset, miksi suuria maita voivat huolestuttaa nämä vähäpuheiset sadun tontut, jotka käden käänteessä hivuttautuivat komentosillalle, mistä hallitaan maanosan kriisejä. Nyt ei ole kysymys vain siitä, että kelluttuaan puoli vuosisataa Naton ja Varsovan liiton välillä he ovat sinnikkäästi pysyneet neutraaleina, vaan myös siitä, että he ovat onnistuneet sellaisessa mikä oli mahdotonta. He saivat aikaan

taloudellisen noususuhdanteen purkamatta sosiaaliturvajärjestelmää. Pysyen vasemmistolaisina. Eikä kukaan ole vielä ymmärtänyt, miten tämä on tapahtunut.

"Salaisuutemme on uupumaton politiikan ja työmarkkinajärjestöjen välinen sopimusjärjestelmä." Lipposen hyminä on hidasta, vakaata kuin dieselmoottorin: "Tämä antaa meille vakautta, mutta turvallisuutta. Voimaa meille antaa hyvinvointivaltion tehokkuus. Olemme suorittaneet joitakin leikkauksia, mutta palveluiden rakenne on edelleen sama. Ja tänään meillä onkin jo varaa taas sijoittaa hyvinvointiimme. Terveydenhuolto, koulu, sosiaaliturva." Sanoja, jotka painavat kuten kivet, kuten kehityksen peruskivet maassa, jossa ei kukaan – ei edes oikeisto – uneksikaan voivansa pitää hyvinvointia vaihtoehtona New Economylle.

Aivan muuta kuin Schröder tai Jospin: nyt malli asuu pohjoisessa ja uutta Ruotsia kutsutaankin Suomeksi. Maa, joka ei edes puhu vasemmistoasioista, se vain tekee suoraan niiden mukaisesti. Pitääkö D'Alema nouvelle cuisinesta? Lipponen menee supermarketiin ostoksille ostoskärryn kanssa; jos vaimo on liian kiireinen, hän ottaa "isyysvapaata" ja jättää asioiden hoidon varamiehelleen. Onko Berlusconiä 7 huvilaa Sardiniaassa? Rafael Paasio, hallituksen päämies kylmän sodan kaudelta asui yksiossissa ja kulki valtioneuvostoon bussilla. Kutsuuko Vatikaani puolueita tilille teoistaan? Tarja Halonen, tasavallan naispresidentti oli (eiliseen asti) yksinhuoltajaäiti ja ilman luterilaisen kirkon vastustusta. Suomessa kotiäidin käsite on lähes tuntematon. Naiset toimivat myös puolustusministerinä, nuhtelevat kenraaleja niin kuin koululaisia. Jos joku poliitikko käy vaalikampanjaa amerikkalaiseen tyyliin ihaileva pikkuvaimo vierellään, hän taatusti häviää. Siis kysymyksessä on aivan eri planeetta."

"Perirehellisiä, päättäväisiä ja huolellisia"

Taloussivuistaan tunnettu Il Sole 24 Ore julkaisi 15.11. aukeaman kokoisen artikkelin Suomen taloudellisesta kilpailukyvyistä ja innovaatiopotentialista: "Suomi on muutamassa vuodessa saanut aikaan talouskasvuihmeen, joka perustuu teknologiaosaamiselle. Eräät suomalaiset yritykset, Nokia etunenässä, ovat onnistuneet löytämään markkinaraon jossa ne ovat päässeet maailmanmarkkinoiden kärkeen. "Helsingin henkivakuutus" ovat yritysten korkea innovaatiopotentiali, kilpailukyky sekä voimakas panostus tutkimus- ja tuotekehittelytoimintaan. Suomen yhteiskunnallista ja taloudellista toimintaa luonnehditaan läpinäkyväksi, järjestelmälliseksi ja päättäväiseksi. Maa, jolla on 1.300 kilometrin raja entisen Neuvostoliiton kanssa, valitsi aikoinaan puolueettomuuspoli-

tiikan ja sittemmin EU- ja EMU-jäsenyyden, toisin kuin muut pohjoismaiset naapurinsa. Suomalaiset ovat perirehellisiä, päättäväisiä ja huolellisia ja pyrkivät aina tekemään parhaansa.”

Lehden mukaan Suomi saavutti ykkösaseman kilpailukykyvertailussa, joka julkistettiin maailman talousfoorumissa Davosissa. ”Helsingissä ei kuitenkaan tapaa niinkään onnenhummaisia voittajia kuin epäileviä taloustutkijoita, varovaisia talusjohtajia ja siskkaita ja vaatimattomia päättäjiä. Suomen kilpailukyky ei perustu edellisvuosien voittajan Yhdysvaltojen tavoin kevyeen verotukseen ja sääntelemättömään talouteen. Suomalaiset yritysjohtajat ja taloustutkijat selittävät eri tavoin Suomen korkeaa kilpailukykyä. Yhteisenä nimittäjänä perusteluissa näyttää olevan yritysten voimakas panostus tutkimus- ja tuotekehittelytoimintaan. Suomessa tutkimuksen ja teollisuuden välillä on tiukka sidos, ja myös koulutusjärjestelmä tukee hi-tech-kehitystä. Tutkimustoiminnan moottori on kuitenkin teollisuus, joka rahoittaa 70 % Suomen tutkimustoiminnasta.”

Seitsemän suomalaista taiteilijaa (Veli Granö, Laura Horelli, Tuomo Manninen, Heli Rekula, Charles Sandison, Salla Tykkä ja Maaria Wirkkala) oli ensimmäistä kertaa kutsuttu Venetsian biennaalin päänäyttelyyn, Tommi Grönlund ja Petteri Nisunen olivat läsnä sekä taiteilijoina että kuraattoreina Pohjoismaisessa paviljongissa ja samalla kaupungissa esiteltiin kahdeksan taiteilijan (Eija-Liisa Ahtila, Anneli Nygren, Seppo Renvall, Mika Taanila, Salla Tykkä, Roi Vaara, Marko Vuokola ja Maria Ylikoski) videoteoksia. Näkyvyys niin kansallisessa mediassa kuin taidealan julkaisuissa oli taattu, kun vielä Tero Saarisen tanssiryhmä Toothpick esitti biennaalissa uuden koreografiansa Yas-Kaz ja oululaiskuoro Huutajat oli mukana Carolyn Carlsonin uudessa tuotannossa.

Ravennan musiikkifestivaalin ”Un Idea del Nord” -ohjelmassa esiintyneet Värttinä ja kanteleensoittaja Arja Kastinen sekä Romaeuropa-säätiön pohjoismaisella jazzfestivaalilla esiintynyt RinneRadio saivat myönteistä huomiota erityisesti musiikkilehdissä. Opera-lehti julkaisi jo perinteeksi muodostuneen laajan artikkelin Savonlinnan oopperajuhlien annista. Pienemmät suomalaiset kulttuuritapahtumat kuten kiertävät, yhdessä esitetyt Muumi-, Suomi 500 vuotta Euroopan kartalla- ja latinankielisistä uutisista kertova Nuntii Latini-näyttelyt saivat runsaasti tilaa paikallis- ja aluelehtien kulttuuripalstoilla.

”Valkoisen myytin loppu”

Italialaishiihtäjien menestyksen myötä murtomaahiihto on parin viime vuosikymmenen aikana vakiinnuttanut paikkansa maan urheilumediassa. Suomalaisihiihtäjien dopingkäry nousi Lahden MM-kisojen

ykkösuutiseksi. Näin La Repubblica aiheesta 2.3. juttusaan ”Suomi dopingkaoksessa, valkoisen myytin loppu”: ”Murtomaahiihto on kielletty sana Suomesa. Sitä ei voi enää käyttää, se merkitsee kansallista häpeää. Maa on shokissa, presidentti Tarja Halonen vaatii syyllisille rangaistusta, kilpakumppanit syyttävät.” Lehti siirtyy analysoimaan hiihdon merkitystä suomalaisille: ”Hiihto vahvistaa yhteisöhenkeä syrjäkylillä. Korpikyliä, loppumattomia talvia, lumi-aavikoita. Suksipari vie naapuriin, johon voi olla muutama kilometri matkaa. Suomalaiset ovat urheilukansaa, yksi viidestä kuuluu johonkin urheilujärjestöön, mutta hiihto on vielä enemmän perusasia, se on kulkuväline.”

Italian urheilukansan äänitorvi La Gazzetta dello Sport omisti 2.3. pääkirjoituksensa dopingskandalille ja kuvaili sen urheilun yhteiseksi ja maailmanlaajuisiksi ongelmaksi: ”Yhden maan äimistellessä romahtaneita myyttejä ja Lapin porojenkin punastellessa häpeästä on turhaa ja harhaanjohtavaa kysellä, miten kaikki saattoi tapahtua, miksi kaikki tapahtui ja kuka on syyllinen. Syyllinen on yksinkertaisesti urheilu itse, tai tarkemmin sanottuna urheilun nykyinen rappio.”

La Repubblica julkaisi 27.8. artikkelin sydän- ja verisuonitautien vähentämiseen tähtäävästä terveysohjelmasta Karjalassa. Lehden mukaan Suomi on historian ihmeellisin esimerkki siitä, kuinka kansakunnan terveyttä voidaan muutamassa vuosikymmenessä kohentaa terveysohjelman avulla. 1960-luvulla tehdyt tutkimukset osoittivat suomalaisten sydän- ja verisuonitautikuolleisuuden korkeammaksi kuin missään muualla maailmassa. Syitä löydettiin silloin niin eläinrasvoja ja kolesterolia tiheästä ruokavaliosta kuin tupakoinnistakin. Kirjoittaja kertoo tilanteen olleen erittäin paha varsinkin Karjalassa, jota kutsuttiinkin ”vaaleiden leskien maaksi”. Ja vaikka miehet olivat vahvoja ja jänteviä, heitä ”kuoli kuin karpäsiä”. Syyksi tajuttiin aina liian myöhään liian raskas ja vääränlainen ruokavalio, mutta nyt tilanne on korjaantunut. ”Suomalaiset ovat kansa, joka vakavien asioiden edessä tietää, mitä tehdä.”

Italian sanomalehtimiesten grand old man Indro Montanelli kuoli 92-vuotiaana heinäkuussa jättäen käsinkosketeltavan kaipuun lahjomatonta, muuttuvista yhteiskunnallisista voimasuhteista piittaamatonta näkemyksellistä lehtimiestaitoa kohtaan. Montanellin raportointi talvisotaa käyvistä Suomesta oli hänen pitkän uransa alkusoitto ja palautettiin nykylukijoitten mieliin muistikirjoituksissa. Ulkoministeri Tuomiojan surunvalittelusähke vaikeina aikoina ymmärrystä maatamme kohtaan esilletuoneen toimittajan poismenon johdosta julkaistiin Corriere della Serassa.

Itävalta

Suomi näyttäytyi Itävallan tiedotusvälineissä yhä vertailukelpoisempana ja kiinnostavampana maana vuonna 2001. Näin ollen julkisuus oli luonteeltaan etupäässä rakenteellista, eli Suomi esiintyi yhä vakiintuneemmin eri aihepiirejä käsittelevissä jutuissa maana johon Itävallan olot tavalla tai toisella rinnastettiin. Tämä tarkoitti samalla myös sitä, että julkisuus yhä vähemmän oli yksittäistapausten ja muiden satunnaistekijöiden varassa. Juttujen johtavana teemana oli jatkuvasti se, miten Suomi pienenä maana on silmiinpistävä usealla alalla maailman huipulla.

Itävaltalaisia medioita kiinnostivat erityisesti seuraavat aihepiirit: Turvallisuuspolitiikka (puolueettomuus-liittoutumattomuus-Natokeskustelu), talouden ja erityisesti informaatioteknologian menestys, kilpailu- ja lukukyky, ydinvoima, turismi ja klassinen musiikki.

Itävalta uusi turvallisuuspoliittista doktriiniaan puolueettomasta liittoutumattomaksi, ja tässä yhteydessä usein mainittiin Suomi edelläkävijänä, joka on tehnyt saman liikkeen jo aiemmin. Samoin seurattiin Suomen suhtautumista ilmatilan antamiseen Naton ylilennoille syyskuun 11. jälkeen.

Rinnasteinen aihe oli myös ylimpien valtioelinten toimivaltasuhteet eli lähinnä presidentin rooli. Itävalta on niitä harvoja Euroopan maita, joissa keskustellaan presidentin roolista ja vuoden mittaan jatkui arviointi presidentti Klestilin toiminnasta Itävallan kohdistuneiden ns. EU-14-sanktioiden yhteydessä. Tässä yhteydessä Suomen presidentti-instituutio oli jatkuvasti vertailukohtana.

Pääministeri Lipposen vierailu Wienissä syyskuussa sai paljon julkisuutta osakseen. Suomen Itävallasta poikkeava ydinvoimapolitiikka, EU-laajentamiseen rakentavasti suhtautuva linjanveto ja varoitukset ydinvoimaboikotista herättivät myönteistä huomiota medioissa. "Riskinottoa pää kylmänä", otsikoi Kurrier tarkoittaen Suomen luottamusta huipputekniiseen osaamiseensa. Pääministeri näyttäytyi Itävallan suurena ystävänä ja erityisesti mediat olivat otettuja pääministerin arkkitehtuurituntemuksesta ja -kiinnostuksesta vierailun yhteydessä.

Talouden ja huipputeknologian menestymistä mediat seurasivat jatkuvasti. Esimerkiksi tästä käy Die Pressen Suomi-liite 30.10., jossa Nokian lisäksi kerrottiin Suomen ykkösluokan kilpailukyvyistä, johtavasta asemasta paperintuottajana, ajattomasta muotoilumenestyksestä linjalla Aalto-Marimekko-Nokia ja monipuolisesta turismipalveluista metsien keskellä kukoistavine tango-, ooppera- ja kamarimusiikkifestivaaleineen.

Itävallassakin herätti keskustelua kansainvälinen

lukutaitotutkimus jossa Suomi sijoittui kärkeen. Useat lehdet julkaisivat juttuja joissa selvitettiin Suomen koululaitoksen tilannetta.

Klassisen musiikin alalla huomiota herätti Suomen korkea kansainvälinen taso kautta linjan. Tämä näkyi konserttiarvosteluissa, alan lehdissä ja radio-ohjelmissä sekä mm. Lahden uutta konserttitaloa esittelevissä reportaaseissa.

Kreikka

Sekä sosialistinen Ta Nea -sanomalehti että konservatiivismielinen Kathimerini mainitsivat huomattavan usein Suomen kirjoittaessaan EU-aiheista; Suomi nostettiin esimerkkimaaksi ja jopa koko EU:n mallimaaksi monessa suhteessa. Suomi luokiteltiin pieniin EU-maihin, joiden intressit esim. unionin hallinnossa ja politiikassa nähtiin usein samansuuntaisina. EU:n laajentuminen ja yhteinen turvallisuuspolitiikka (varsinkin syyskuussa New Yorkiin suuntautuneiden terroristi-iskujen jälkeen) askarrutti ja näissä yhteyksissä Suomi ja Kreikka sekä niiden molempien sijainti unionin itäisellä reunalla kiinnosti. Uutiskynnyksen ylitti myös joulukuussa 2001 EU:n elintarvikeviraston mahdollisesta Suomeen sijoittamisesta syntynyt "farssimainen keskustelu".

Kesällä 2001 Suomi nousi otsikoihin sekä Kathimerinissä (28.6.2001) että suuressa kaupallisessa lehdessä Imerisiassa sen jälkeen kun se oli luokiteltu kansainvälisessä vertailututkimuksessa maailman vähiten korruptoituneeksi maaksi. Ta Nea:n mukaan (18.4.2001) Suomen poliittinen elämä taas on kansainvälisesti harvinaislaatuista ja arvostettavaa, sillä myös naiset ovat siinä aktiivisesti ja tasa-arvoisesti mukana. Mielenkiintoista on myös, että Kathimerini (19.5.2001) kirjoitti artikkelin Suomen eduskunnan (sisäpoliittisesta) päätöksestä haudata ydinjätteitä maanalaiseen holviin. Tekstin mukaan Suomi näyttää tietä muulle maailmalle ydinjätteisiin liittyvissä kysymyksissä.

Lokakuussa riippumattomassa To Vima -sanomalehdessä oli pääministeri Paavo Lipposen haastattelu, jossa käsiteltiin EU:n laajentumista ja Suomen heikentyvää taloudellista tilannetta. Sosialistinen Elefterotypia -sanomalehti taas julkaisi presidentti Tarja Halosen saksalaiselle lehdelle antaman haastattelun.

Sekä Ta Neassa että Kathimerinissä Suomen poliittista ja yhteiskunnallista vakautta pidettiin esimerkiksi talouselämän tukijalkana. Erityinen mielenkiinto kohdistui suomalaisen huipputeknologiaan ja varsinkin sen kehitykseen ja kasvuun. Päivälehdistä ja suurimmat taloussanomalehdet noteerasivat jatkuvasti varsinkin Nokiasa mutta myös Soneraa koskevat päätökset ja taloustilanteet, kun taas televisio-

kanavilla yleisesti ottaen suomalaisista yrityksistä uutisoitiin harvoin. Nokian historiasta ja tulevaisuudesta julkaistiin myös isompia artikkeleita (mm. Imerisia 25.5.2001 & päivälehti To Vima 1.7.2001). Puuteollisuusjätti UPM-Kymmene ja laivateollisuudesta Kvaerner-MasaYards mainittiin muutamia kertoja. Kreikkalaisen Super Fast VIII:n aloittama liikennöinti Itämerellä Suomesta Saksaan sai paljon palstatilaa.

Euro – Suomesta Egean merelle

Suurin ja huomattavin talousuutisointi käsitteli euroa. Loppuvuodesta 2001 sekä Kathimerini, To Vima että varsinkin Ta Nea julkaisivat kymmeniä artikkeleita, jotka koskivat mm. hintojen, korkojen, tuotannon ja kulutuksen eroavaisuuksia euroalueella sekä käytännön toimia euroon siirtymisessä. Ta Neassa Suomi nostettiin usein esimerkkimaaksi sekä positiivisessa mielessä (taloudellinen vakaus) että myös korkean hintatason takia. Eurolla katsottiin olevan yhdistävä taloudellinen ja sosiaalinen merkitys, joka ylettyy Suomesta Egeanmerelle asti (Kathimerini 25.11.2001). Arvostettu talouslehti Naftemboriki julkaisi loppuvuodesta suurlähettiläs Brotheruksen kokosivun haastattelun Suomen ja Kreikan välisistä taloussuhteista.

Suomi (yhdessä mm. Ruotsin ja Tanskan kanssa) mainittiin harvinaisena maana, joka ylläpitää yhteiskunnallisia palveluita ja laajaa sosiaaliturvaa, mutta säilyttää silti taloudellisen kilpailukykyänsä (Kathimerini 10.11.2001). Yhteiskunnallisista teemoista (kuten jo edellä mainituista poliittisista ja taloudellisistakin teemoista) suurimmat päivälehdet julkaisivat monia EU-tilastoja, joissa Suomi nostettiin usein tarkemman tarkastelun kohteeksi joko sen tilastossa menestymisen takia tai yksinkertaisesti esimerkkinä pohjoisesta Euroopasta.

Suomen työpolitiikka Ta Nean mukaan tukee ja edistää tasa-arvoa mm. palkkauskysymyksissä. Samoin koulutuspolitiikkaa kehitettiin; Suomi ohjaa sekä taloudellisia että inhimillisiä resursseja kasvatusta ja koulutussektorille. Suomalaisien nuorten, jotka päättävät toisen asteen koulutuksen, prosentuaalinen määrä on korkein Euroopassa, raportoi Ta Nea 29.5.2001. Sisältökysymyksistä erityisesti tietoteknologisen opetuksen ja osaamisen korkea taso korostettiin. Ei ainoastaan koulutussektorin osalta vaan laajemminkin Suomi määriteltiin usein modernin sähköisen viestinnän yhteiskunnaksi varsinkin To Vimassa.

Euroopan maiden välisestä yhteistyöstä ja EU-kehittämishajelmista esim. kasvatusta ja terveyskysymyksissä kirjoitettiin melko laajoja artikkeleita, jois-

sa myös Suomi mainittiin yhtenä aktiivisena osallistujajamaana.

Yksityinen Mega-televisiokanava esitti ajankohdittaislähetystensä yhteydessä kaksi 4-5 minuutin pätkää, jotka esittelivät Suomen rajavalvontaa, suomalaista elämäntapaa sekä Suomessa asuvien kreikkalaisten elämää. Megan kuvaajat olivat olleet syksyllä Suomessa ulkoministeriön lehdistöosaston kutsumina ja matkan tuloksena syntyneiden filminpätkien esittäminen jatkuu vielä vuoden 2002 puolella.

Suomi 5, Kreikka 1

Suomi oli hyvin vahvasti esillä mediassa jalkapallon yhteydessä. Monet televisiolähetykset eri kanavilla ja lukuisat artikkelit sekä päivälehdissä että urheilulehdissä käsittelivät vuoden 2002 MM-jalkapalloturnauksen varten käytyä karsintaa ja samalla siis Suomea, joka pelasi Kreikan kanssa samassa karsintalohkossa. Erityinen kansallinen uutiskohu nousi, kun Kreikka hävisi 5.9.2001 Helsingissä pelatun Suomen vastaan murskaluvuin 1-5. Jalkapalloilijoista Ateenan Panathinaikoksessa pelaava Joonas Kolkka esiintyi myös mediassa aika ajoin, kuten myös Panionios-joukkueen sittemmin irtisanottu valmentaja Martti Kuusela. Myös Formula1-kilpailut ja suomalaiset kuljettajat Mika Häkkinen ja Kimi Räikkönen näkyivät hyvin lehdistössä ja televisiossa.

Loppuvuodesta joulukuun liittyvät televisio-ohjelmat ja lehtiartikkelit nousivat kuvaan. Lehdistöosaston Suomeen kutsuman Mega-kanavan filmiryhmän työn tuloksena lähetettiin neljä joulupukki aiheista n. 5 minuutin pituisia uutispätkää iltalähetyksissä ja uusintoina aamuisin. Kreikan valtiollinen kanava NET esitti espanjalaisen kolmiosaisen sarjan, joka käsitteli elämää Lapissa. Samoin joulukuussa To Vima-lehden viikonloppuliitteessä ilmestyi kaksiosainen artikkeli Rovaniemestä. Lehdistössä Suomen kerrottiin myös olevan kreikkalaisten yhä suosituimpi joululomakohde. Television esittämästä Suomi-kuvasta kertonee myös, että televisiossa esitettiin uutispätkiä kesäisistä akankantokilpailuista.

Suomalaisista kulttuurihenkilöistä otsikoihin nousi mm. Ateenassa vierailut Anna-Leena Härkönen, jonka kirja oli käännetty kreikaksi. Filmialalta mainittiin mm. Aki Kaurismäen elokuvat ja 29.4.2001 Kathimerini taas kirjoitti laajan artikkelin uudesta skandinaavisesta muotoilusta, ja mainitsi tällä yhteydessä maininnut lukuisia suomalaisia taiteilijoita. Populaarimusiikin saralla Bomfunk MC'n ja Daruden kuuluisimmat kappaleet soivat paikallisilla radioasemilla ja MAD-musiikkikanavalla aika ajoin. Him-yhtyeen ja solisti Ville Valon Ateenan konsertti Atee-

nassa huomioitiin Ta Nean kulttuuripalstalla. Touku-
kuussa 2001 Ateenassa järjestetyssä eurooppalaisessa
jazzfestivaalissa esiintynyt suomalainen Joonas
Toivonen -trio mainittiin myös lehdistössä.

Syksyllä 2001 valtiollisella televisiokanavalla ERT
1-llä haastateltiin EU-maiden suurlähettiläitä, joiden
asemapaikkana on Ateena. Suomen suurlähettilään
haastattelun teemana oli Euroopan kielivuosi.

L u x e m b u r g

Näkyvimmin Suomi oli Luxemburgin tiedotusväli-
neissä esillä euron käyttöönottoon liittyvän uutisoin-
nin yhteydessä. Samoin euron tulon valmistavissa
opetus- ja informaatio-ohjelmissä Suomi oli näkyvästi
esillä yhtenä rahaliiton jäsenmaana. Suomen me-
nestys PISA-tutkimuksessa tuli hyvin esille Luxem-
burgin lehdistössä ja puhuttelee edelleenkin Luxem-
burgin huonon menestymisen takia.

Eduskunnan suuren valiokunnan vierailu Luxem-
burgissa huhtikuussa uutisoitiin pääasiallisesti sak-
sankielisessä Luxemburger Wort -lehdessä kuvineen.

Helsingin ehdokkuus EU:n elinkeinoviraston si-
jaintipaikaksi tuli esille sekä ranskan- että saksan-
kielisessä lehdistössä, joissa kuitenkin päähuomio oli
Romano Prodin italialaislehdille antamassa lausun-
nossa, jossa hän piti peruteltuna Luxemburgin va-
lintaa elinkeinoviraston sijoituspaikaksi.

Urheilusivuilla näyttävän huomion sai Lahden
MM-kisojen suomalaisurheilijoiden doping-käry.

Suurlähettiläs Henry Söderholmin jäähyväistai-
suuksista uutisoitiin kuvien kera Luxemburger Wort
-lehdessä.

Suurin osa Suomea koskevista, kokonaisuutena
varsin vähäisistä kirjoituksista liittyivät suoma-
lasiin kulttuuritapahtumiin Luxemburgissa ja lähi-
maissa:

Lehdet huomioivat kulttuurisivuillaan mm. Antti
Siiralan ja Jouko Harjanteen Luxemburgin konsertit,
Kaj Stenvallin maalauksia ja julisteita esitelleen näyt-
telyn ja Elina Brotheruksen yhtenä taiteilija kolmen
valokuvaajan yhteisnäyttelyssä. Act in -teatteritapahtu-
massa esitetty ranskankielinen versio Marko Lei-
non näytelmästä Kaappi, jossa pääosaa esitti myös
ranskannoksen tehnyt näyttelijä Marius Klami sai
huomiota osakseen useiden niin saksan- kuin rans-
kankielistenkin päivälehtien kulttuurisivuilla.

Luxemburger Wort -päivälehden ranskankieliset
artikkelit käsitelivät vuoden loppupuolella Kaija Saa-
riahon "L'Amour de loin" teoksen esitystä Pariisin Le
Châtelet-teatterissa ja Karita Mattilaa Jenufan osas-
sa Lontoon Covent Gardenissa.

Lisäksi Luxemburgin tiedotusvälineet julkaisevat

aika ajoin kansainvälisten uutistoimistojen välittä-
miä Suomea koskevia pikku-uutisia.

P o r t u g a l i

Suomea käsitteleviä aiheita oli 2001 Portugalin me-
diassa selvästi vähemmän kuin edellisvuonna, jolloin
Tarja Halosen valinta Suomen ensimmäiseksi nais-
presidentiksi sekä Suomen hanke saada maahan Eu-
roopan elintarvikevirasto huomioitiin laajasti tiedo-
tusvälineissä.

Vuonna 2001 eniten mielenkiintoa herättänyt aihe
oli Suomen hyvä sijoitus erilaisissa kansainvälisissä
vertailuissa. Kaikissa suurissa tiedotusvälineissä uu-
tisoitiin, että Suomi sijoittui ykköseksi maailman ta-
lousfoorumien kilpailukykyvertailussa ja että olimme
OECD:n koululaisten tietoja ja taitoja mittaavan tut-
kimuksen kärjessä. Talouslehdistössä huomioitiin
myös Suomen kyky hyödyntää uutta teknologiaa.
Uutisissa ei kuitenkaan esitelty Suomea sen enem-
pää vaan keskityttiin käsittelemään Portugalin vaa-
timattomia sijoituksia kyseisissä vertailuissa.

Toisaalta Suomen heikkoa talouskehitystä käsitel-
tiin näkyvästi lehdistössä. Esimerkiksi Portugalin joh-
tava päivälehti Público kertoi, että Suomi on talous-
kriisissä. Lehti selitti Suomen vaikeudet liiallisella riip-
puvuudella Nokiasta. Yhtiön menestys on viime vuosi-
na vauhdittanut Suomen talouskasvua, joka oli 5,7
prosenttia vuonna 2000. Nyt Nokia on kuitenkin pain-
namassa alas Suomen taloutta, koska maailman te-
leviestintämarkkinat eivät enää vedä entiseen tapaan
ja Nokian myynti ja sijoitukset ovat laskeneet, lehti
kirjoitti.

Lehdistössä kiitettiin Suomen hyvin hoidettua
euro-tiedotuskampanjaa. Päivälehti Diário de Notí-
ciasin mukaan suomalaiset ja Suomessa asuvat por-
tugalilaiset ovat erittäin hyvin perillä eurosta. Pankit
ovat tiedottaneet kuukausittain asiakkailleen euroon
siirtymiseen liittyvistä kysymyksistä ja pankkien pal-
velupisteissä jaetaan ilmaiseksi euro-tiedotteita. Ti-
liotteissa ilmoitetaan saldot myös euroissa, lehti kir-
joitti. Artikkelia varten oli haastateltu Helsingissä
asuvia portugalilaisia, jotka kertoivat saavansa lähes
päivittäin tietoa eurosta ja uskoivat olevansa hyvin
perillä uudesta rahayksiköstä.

Portugalin johtava talouslehti Diário Económico
julkaisi 26.11. suurlähettiläs Esko Kiurun kirjoittaman
kolumnin EU:n tulevaisuudesta ja Suomen EU-kan-
noista. Ulkoasiainsihteerin Kari Puurunen esiintyi
21.12. valtakunnallisen RTP-kanavan suosituksessa
Emoções Fortes-viihdeohjelmassa, jossa kerrottiin
suomalaisesta joulunvietosta ja esiteltiin suomalaisia
joululeivonnaisia.

R a n s k a

Langaton maailma on jo olemassa, - Suomessa (Le Monde 21.3.)

Nokia on tehnyt Suomesta langattoman teknologian huvipuiston, Le Monde kirjoittaa. Viiden miljoonan asukkaan Suomesta onkin tullut kokeilukenttä suuralle joukolla nuoria versoja, jotka kukkivat Nokian maaperällä. Myös Sonera pääsi jutussa esille. Useiden suomalaisten suhdetta kännykkään kuvataan intiimiksi.

Le Monde ihmetteli Suomen teknologiamenestystä, kun se kertoi 15.5. kuuden palstan jutussaan kuinka Etelä-Ranskan teknopolit lähtivät hakemaan oppia Suomesta. Lehti kuvaili suomalaisten taitoja teknopoliin perustamisen, tutkimustoiminnan ja teollisuuden välisen teknologian siirron edelläkävijöinä. Jutun sävy on kehuva ja Suomen menestystä ihmettelevä. Jotkut suomalaisten mairittelevat esitykset saivat jopa provencelaiset tuntemaan itsensä vaatimattomiksi, lehden toimittaja Michel Samson kirjoittaa. Teknologian siirrossa suomalaisilla on enemmän annettavaa ranskalaisille kuin ranskalaisilla suomalaisille. Lehti myös kertoo, mitä suomalaiset odottavat tällaisilta seminaareilta: euroopanlaajuista tunnistusta, joka auttaisi Suomen ulos eristyksistään tai kahdenvälisiä kosketuksia Yhdysvaltain tai heidän merkittävien naapurimaitensa kanssa.

”Mikä on hyvää jätille, on hyvää maalle”

Le Figaro etsi Nokialta Nokian menestyksen juuria ja selityksiä. Lehti oli lähettänyt toimittajansa Nokian saarelle perehtymään yhtymän historiaan ja kertoo löytämästään taloussivuillaan kokosivun juttuna. Miksi sitten Nokia on menestynyt? Toimittaja Marc Cherki löytää useita syitä, muun muassa suomalaisia asiantuntijoita siteeraten: vaikeat ilmasto-olosuhteet ja lumen (jotka jutun otsikossa kääntyvät erittäin myönteiseksi tekijäksi!); lyhyet tuotantocyklit ja organisaation verkostumisen; keskittymisen päätuotantoaloihin ja merkkiin sekä runsaan alihankinnan käytön; kännyköiden hyvän designin ja helpon käytettävyyden; satsaamisen tutkimukseen ja tuotekehittelyyn; vaativat markkinaolosuhteet Suomessa sekä Jorma Ollilaa ympäröivien tiimien kyvykkyyden.

Cherki omistaa yhden jutuistaan myös Suomen ja Nokian väliselle suhteelle. Yrityksen ja maan välit ovat tiivistyneet sitä myöten kun Nokiasta on tullut maailman jättiläinen. Kymmenessä vuodessa Nokian taloudellinen painoarvo on räjähtänyt, lehti kertoo ja siteeraa kaikki keskeiset luvut Nokian painoarvosta Suomen kansantaloudessa. Otsikoiden mukaan

Nokian vaikutus on suuri ja ”Se mikä on hyvää jätille, on hyvää maalle”. (11.6.)

Laajalevikkisin viikkolehti Paris-Match oli samoilla jäljillä ylistävässä ja ihmettelevässä jutussaan.

Jutussa Nokian, ”maailman kännykkäykkösen ja Euroopan suurimman pörssi-arvon”, kerrotaan ”juurtuneen pienestä viiden miljoonan asukkaan maasta Euroopan pohjoisen navan kupeesta, jonka kielellä ei ole indo-eurooppalaista alkuperää ja jonka ainoa kuuluisuus tähän saakka oli, kylmän sodan päättämiseen asti, antaa syntyperä termille suomettuminen”. Sittemmin Nokia on syrjäyttänyt Motorolan ja ruotsalaisen Ericssonin. ”Kosto on kylmänä syötävä ruokalaji tässä poronpaistin maassa, eikä Suomi ole unohtanut kuutta vuosisataa julmaa ruotsalaista kolonisaatiota.”

Le Figaron tapaan Paris-Matchin toimittaja Sylvie Santini on löytänyt - asiantuntijoita siteeraten - useita syitä Nokian menestykselle kilpailijoiden sulkiessa tehtaitaan: suomalaiset ovat puhelinbisneksen japanilaisia ja työtavoiltaan saksalaisia, ja yritys on vastannut muita nopeammin ja paremmin Euroopan markkinoiden odotuksiin. Toimittajan johtopäätöksenä on, että Nokian ”menestyksen syynä on reaktiivisuus ja sille antaa impulssit huipulta yksi ainoa mies, Jorma Ollila, joka on Nokian ihmeen seppä”. Johdon tiiviyden sekä vahvan firmakulttuurin mainitaan olevan Nokian kilpailukyvyen edellytyksenä. (14.6.)

Talouselämä lehti l’Expansion julkaisi näyttävästi listan maailman onnellisimmista kaupungeista. Sen mukaan Helsinki on maailman seitsemänneksi ”onnellisin” - läpi 39 kriteerin ja ohi yli 200 muun maailman kaupungin. Taakse jäävät niin New York, Lontoo kuin Pariisi. Lehden mukaan onnen ja elämänlaadun Helsingissä takaavat helsinkiläisten aktiivinen osallistuminen kaupungin toimintaan, erinomainen infrastruktuuri, julkisten kulkuvälineiden tiheä verkko, niiden puhtaus ja turvallisuus, erinomainen ilmanlaatu sekä poikkeuksellisen puhdas juomavesi. L’Expansion toteaa Helsingin olevan tasa-arvon pääkaupunki maailmassa: politiikan kolme avainpaikkaa, presidenttiys, eduskunnan puhemiespaikka ja Helsingin kaupunginjohtajuus, ovat kaikki naisten käsissä. (5.-18.7.)

Suuret aluelehdet Nizzan Nice-Matin ja Grenoblen le Dauphiné Libéré julkaisivat näyttävät reportaasit Suomesta. Reportaasit keskittyvät esittelemään teknologiamenestystä, ja niissä hämmästellään Suomen nopeaa nousua metsäteollisuusmaasta teknologian edelläkävijäksi maailmassa. Nice-Matin kirjoittaa suomalaisten teknologiayritysten asettautumisesta Ranskan Rivieralle Sophia Antipoloksen lähetyville. Lisäksi lehti esittelee laajasti Suomen yliopistojen ja teknologian tutkimus- ja kehityskeskusten yhteis-

työtä ja kertoo, kuinka ranskalaiset ovat käyneet Suomessa ottamassa mallia tällaisesta yhteistyöstä. Le Dauphiné Libéré esittelee Suomen yhtenä maailman halvimpien ja parhaimpien telekommunikaatiopalvelujen maana ja kertoo F-Securen kansainvälisestä menestyksestä. Myös Oulu, Teknopolis, Otaniemi ja Innopoli, Radiolinja sekä luonnollisesti Nokia saivat huomiota osakseen. Reportaaseissa huomioidaan suomalaisten ahkera nettipankkipalveluiden käyttö sekä koulujen poikkeuksellisen hyvä ATK-varustus. Molemmissa reportaaseissa kerrotaan lisäksi Sitrasta ja sen merkityksestä Suomen teknologiamenestykselle. (8.5., 5.7.)

Uuden talouden aikakauslehti Newbiz julkaisi syyskuun numerossa näyttävän reportaasin Suomesta, jossa Suomi oli esimerkkimaana Ranskalle. Reportaasi on osa sarjaa, joka käsittelee 2000-luvun kouluja ja internetin käyttöä opetusvälineenä. Suomi on jutun esimerkkimaa. Newbiz kuvaa suomalaisia kouluja "internetopetuksen" uranuurtajina ja kehuu Suomen edistyksellisyyttä muillakin tietotekniikan alueilla. Esimerkkeinä käytetään Tampereen Kaukajärven ylä-astetta ja Tampereen ranskalaista ala-astetta. Reportaasissa kerrotaan myös Povilus (Pohjoinen Virtuaalinen Ulottuvuus) -verkostosta ja sen hyödyllisyydestä maassa, jossa asutus on paikoittain harvassa. Newbiz mainitsee myös matkapuhelinten yleistyneen käytön Suomessa.

Vuoden lopulla le Figaron économie-liitteessä julkaistiin koko sivun kattava talouskatsaus Suomesta, jossa haettiin syitä Suomen kilpailukyvyn nousuun maailman ykköseksi. Maalla, joka yhdistää murto- maahiihdon kestävyuden autourheilun nopeuteen, on mahdollisuudet tulla ykköseksi. Mutta miten on mahdollista, että yhdessä vuosikymmenessä, vähäpuheinen - jopa hiljainen kansakunta, siirtyy kommunikaatioalan ykköseksi. Vastaus tulee ulkomaankauppaministeri Kimmo Sasin suulla: "Olemme investoineet todella paljon koulutukseen". Lisäksi lehti viittaa tutkimus- ja kehitysmenojen suureen osuuteen bruttokansantuotteesta. Sasiin viitaten Suomen todetaan seisovan nykyään kolmella pilarilla, vaikka Nokia kuvataan jutussa Suomen todelliseksi veturiksi. Suomalaisten salaisuuden arvellaan perustuvan päättäväiseen nöyryyteen, "sisuun", joka on sekoitus peräänantamattomuutta, bravuuria ja tyyntä sitkeyttä. Yrityskulttuurin esimerkkinä annetaan siivousfirma SOL. (20.12.)

Karita Mattila – tasapainoinen, järkevä diiva

Kansallisbaletin vierailu Pariisin Chatélet -teatterissa sai merkittävää julkisuutta tiedotusvälineissä maailmankuulun ranskalaisen tanssijan Sylvie Guil-

lemin rinnalla. Lehdistö noteerasi Guillemmin lisäksi, joka sai päähuomion, erityisesti Kare Länsivuoren ja Minna Tervamäen erinomaiset tanssisuoritukset. Guillemmin ensimmäinen koreografia ja hänen paluunsa kotinäyttämölle uudessa roolissaan kiinnosti lehden kriitikoita. Telerama ylisti koko aukeaman artikkelissaan Guillemmin maailman parhaaksi tanssijaksi, joka nykyisin valitsee aina itse tanssipartnerinsa. Tällä kertaa kunnian kerrottiin saaneen suomalaisen Kare Länsivuoren. Libération totesi Kansallisbaletilla olevan entuudestaan hyvä maine. Jorma Uotinen saa kiitosta siitä, että ei siedä vanhoillisuutta eikä teennäistä modernismia. Kansallisbaletin tanssijoiden tulkintoja keuhuttiin, erityisesti Minna Tervamäen suoritusta. Le Figaron mielestä Guillemmin uusi versio Gisellestä kuohutti puritaaneja. Suomalaisista tanssijoiden Salla Suomisen ja Jaakko Eerolan "pas de deux" mainitaan yhdeksi esityksen kohokohdaksi. Minna Tervamäen Myrthan ilmestyminen valon ja savun muodostamasta kehästä kuvaillaan maagiseksi, ja hengettäret hääpuvuissaan antavat näytteen yhtenäisestä tyylistä ja kurinalaisuudesta. (15.1.)

Le Monde de la Musique ja Diapason, kuukausittain ilmestyvät klassisen musiikin tärkeimmät erikoislehdet, uhrasivat huhtikuun numeroissaan näyttävästi palstatilaa sopraano Karita Mattilalle. Mattila noteerattiin lehdissä yhdeksi aikamme suurista oopperatähdistä.

Molempien lehtien mukaan Mattilassa on poikkeuksellista se, ettei ainoastaan hänen äänensä ole kaunis ja kirkas, vaan hänen kykynsä näytellä, eläytyä roolihahmoihinsa hakee vertaistaan. Loistavatkin oopperatähdet ovat usein lavalla jäykkiä ja heidän esiintymisensä on väkinäistä, mutta Mattila on myös karismaattinen esiintyjä, Le Monde de la Musique kirjoitti. Haastatteluissa Mattila toi vahvasti esiin suomalaisuuttaan. Tähti kertoi kaipaavansa suomen kieltä, raikasta ilmaa, ystäviään ja vanhempiaan.

Mattila on diivanelkeistä huolimatta tasapainoinen ja järkevä maailmantähti, lehdet kirjoittivat.

"Tasapainoinen, järkevä diiva"

Pohjoismaisen taiteen näyttely Caenissa sai hyvän näkyvyyden le Figarossa. Näyttely esitteli Bretagnessa, Normandiassa ja Picardiassa vaikuttaneita ns. kulta-kauden ajan taiteilijoita. ”Les peintres du nord en voyage dans l’ouest” -näyttelyyn osallistivat suomalaisten lisäksi norjalaiset, ruotsalaiset ja tanskalaiset taiteilijat. Kylmästä Pohjolasta 1800-luvun puolivälissä tulleet, pohjoismaisissa tai saksalaisissa taideakatemoissa opiskelleet taiteilijat, kuten Helene Schjerfbeck, August Strindberg ja Emma Löwstädt-Chadwick jättivät ateljeensa ja siirsivät maalaustelineensä Ranskan maaseudulle, useimmiten meren äärelle ulkoilmaan. Le Figaro toteaa, että valojen ja värien käyttö hämmästyttää ja ihastuttaa ranskalaisia. Suomalaisten taiteilijoiden maalaukset olivat realistisempia kuin muiden pohjoismaalaisten taiteilijoiden: ne kuvasivat usein ranskalaisten arkielämää. (8.6.)

Suomalainen nykymusiikki oli näyttävästi esillä Ranskan mediassa Kaija Saariahon ja Magnus Lindbergin johdolla. ”Suomalaisella musiikilla menee lujaa”, kirjoitti Libération, jonka mukaan ”aikamme kiintoisimmat nykymusiikin näkymät ovat suomalaiset”. Magnus Lindbergin ”Cantigas” sai ranskalaisyleisöltä erinomaisen vastaanoton, ja Kaija Saariahon ooppera ”L’Amour de loin” huomioitiin Ranskan mediassa erittäin laajasti ennen ja jälkeen näytösten. Saariahon ooppera esitettiin Pariisin Châtelet-teatterissa ja Lindbergin konsertit Cité de la musique’ssa marraskuussa. (29.11.)

Ikoneista tuli trauma

Lahden doping-skandaali mediassa näkyi Ranskassa, vaikka se oli aluksi vain aika vähän esillä. Television ja radion pääuutislähetykset huomioivat tapahtuman lähinnä jälkiuutisoinnissaan. Lehdissä sävy oli maltillinen ja niiden jutut vaihtelivat yhdestä neljään palstaan. Libérationin mukaan Suomi otti hiihtäjiineen pohjakosketuksen. Lehti jatkoi: ”Maassa, jossa hiihtosankarit ovat ikoneja, asiasta on muodostunut kansallinen trauma”. Le Figaro otsikoi yhden palstan pätkänsä ”Suomen painajainen”. Le Mondessa tapahtunutta selvitettiin kolmella palstalla otsikolla ”Ennennäkemätön doping-tapaus järkyttää Suomen hiihtoa”. Todettakoon, että Ranskan kansallisurheilun, pyöräilyn yhteydessä doping-skandaalit ovat tavanomaisia, eikä näin ollen Lahdenkaan mittasuhteet olleet normaalia suuremmat ranskalaisen mittapuun mukaan. Suomen hiihtojoukkueen tapausta verrattiinkin Ranskan ympäriajossa pari vuotta sitten tapahtuneeseen doping-skandaalin, jossa ranskalainen tähtiajaja ja koko hänen joukkueensa lääkäreineen jäi kiinni. (27.2., 28.2., 1.3.)

Libération kirjoitti skandaalin puhkeamisen perään näyttävän kahden sivun artikkelin (26.3.). Otsi-

kossa leikiteltiin sanoilla ranskalaiseen tapaan, joten se sai kaksi merkitystä yhdellä iskulla: ”Suomi on menettänyt luottamuksensa murtomaahiihtoon” tai vaihtoehtoisesti ”Suomi on menettänyt luottamuksensa perustaansa”. Artikkelin herätti huomiota lähes puolen aikeaman kokoisella kuvallaan, jossa synkällä musta aura-auto kaataa yhden hiihtäjistä kumoon toisten törmätessä edellä STOP-merkkiä pystyssä pitävään mieheen. Myös tummennettu alkuteksti ei jättänyt mitään epäselväksi: ”Kuusi parasta hiihtäjää jäi kiinni dopingista, liitto syytteessä, maa kriisin vallassa.”

Perinteiset suomalaistähdet Ranskassa, formula- ja ralliurakit näkyivät suhteellisen paljon ranskalaismediassa.

S a k s a

Suomi oli hyvin esillä Saksan mediassa vuonna 2001. Tiedotusvälineet käsittelivät varsin kattavasti niin Suomen ulkopoliittikan, yhteiskuntaelämän, talouden kuin kulttuurinkin kannalta keskeisiä teemoja.

Vuosi alkoi Lahden MM-kisojen dopingpaljastuksella, jotka aiheuttivat Suomen urheilulle melkoisen imagotappion. Tapauksia laajasti selostaneet viestimet ulottivat epäilyksensä myös takavuosien kestävyysurheilijoihin nimeltä mainiten. Suomalaisten vihailltiin olleen jo pitkään veridopingin asiantuntijoita. ”Suomalaisten maailma romahtaa”, ”Verinen vana johtaa Lasse Vireniin”, ”Hiihtokansa uppoaa doping-suohon”-muutamia otsikoita Saksan lehdistä helmikuussa.

Suomen ydinvoimahanke

Hampurissa viikoittain ilmestyvä arvostettu vasemistoliberaali Die Zeit käsitteli huhtikuussa Saksaa laajasti kiinnostavaa aihetta - Suomen ydinvoimahanketta. Samalla kirjoittelu asiasta alkoi vilkastua. Kirjoitus Die Zeitissa toteaa suomalaisten uivan Euroopan Unionissa vastavirtaan ja erityisesti vastoin Saksan nykyisen hallituksen ydinvoimasta luopumiseen tähtäävää politiikkaa. Die Zeitin kirjoitus antaa viitteitä siitä mitä on tulossa: Suomen energiaratkaisu liitetään suoran suomalaisen paperin tuontiin, mikä merkitsee ydinvoiman paluuta Saksaan takaoventa kautta juuri kun maassa on käynnistetty siitä luopuminen. Rivien välistä voi arvailla, että suunnitteilla on boikottiuhkia suomalaiselle paperille Saksassa.

Myös Handelsblatt käsitteli laajassa Suomi-katsauksessaan kesäkuussa ydinvoimahanketta, mutta viileämmin. Handelsblatt toteaa myös että Suomi on vakauttanut asemansa EU:ssa ja kuuluu unionin kasvualueisiin.

Tasavallan presidentti Tarja Halonen myönsi liittopresidentti ja rouva Johannes Raun valtiovierailun kynnyksellä haastattelun Frankfurter Rundschauille ja Süddeutsche Zeitungille 7.9.2001. Presidentti Halonen toteaa haastattelussa, että Suomen kokemukset voivat olla hyödyksi EU:n jäseniksi pyrkiville maille ja että Suomen EU-jäsenyys on ollut omiaan teemmään Venäjän suopeammaksi. Presidentin mukaan Baltian maat ovat lähiaikoina Naton jäseniä, mikäli Nato on tosissaan. Suomen kanta on, että halukkaiden ja edellytykset täyttävien tulee saada liittyä - se on reilua peliä. Jo huhtikuussa presidentti Halosen Der Spiegelille antama haastattelu oli osoittanut, että Suomen kannat Naton itälaajenemiseen herättävät suurta kiinnostusta.

Liittopresidentti Raun valtiovierailun aikana tapahtui terroristihyökkäys WTC:iin, jonka jälkeen Frankfurter Allgemeine Zeitungin Pohjolan kirjeenvaihtaja Robert von Lucius tarkastelee Suomessa ja Ruotsissa käytävää keskustelua terrorisminvastaisesta taistelusta ja Natosta otsikolla "Pohjolassa rintamat rakoilevat" 1.10.2001. Kirjoittaja toteaa, että Ruotsin hallitus on asettunut selkeästi päättäväisen, myös sotilaallisen toiminnan taakse, mutta hallituksessa olevien sosialidemokraattien rintama lohkeilee. Suomessa taas ovat myös hallituspolitiikat, mukaan luettuina presidentti Halonen ja pääministeri Lipponen, käyttäneet pidättyvämpää kieltä kuin monissa muissa maissa.

Joulukuun alussa samainen von Lucius haastattelee FAZ:ssa pääministeri Lipposta, joka toteaa että pienille maille on tärkeää, että Saksan hallitus ymmärtää vahvistuneen ulkopoliittisen asemansa ja hyödyntää sitä.

Muilta osin voidaan noteerata talouskirjoittelun runsaus. Suomalaisten tekemät Saksan paperiteollisuuden yritysostot saivat huomiota. Saksan viimeisen yksityisessä omistuksessa olleen paperiteollisuusyrityksen Haindl'sche Papierfabriken KG:n myynti suomalaiselle paperiteollisuusjättille UPM-Kymmenele uutisoitiin kohtalaisen näkyvästi (kauppa uutisoitiin 29.5.2001). Suomalaisten osuuden Saksan paperiteollisuudesta todettiin nousseen jo 40%:iin. Pääosin talouskirjoitukset, joita on ilmestynyt sadoittain, ovat pieniä uutisia talouselämästä. Tästä on joitakin poikkeuksia. Aikaisempien vuosien tapaan Nokiaa käsiteltiin erittäin runsaasti. Myös Sonera pääsi otsikoihin yhtiön kriisistä johtuen.

Kulttuurikesä Schleswig-Holsteinissa

Lehdistössä yhtenäisenä näkyvin suomalaisen kulttuurin esittäytyminen oli Schleswig-Holsteinin musiikkijuhlat kesällä 2001. Tämän lisäksi osavaltiossa järjestettiin "suomalainen kulttuurikesä", joka itse asiassa alkoi ja jatkui taidenäyttelyineen, luentotilaisuuksineen yli musiikkijuhlien. Suomalaisten taitei-

Suomen ydinvoimabanke kiinnostasi saksalaisia. Die Zeit pelkasi että ydinvoima tulee takakautta Saksaan (Kuva: Sosnovy Bory).

lijoiden esitykset, varsinkin Suomi-osuuden aikana 21.7.-2.9., huomioitiin näytävästi saksalaisissa tiedotusvälineissä. Kieler Nachrichten julkaisi kesäkuun alussa erityisen Suomi-kulttuurinumeron, mutta musiikkijuhlat noteerattiin myös valtakunnallisissa lehdissä. Süddeutsche Zeitung julkaisi suomalaisten taiteilijoiden musiikkiesityksistä laajan artikkelin ja raportoi näkyvästi Jorma Panulan juhlilla järjestämistä kapellimestareiden oppilasluokasta. Berliiner Morgenpost siteerasi musiikkijuhlien johtajaa Rolf Beckiä, jonka mukaan juhlalat olivat ”suurempi menestys kuin osasimme ennalta odottaa”. Norddeutscher Rundfunkin kautta konsertit tavoittivat mittavan kuulijakunnan koko Saksassa. Die Welt totesi Keski-Pohjanmaan kamariorkesterin kuuluvan maailman johtaviin jousiorkestereihin. Mutta myös valtakunnalliset lehdet sekä sähköinen media huomioivat suomalaisesitykset. NDR sekä kulttuurikanava Arte radioivat konsertteja ja Suomi-osuuden aikana Suomi oli lähes päivittäin esillä NDR:n televisio-ohjelmassa ”Festival-Magazin”. Myös Tasavallan presidenttiä haasteltiin sekä radio- että televisiolähetyksissä. Musiikkiohjelman lisäksi ”suomalainen kulttuurikesä” tarjosi yli kolmekymmentä eri kulttuurialan Suomi-aiheista tapahtumaa ja näyttelyä Schleswig-Holsteinin ja Hampurin alueella, joista ilmestyi lukuisia artikkeleita paikallisessa lehdistössä.

Suomalainen jazz sai lehdistössä kiittävää huomiota Pohjoismailla omistetun JazzFest Berlinin aikana 31.10-3.11. Frankfurter Allgemeine mainitsi vibrafonisti Severi Pyysalon kuuluvan alansa suuriin uusiin nimiin. Positiivista huomiota saivat myös Jukka Perko ja Hurmio-orkesteri.

Arkkitehtuurimme on saanut näyttävää huomiota. Saksalais-englantilainen julkaisu Working Conditions Architektur Aktuell, omisti marraskuun nume-

rossaan 14 sivua suomalaiselle arkkitehtuurille. Arkkitehti Pentti Salmisen onnistunut sodassa raunioituneen Neubrandenburgin kirkon uudistaminen konserttitaloksi sai marraskuun arvostetussa Baumeister-julkaisussa 7-sivun mittaisen kiittävän esittelyn.

Kirjoittelu Suomen menestyksestä Pisa-tutkimuksessa alkoi joulukuun alussa 2001, kun saksalaislehdet olivat ensin käsitelleet Saksan koululaisten heikkoja tuloksia (Saksa suoriutui sijoille 20-27 kolmesatakymmenestä yhdestä tutkitusta maasta). ”Peruskoulu on menestyksen avain” otsikoi der Spiegel 10.12.2001. Die Zeit oli Suomen itsenäisyyspäivänä sitä mieltä, että selitys hyviin tuloksiin löytyy Suomen pimeydestä: ”lukulamput sytytetään jo varhain iltapäivällä”. Süddeutsche Zeitung myöntää olevansa ”yllätynyt ja kateellinen”.

Pisa-tutkimuksen myötä Suomen koulutusjärjestelmää ryhdyttiin tutkimaan tarkkaan. Monet lehdet lähettivät toimittajia Suomeen etsimään selityksiä ja he tulivatkin mitä erilaisimpiin lopputuloksiin. Pisa-tutkimuksen myötä Suomi sai erittäin paljon myönteistä julkisuutta, joka on jatkunut myös vuoden 2002 alussa. Axel Springer -kustantamon ulkomaan kirjeenvaihtaja Reiner Gatermann kävi Suomessa haastattelemassa useita koulualan asiantuntijoita. Hamburger Abendblattissa julkaistussa koko sivun mittaisessa artikkelissa tuodaan esille Suomen koulujärjestelmän vahvoina puolina opettajien käytännönläheinen koulutus, peruskoulun hajautettu hallinto sekä oppilaita innostava, projektivaltainen opetus.

Lopuksi tuttu ”kevennys”. Stern-lehti kirjoittaa 19.4. 2001 merkillistä hahmoista, jotka vaeltavat modernin, rakennustaiteellisesti merkittävän rakennuksen käytävillä kylpytakeissa (tai ilman niitä). Kyseessä on Suomen Berliinin suurlähetystön esittely, jossa sauna sai suurimman huomion.

Muu Eurooppa

B u l g a r i a

Bulgarialainen media toimii kokonaisuudessaan tiukoissa taloudellisissa raameissa eikä sillä esimerkiksi ole juuri mahdollisuutta omaan kirjeenvaihtajiin ulkomailla. Yhdelläkään lehdellä, televisio- tai radiokanavalla ei esimerkiksi ole kirjeenvaihtajaa pohjoismaissa, mikä heijastuu Suomen ja muiden Pohjoismaiden näkyvyyteen maan mediassa. Toisaalta kiinnostusta Suomeen on olemassa, jota kiinnostusta pyritään tyydyttämään julkaisemalla freelance-artikkeleita, käyttämällä kansainvälisten tietotoimistojen Suomea koskevaa aineistoa ja julkaisemalla suurlähetystön tiedotusvälineille toimittamaa aineistoa. Kokonaisuudessaan Suomi on ollut pysyvästi – jos kohta ei kovin näkyvästi – esillä bulgarialaisessa mediassa vuonna 2001.

Lehdistön Suomea koskeva aineisto voidaan jakaa neljään pääosaan -poliittiset teemat, mukaan luetuna EU, erityisesti viime vuoden aikana tapahtuneiden vierailujen (pääministeri Lipponen, ulkomaankauppaministeri Sasi) käsittelyn yhteydessä; yleiset Suomi-esittelyt mm. itsenäisyyspäivän yhteydessä sekä näitä katsauksia koko vuoden aikana pitkälti hallinneet suomalaisen hi tech -teollisuuden ja aivan erityisesti Nokian esittelyt; kulttuuriteemat; urheilu ja siinä erityisesti formula ja Mika Häkkinen.

Pääministeri Lipposen vierailu huhtikuussa samoin kuin ulkomaankauppaministeri Sasin toukokuussa 2001 toteutunut vierailu saivat kattavan valaisun lehdistössä, radiossa ja televisiossa. Tarkastelukulma oli pitkälti EU-painotteinen - paitsi Suomen kokemuksiin EU:n jäsenenä huomiota kiinnitettiin Suomen Bulgarian jäsenyysneuvotteluille antamaan tukeen. Kahdenkeskiset, vielä vähäsisältöiset taloussuhteet olivat EU-teeman ohella korostetusti esillä ministeri Sasin vierailua koskeneessa aineistossa. Tyypillistä piirrettä vierailuselostuksissa merkitsi bulgarialaisessa mediassa yleinen ”kotiinpäin vetäminen” - Bulgarian edistymistä EU-neuvotteluissa koskeneet vieraiden kommentit noteerattiin tarkkaan, kun taas neuvottelujen vaikeisiin osiin kiinnittävät osuudet niin pääministeri Lipposen kuin ulkomaankauppaministeri Sasin puheenvuoroissa ja haastatteluissa pyrittiin ohittamaan vähemmällä huomiolla.

Suomi on ollut välillisesti mukana lehdistön talouskirjoittelussa suomalaisen Juha Käkösen toimitusta huhtikuuhun 2001 saakka IMF:n Bulgaria-mission johdossa. IMF:n maaedustaja Bulgariassa on myös

tätä nykyä suomalainen (Piritta Sorsa), joka on myös näkyvästi ollut lehtien palstoilla maan talouteen ja neuvotteluihin IMF:n kanssa liittyvissä asioissa.

Suomi oli esillä maan lehdistössä Venäjän presidentti Putinin syyskuussa Suomeen tekemän matkan yhteydessä. Vierailua koskeneissa artikkeleissa päähuomion sai Putinin kategorinen reaktio Karjala-kysymyksessä samoin kuin hänen vierailun aikana esittämänsä kielteinen kanta NATO:n laajentumiseen Baltiaan.

Yksittäisistä, myös Venäjään liittyvistä uutisista mainittakoon toukokuusen vakoilutapauksen saama suuri huomio Bulgarian lehdistössä.

Viisumipakon poistaminen Bulgarialta Schengen-maihin vuoden alussa johti laajaan turismimahdollisuuksien esittelyyn mm. Suomeen. Suomea ja turismia sinne käsitteleviä artikkeleita ilmestyi suuri määrä; käytännöllisten matkustusohjeiden lisäksi huomiota saivat osakseen Suomen historia, kulttuuri, vähemmistökysymykset ilman että merkittävä suomalainen erikoisuus, akankantokilpailu, olisi jäänyt huomiota vaille.

Itsenäisyyspäivän tiimoilta julkaistiin useita Suomea esitteleviä artikkeleita mm. suurlähetystön jakaman aineiston pohjalta. Eräitä freelance-artikkeleita mm. metsästyksestä Suomessa julkaistiin.

Suomen talouden esittelyä mediassa on kannatellut lähes yksinomaan hi tech-teollisuus ja nimenomaan Nokia, jos kohta alan tuote-esittelyissä on myös toinen suomalainen yhtiö, Benefon, ollut näkyvästikin mukana. Kymmenissä Nokiaa koskevissa artikkeleissa on valaistu yhtiön historiaa, tämänhetkistä toimintaa ja tulevaisuudensuunnitelmia (mm. pääjohtaja Ollilan haastattelu) sekä sen promootiotyötä Bulgariassa (seminaarit, tuote-esittelyt). Lehdistö kirjoittaa säännöllisesti yhtiön uusista tuotteista mm. uusien 9210- ja 5510-puhelimien oltua esittelyn kohteena useammassakin artikkelissa. Nokia ja sen tuotteet ovat kestoteema niin päivälehdissä kuin alan erikoisjulkaisuissa.

Suomalaisen Linus Torvaldsin kehittämä Linux-käyttöjärjestelmä on erikoisjulkaisujen lisäksi ollut esillä myös päivälehdissä.

Mika Häkkinen tunnetuin suomalainen

Kulttuuria ovat edustaneet mm. Mukkulan kirjailijakokoukseen osallistuneen bulgarialaisen kirjailijan Stefan Tsanevin seminaarin antia analysoineet kir-

joitukset, bulgariaksi julkaistun suomalaisen kirjallisuuden esittelyt (mm. Bo Carpelanin Benjamins bok) sekä uutiset Shostakovitshin suomalaisaiheisen sävellyksen löytymisestä syyskuussa. Savonlinnan oopperajuhlia, Kuhmon kamarimusiikkifestivaalia ja muita Suomessa järjestettäviä musiikkitapahtumia on esitelty niin Suomea koskevien yleisesittelyjen yhteydessä kuin erillisissä artikkeleissa. Suomen suurlähettiläs on esiintynyt paikallisen Classic-radion ohjelmassa ja radiolle on toimitettu suomalaista musiikkia..

Urheilu-uutisia ovat hallinneet formula ja Mika Häkkinen - artikkeleita on ollut kymmeniä, ellei satoja, ja otsakkeet suuria. Lehdistö on sinut Häkkisen kanssa ja "Mika" on tällä hetkellä ilmeisesti tunnetuin suomalainen Bulgariassa.

Vaikka televisiokanavat ovat monilukuiset, ne toimivat taloudellisesti ahtaissa puitteissa eikä monelakaan niistä ole mahdollisuutta esimerkiksi pysyvien kirjeenvaihtajien lähettämiseen, filmien esitysoikeuksien hankintaan jne. Tämä on rajoittanut myös Suomen esilläoloa maan televisiossa, jos kohta yksittäisiä Suomea koskevia lähetyksiä on voitu toteuttaa mm. suurlähetystön toimittaman materiaalin pohjalta.

Jugoslavia

Suomi oli suhteellisen usein esillä jugoslavalaisessa/serbialaisessa lehdistössä v. 2001 aikana ja muutamia poikkeuksia lukuunottamatta myönteisessä sävyssä. Useimmat lehdistössä esiintyneet uutiset ovat kansainvälisten uutistoimistojen materiaalia. Monet kirjoituksista olivat pikku-uutisia koskien esim. Nokiaa tai Suomi mainittiin osana EU-maista kertovissa uutisissa. Mielenkiintoa on herättänyt Suomen talous (osana EU-maiden seuranta), jota varsinkin maan suurimmassa päivälehdessä POLITIKASSA seurataan suhteellisen tarkasti.

Ulkoministeri Tuomiojan vierailu helmikuussa ja ulkomaankauppaministeri Sasin vierailu syyskuussa huomioitiin kaikissa uutislähetyksissä sähköisissä medioissa, sekä lehdistössä lyhyinä uutisartikkeleina. Lehdistössä korostuivat isäntäväen kommentit koskien Jugoslavian taloussuunnitelmia. Sasin matkassa seurannut liikemiesvaltuuskunta ja varsinkin Nokiaa edustanut Stefan Widomski saivat huomiota osakseen.

Nokian lisäksi eräät muutkin suomalaiset tuotteet/yritykset ovat olleet aika ajoin esillä, yleensä talous- tai erityisalojen lehdissä. Mm. Kalibar-aselehti on julkaissut artikkelit suomalaisista puukoista ja Lapuan patruunoista.

Koskovossa sijaitsevat KFOR-joukot olivat aiheena monissa reportaaseissa, joita serbialaiset lehdet ny-

kyään tekevät usein. Niiden sävy oli kauttaaltaan myönteinen. Esimerkkinä tästä Blicissä joulukuussa ilmestynyt artikkeli Lipljanin alueesta, jonka asukkaat sanovat artikkelissa, että "ilman suomalaisia meillä ei olisi mitään, eikä meitä olisi edes olemassa ja pelkäämme sitä, että jonkun muun maan sotilaat tulisivat suomalaisten tilalle . "

Myös suomalaiset avustusprojektit Jugoslaviassa/Serbiassa on huomioitu aika ajoin. Erityisesti ympäristölainsäädäntöhanke on saanut huomiota osakseen (Danas ym.). Suurlähetystön kautta tapahtuvat paikallisen yhteistyön projektit ovat saaneet huomiota erityisesti avustettujen kohteiden paikallismedioissa. Myös suurlähetystön virkamiesten vierailut on usein pantu merkille paikallismedioissa.

Lokakuussa pidettyä pohjoismaista yhteistyötä esitellyttä seminaaria seurattiin jonkin verran lehdistössä ja muutamissa TV:n uutislähetyksissä.

Negatiivissävyiset kirjoitukset liittyvät kahteen henkilöön - Martti Ahtisaaren ja Helena Rantaan - jossa taustalla ovat muistot Jugoslavian pommituksista.

Martti Ahtisaari oli muutaman kerran julkisuudessa East West -instituuttiin liittyvien Jugoslavian vierailujensa yhteydessä, lehtiartikkelien tai tv-haastatteluiden muodossa. Pääteemana oli Ahtisaaren rooli ja missio Jugoslavian pommitusten aikana. VECERNJI NOVOSTI julkaisi maaliskuussa laajan, 20-osaisen artikkelisarjan, jossa lainattiin otteita Ahtisaaren kirjasta "Tehtävä Belgradissa". Artikkelisarjaan liittyvät toimituksen kommentit olivat ajoittain hyvin kriittisiä ja Ahtisaaren kirjan suurimman ansion katsottiin olevan siinä, että siitä saatiin tietoa kv. sisäpiirin vehkeilyistä NATO:n pommitusten aikana. Sarjan lopussa julkaistiin Ahtisaaren haastattelu, jossa tätä pyydettiin kommentoimaan mm. pommituksia kahden vuoden aikavälin jälkeen. - Ahtisaaren kirjan serbiankielisen käännöksen julkaisemisen yhteydessä monet lehdet, esim. POLITIKA kirjoittivat kriittisesti kirjan sisällöstä, jonka katsottiin suurelta osalta olevan Balkanin selkkausten syiden epäonnistunutta tulkintaa.

Ranta ja Racak

Huhtikuussa Vecernji Novosti julkaisi Helena Rantaa koskien sangen kriittisen artikkelin Racakin tapahtumista. Lähteenä oli käytetty silloisen Pristiinan piirioikeuden tutkintotuomari Danica Marinkovicin muistiinpanoja. Heinäkuussa Danaksen artikkelisarjassa kirjoittajina olivat Helena Ranta itse sekä Racak-ryhmään osallistunut Takajärvi. Artikkelit keskittyivät suomalaisen kuolinsyytutkijatiimin ja varsinkin Helena Rannan rooliin tutkimuksissa. Sähköisissä tiedotusvälineissä Racak-teema tuli vuoden mit-

taan yhä uudelleen esille useamman kerran, mm. erilaisissa keskusteluohjelmissa. Teeman tärkeys säilyy yhä, koska Racakin tapahtumien tulkinnan katsottiin johtaneen pommituksiin. Useimmat tiedotusvälineet sekä yleinen mielipide katsovat, että länsimainen tulkinta Racakista on väärä ja sen vuoksi tässä toistuvassa teemassa yritetään ”tehdä oikeutta” jugoslavialaiselle osapuolelle.

Kansainvälisissä järjestöissä toimivista suomalaisista eniten julkisuutta sai Haagin tuomioistuimen palveluksessa toimiva Matias Hellman. Vaikka mediat pääosin suhtautuvat Haagin tuomioistuimeen kriittisesti, katsoen sen olevan puolueellinen, Hellman saa henkilönä kuitenkin kiitosta erinomaisesta serbiankielentaidostaan.

Kulttuurin alalta huomioitiin Muumi-sarjakuva-kirjan kääntäminen ruotsista serbikielelle. Samoin Danas huomioi Suomen residenssissä järjestetyn tilaisuuden Obrenovacien suomenkielien opiskelijoille. Urheilun alalla seurattiin laajimmin Formula 1 ja Mika Häkkinen, varsinkin tämän päätöstä pitää kilpailutauko. Myös suomalainen talviurheilu sai huomiota osakseen. Marraskuussa Jugoslavian suurin urheilulehti TEMPO julkaisi artikkelin Aleksin Järvi-ahosta (12v), joka pelaa jääkiekkoa belgradilaisessa TAS-joukkueessa.

Suomessa aikanaan diplomaattina työskennellyt Cedomir Cvetkovic on kirjoittanut vuoden aikana useita artikkeleita Danakseen erilaisista Suomea koskevista teemoista (politiikka, talous, kulttuuri).

Kroatia

Suomen näkyvyys Kroatian tiedotusvälineissä oli konkreettisen yhteistyön vähyys huomioiden tyydyttävää ja kautta linjan positiivista. Ulkoministeri Tuomiojan huhtikuinen ja ulkomaankauppaministeri Sasin syyskuinen ja toisaalta kauppaministeri Fizulin vierailut huomioitiin asiaankuuluvasti. Kroatialaisten viisumivapauden palauttaminen maaliskuun alusta alkaen noteerattiin kaikissa päivälehdissä.

Yrityksistä erityisesti Nokia ja sen menestys sai palstatilaa (pääjohtaja Ollilan haastattelu Jutarni Listissä, varatj. Widomskin samoin JL:ssä että Moby-aikakauslehdessä), ja myös muiden yritysten (erit. laivanrakennus) investointi-intoa tiedusteltiin innokkaasti. Hrvatske Sumen (Metsähallitusta vastaava) lehdessä oli Kroatian Metsäseuran Sisakin alajärjestön Suomen matkan antina iso, asiantuntevasti Suomen metsäpolitiikkaa, metsäteollisuutta ja metsien moninaiskäyttöä esittelevä artikkeli. Tiedotusvälineet (Vecerni List, HRT) huomioivat Suomen suurlähettilään ja suomalaisen liikemiesdelegaation metsästyretken Itä-Slavoniaan joulukuussa.

Useassa yhteydessä (mm. Kroatian tulevaisuutta pohtineessa HRT:n Latinica-keskusteluohjelmassa) Suomea esitettiin Irlannin ohella Kroatian esikuvaksi (talouden menestys, tietotekninen osaaminen, panostaminen koulutukseen ja R&D -toimintaan). Suomi näkyi tiedotusvälineissä erilaisissa tilastoinneissa (kilpailukykyisin, vähiten korruptoitunut, kallein olutverotus).

Länsi-Balkanin toimittajille suunnattu matka Suomeen ajoittui yhteen ulkomaankauppaministeri Sasin Kroatian vierailun kanssa. Kroatiaa edustaneen Jutarni List-lehdessä oli kolme Suomea ja etenkin Suomen talouselämää koskevaa artikkelia (ml. ulkomaankauppaministeri Sasin haastattelu Kroatian vierailupäivänä).

HRTV:n nuori toimittajaryhmä laati kymmenpäiväisen Suomen vierailunsa pohjalta 45-minuuttisen Suomea monipuolisesti esittelevän dokumentin, joka näytettiin HRT1:llä 26.11. Dokumentissa käytiin läpi politiikkaa, taloutta, suomalaista yhteiskuntaa yleensä (tasa-arvo, vähemmistökyvykset, koulutus) sekä matkailua nurjaakaan puolta unohtamatta (Tallinnan juoppolaivat).

Kroatian puolustusvoimain viikkolehti Obrana julkaisi maaliskuussa koko aukeaman kokoisen monipuolisesti Suomen kulttuuria ja elämänmuotoa kuvailevan matkakertomuksen.

Vecerni List julkaisi huomiota herättäneen jutun YLE:n latinankielisistä uutisista.

HIM ja Oramo

Suurin yksittäinen suomalainen mediatapahtuma oli HIM-yhtyeen teinityttöjä pyörryttänyt konsertti Dom Sportovalla joulukuussa. Konsertista kirjoitettiin runsaasti sekä etu- että jälkikäteen. Myös Sakari Oramo sai näkyvästi kiitosta orkesterinsa ohella loistavasta marraskuisesta konsertistaan (”soi kuin yksi”) Zagrebin Lisinski Hallissa. Tarinan muotoon kirjoitetun Kalevalan ilmestyminen kroatiaksi noteerattiin ainakin Vecerni Listin kulttuurisivuilla.

Suurlähetystön kulttuuritempaukset huomioitiin asianmukaisesti tiedotusvälineissä (valokuva- ja arkitekhtuurinäyttelyt, Gjallarhornin konsertti).

HRT näytti vuoden aikana muutamia suomalaisia dokumentteja ja filmejä (Kirjeitä idästä, Kaunis maailma, Kaurismäen Leningrad Cowboys Go to America, Ariel, Rikos ja Rangaistus), Apocalypticadokumentti sekä joulun aikana useampi suomalainen lastenohjelma. Elokuussa HRT näytti Unijen saarta koskevan dokumentin, jossa arkkitehti Salminen ja Unije Workshopin toiminta olivat keskeisessä roolissa.

Suomen kuva matkailumaana oli pääosin perinteinen (talvi, Lappi, joulupukki) HRT:n TV-dokumentti, jossa näkökulma oli laajempi. Vecerni List ja rije-kalainen Novi List julkaisivat laajat Suomea koskevat matkailuaiheiset artikkelit. Matkailunedistämiskeskuksen filmi "Winter Wonderland" voitti Split Tour-film Festivaalit, minkä ansioista filmi näytettiin sekä valtakunnan- että paikallis-TVssä.

Urheilupuolella uutisoinnissa näkyi eritoten formula- ja rallimiesten menestys, kuten myös Suomen ampujien menestys Zagrebin EM-kisoissa. Suomen ja Kroatian naisten lentopallo-ottelu näytettiin elokussa HRT:ssä.

Latvia

Latviassa kuva Suomesta pohjoismaana ja lähialueen naapurina on positiivinen, joskin Latviassa toimivista suomalaisista yrityksistä kirjoitetaan myös kriittisesti, mikä johtuu pääasiallisesti maan sisäpolitiikasta. Yhteinen itänaapuri sekä lähestyvä EU- ja NATO-jäsenyys ovat omiaan lisäämään tarvetta seurata naapurimaan näkemyksiä ja tutustua sen yhteiskuntaan. Vaikka Latvian tiedotusvälineillä ei ole kirjeenvaihtajia Suomessa tai Pohjoismaissa, on Suomea käsittelevien uutisten ja artikkeleiden teemoissa ollut havaittavissa monipuolistumista. Siitä huolimatta Suomi-anti vuonna 2001 ei yllättänyt, vaan mediaa hallitsivat tavanomaiset Suomea koskevat teemat.

Suomi-kuvan kannalta toukokuussa toteutunut tasavallan presidentin valtiovierailu oli itseoikeutetusti viime vuoden uutiskliimaksi, jota edesauttoi ennen vierailua Suomeen kutsutun lukuisan latvialais-toimittajajoukon ennakkomatka. Sekä ennakkomatkan annit että itse vierailu poikivat lukuisia etusivun juttuja sekä lehdistössä että sähköisissä viestimissä. Artikkelit ja uutisointi olivat asiallisia ja miltei yksinomaan myönteisiä. Turvallisuuskysymysten ohella artikkeleissa nostettiin esille Suomen EU-jäsenyyden kokemukset sekä suomalaisyritysten investoinnit. Valtiovierailun ohella tiedotusvälineet uutisoivat säännöllisesti myös Suomesta Latviaan suuntautuvista korkeantason vierailusta, joista esimerkkinä mainittakoon pääministerin, puolustusministerin ja puhemiehen vierailut vuonna 2001. Helmikuussa toteutuneen vierailun yhteydessä pääministeri Lipposta haastateltiin Latvian pääuutislehti Dienassa, artikkelissa keskityttiin Latvian EU-jäsenyysponnisteluihin.

Ylivoimaisesti eniten vuonna 2001 kirjoitettiin turvallisuuskysymyksistä, erityisesti Suomen suhtautumisesta NATO:n laajentumiseen, jota koskeva kirjoittelu sai lähtölaukauksensa TP Halosen "Der Spiegelissä" 9.4. julkaistusta haastattelusta. Latvian venäjänkieliset lehdet suhtautuivat ymmärrettävistä

syistä Halosen lausuntoon vähemmän voimakkaasti kuin latviankielinen lehdistö. Latvian (latviankielinen) pääuutislehti "Diena" julkaisi pääkirjoitussivullaan laajan kommentin otsikolla "Suomen asema - tie ei minnekään". Myönteistä oli kuitenkin se, että Suomen NATO:n laajentumista koskevat vastakommentit saivat näkyvää palstatilaa lehdissä, kuten puolustusministeri Enestamin haastattelu Dienassa 20.4.. Suomen NATO-kantoihin palattiin maltillisemmin latviankielisessä lehdistössä uudestaan syyskuussa presidentti Putinin Suomen-vierailun yhteydessä.

Latviaan on etabloitunut yli 350 suomalaisyritystä, esimerkiksi Sonera tytäryhtiönsä Tilts Communicationsin kautta oli Latvian suurin investoija vuonna 2001. Latvian lehdistö seuraa ja uutisoi tiiviisti suomalaisten yritysten liikkeistä, kuten osakeomistusten muutoksista sekä yritysostoista. Yrityksiin liittyvät jutut ovat olleet voittopuolisesti asiallisia ja positiivisia. Keskon tulo Riian päivittäistavara- ja maatalouskauppaan oli näyttävästi esillä keskeisissä päivä- ja talouslehdissä vuoden aikana. Kirjoittelu Soneran ja Latvian valtion riidasta kiinteää puhelinverkkoa koskevien monopoli oikeuksien lyhentämisestä jatkui läpi vuoden. Tapahtumien eri käännteitä seurattiin tarkasti.

Latvia - Suomen siirtomaa ?!

Muita yrityksiä koskevasta kirjoittelusta poiketen Metsäliiton, ruotsalaisen Södran ja Latvian valtion omistama Baltic Pulp -sellutehdashanke herätti tunteenomaista ja suorasukaista kirjoittelua etenkin latviankielisessä lehdistössä. Eniten arvostelua sai osakseen valtion huomattavan metsäomaisuuden sijoittaminen yhtiöön sekä hankkeen mahdolliset ympäristövaikutukset. Aihe oli varsinkin talouslehtien vakio-tema läpi vuoden. Negatiivisin Suomea vastaan kohdistuneista artikkeleista oli latviankielisen "Dienas Biznes" -talouslehti 8.8. julkaisema pääkirjoitus otsikolla "Latvia - Finland's Colony?!", jossa Suomea syytettiin Latvian metsävarantojen monopolisoimisesta. Toisessa myöhemmin julkaistussa artikkelissa tehtaaseen sijoittajia kutsutaan "kiristäjiksi". Huomionarvoista on, että selluloosatehdashanke on leimattu puhtaasti suomalaiseksi projektiksi, vaikka Baltic Pulpin tasavertaisia omistajia ovat niin ruotsalainen Södra kuin Latvian valtiokin.

Talouslehti "Dienas Biznes" julkaisi itsenäisyyspäivänä vuosittaisen suomalaisia yrityksiä, niissä työskentelevien latvialaisten näkemyksiä sekä maan taloutta (ml. suurlähettilään haastattelu) käsittelevän 24-sivuisen erikoisliitteen. Riian ulkopuolella ja maaseudulla luetuin latviankielinen uutislehti "Lauku Avize" julkaisi niin ikään itsenäisyyspäivänä suurlähettilään haastattelun, jossa käsiteltiin enimmäkseen Suomen EU-jäsenyyttä.

Latvian venäjänkielinen lehdistö seuraa suurenuslasilla vähemmistöjä koskevia asioita. Latvian venäjänkielisen Cas-uutislehden toimittajat tutustuivat syksyllä Helsinkiin ja Turkuun tehdyillä matkoilla venäjänkielisen vähemmistön asemaan, oikeuksiin sekä todellisuuteen Suomessa. Fact finding -tyyppinen matka poiki muutaman artikkelin, joissa annetaan tunnustusta Suomen hallitukselle maahanmuuttajakoulutuksen järjestämisestä, mutta annetaan suoraan ymmärtää, että stereotypia ”laiskoista venäläisistä” elää tiukassa Suomessa. Suomen kesämökkikulttuuria esiteltiin venäjänkielisessä lehdes- sä laajasti lokakuussa otsikolla ”Suomen ihana hiljaisuus”, jossa keskityttiin Vuokatin, Mikkelin ja Savonlinnan seutuun. Joulukuuhun sijoittunut joulu- pukin vierailu Latviaan sai näyttävän vastaanoton sekä lehdistöltä että sähköisiltä tiedotusvälineiltä. Yksi vierailun järjestäjistä, Latvian kaupallinen televi- siokanava, LNT seurasi joulupukkia koko vierailun ajan. Vaikka latvialaiset, kuten suomalaiset ovat urheiluhullua kansaa, suomalainen urheilu on esillä lähinnä joukkueurheilun muodossa Latvian ollessa vastustajana. Latvian keskeisille uutislehdille on lei- mallista, että kulttuuriin panostetaan vähemmän palstametrejä, joten kirjoittelu suomalaisesta kult- tuurielämästä on vähäistä. Toisaalta järjestettäessä suurlähetystön aloitteesta paikallisia kulttuuritapahtumia, uutiskynnyksen ylittäminen sekä kansallisesti että alueellisesti on vaivatonta.

L i e t t u a

Suomi oli luontevasti esillä Liettuan tiedotusvälineis- sä vuoden 2001 aikana. Toisin sanoen maamme uu- tiskuvioissa ei ole tapahtunut mitään mullistavaa. Maittemme läheisyys, samoin Liettuan pyrkimykset saavuttaa niin EU:n kuin NATO:n jäsenyys vaikuttaa kuitenkin siihen, että medioissa jatkuvasti pohditaan ei vain suurvaltojen vaan myös naapuri- ja lähialuei- den valtioiden arvioita Liettuan saavutuksista. Talous- puolella energiakysymykset ovat olleet suhteellisen runsaasti esillä. Suomalaisten yritysten panokset näissä kuvioissa ovat kiinnostaneet mediaa. Suoma- laisperäiset firmat kuten Sampo ja Nordea ovat jat- kuvasti esillä, Suomi ei kuitenkaan näissä yhteyksis- sä ole saanut mitään erityishuomiota. Nokia jatkaa esilletuloaan mediassa edelleenkin. Lietuvos Teleko- masin suomalainen toimitusjohtaja Tapio Paarma on puolestaan jatkuvasti tiedotusvälineiden hampaissa. Hän edustaa pääsyntipukkia puhelujen hintojen noustessa.. Uutisointi on välillä hyvinkin asiatonta. Soneran tapahtumat ovat olleet myös talouslehdis- tön kiinnostuksen kohteena. Liettuassa toimivat suo- malaisfirmat Onninen, Kemi. Rannila, Kuusamet, Finnkinon ostama elokuvateatteri jne. ovat myös saa-

neet säännöllisesti julkisuutta. Lithuanian Business Review omisti joulukuun numeronsa Suomen ja Liet- tuan suhteille Artikkelit oli laaja ja monipuolinen.

Lähialueyhteistyön piiriin kuuluvista projekteis- ta uutisoitiin myös säännöllisesti. Rajavalvonta, po- liisikoiratoiminta, ympäristö, lähialuevaroista lansee- rattu naisyrityttöjä -seminaari, ovat saaneet kaikki jonkin verran julkisuutta. Usein uutislähteenä on ol- lut paikallisen viranomaisen laatima lehdistötiedote.

Erityisesti Suomeen kohdistuvaa uutiskynnystä nostatti pääministeri Lipposen vierailu Vilnaan ke- säkuun alussa. Tässä yhteydessä nousi eniten esiin Liettuan pääministerin toivomus, että suomalaiset lii- kemiehet investoisivat enemmän Liettuaan.

Urheilurintamalla Mika Häkkinen on ollut edel- leenkin otsikoissa, samoin voitokkaat rallikuskimme. Lahden suurkisojen dopingskandaali ylitti uutiskyn- nyksen myös Liettuassa. Liettualaisten kansallislaji on koripallo, talviurheilu ei erityisemmin kiinnosta. Suomalaiset osallistuivat vuoden aikana useisiin niin kansainvälisiin kuin yksittäisiin, henkilökohtaisiin kulttuuritapahtumiin. Yleisesti ottaen voi sanoa, että kaikki kulttuuritapahtumat, joihin suomalaisia osal- listui saivat julkisuutta. Näitä olivat mm. kv. nyky- tanssitapahtuma samoin kuin itsenäisesti esiintynyt tanssitaiteilija Liisa Pentti. Kapellimestari Juha Kangas sai kesäisellä vierailullaan hyvät arvostelut, sa- moin joulukuussa Vilnassa johtanut Leif Segerstam. Myös Avantin vierailu Gaida.-nykymusiikkifestivaal- leilla herätti kiinnostusta. HIM ja Apocalyptic ovat jo käsitte Liettuassa. Kirjailija Tove Janssonin elämänt- yöstä kirjoitettiin iso artikkeli hänen poismenonsa yhteydessä. Erityisen paljon julkisuutta on saanut suomalainen elokuva, etenkin toista kertaa kulunee- na syksynä toteutetun, lähinnä suomalaisia eloku- via esittäneen festivaalin aikana. Suomalaiset eri kä- sityötaiteen (esim. huovutus, paperitaide) luojaat ovat myös päässeet esille kaikissa medioissa.

Suomi turistimaana ei ole kovin näyttävästi esil- lä. Lähinnä joulun alla joulupukki kiinnostaa..

Suomalaiset kapellimestari kuten Leif Segerstam näyttävät mainetta Euroopassa

P u o l a

Vuoden 2001 aikana Suomi mainittiin suurlähetystön lehdistöseurannassa olleissa lehdissä 44 kertaa. Näihin lehtiin lukeutuu päivälehdistä Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Trybuna ja viikkolehdistä Wprost ja Polityka. Myös naistenlehdissä (Twoj Styl) ja erikoisjulkaisuissa (Puolan lentoyhtiön lehdessä Kaleidoscope ja valtionrautateiden lehdessä Kurier) on esiintynyt Suomea käsitteleviä artikkeleja. Alueellisissa julkaisuissa Suomea on käsitelty erilaisten teematahtumien valossa mm. joulupukin vierailu Szczecinissä, Elk'in Suomi-päivät.

Politiikkaa käsitteleviä artikkeleja esiintyi vuoden mittaan 13, joista kuusi Tasavallan presidentti Tarja Halosen valtiovierailun 25.-26.4.2001 aikana. Näissä artikkeleissa käsiteltiin lähinnä Suomen suhtautumista EU:n ja NATO:n laajentumiseen ja presidentin henkilökuvaa esim. Trybunan artikkelissa 25.4 "Tarja Halonen - vaatimaton, avoin, herkkä". Sekä presidentti Halosen että pääministeri Lipposen Puolan EU-jäsenyyttä kommentoivat lausunnot vierailuvaihtojen aikana herättivät kiinnostusta. Myös Suomen suhde Venäjään kiinnostaa edelleen puolalaista mediaa ja sitä käsiteltiin laajasti Politykan artikkelissa 25.4. "Ikuisesti elävä Kekkonen". Muutenkin lehdissä seurattiin Suomi-Venäjä suhteita mm. presidentti Putinin vierailusta Suomessa julkaistiin kaksi artikkelia, joissa molemmissa korostettiin seppelenlaskua marsalkka Mannerheimin haudalle. Tällä katsottiin olevan suurta symbolista arvoa.

Taloutta käsitteleviä artikkeleja on ilmestynyt vain neljä ja niiden aiheina oli Nokia sekä uudet suomalaiset yritykset, jotka ovat tulleet Puolan markkinoille mm. FinLife. Suomi on myös muistettu mainita erilaisten tilastojen kärkimaana koskien mm. korruption vähyyttä, kilpailukykyä, koulutustasoa ym. Maataloudesta ilmestyi kolme artikkelia alakohtaisessa julkaisussa, jossa Suomen maatalous oli esitetty vaikeista olosuhteista ponnistavana menestystarinana.

Uutena trendinä on ollut Suomen nostaminen esillä varteenotettavana matkailukohteena. Varsinkin Lappi ja pääkaupunki ovat saaneet paljon palstatilaa. Artikkeleja on ilmestynyt kymmenkunta. Suomen eksotiikkaan liittyy tietenkin joulupukki ja sauna, jotka pysyvät vakioaiheina lehdistössä. Matkailun edistämiskeskuksen järjestämä suomalaisen joulupukin vierailu joulukuun alussa herätti odotettua mielenkiintoa.

Mäkihypyn ja Puolan oman sankarin Adam Malyszyn myötä Suomi pysyi edelleen hyvin esillä urheilumaana vuonna 2001. Vuotta 2000 oli taas hallinnut formula-ajot ja Mika Häkkinen. Myös Suomen hiihtoa koskenut doping-skandaali läpäisi Puolassa uutiskynnyksen.

R o m a n i a

Lukuisista vuonna 2001 Romaniasta Suomeen tehdyistä korkean tason vierailuista suurimman huomion sai luonnollisesti pääministeri Adrian Nastasen vierailu Suomeen lokakuun puolivälissä. Pääministerin mukana matkusti kolme muuta ministeriä, laaja liikemiesvaltuuskunta sekä kahdenkymmenen hengen toimittajaryhmä, joka raportoi laajasti pääministerin tapaamisista ja mm. vierailusta Oulun yliopistoon ja teknologiakeskukseen. Uutisointi keskittyi Suomen ja Romanian taloudellisiin suhteisiin, suomalaisinvestointeihin Romaniassa sekä Suomen tukeen Romanian EU-jäsenyysspyrkimyksille. Muiden ministerien mukanaolo näkyi pikku-uutisina mm. koskien Suomen pk-yrityssektoria. Vierailu-uutisten kautta välittyi Romaniaan myös muuta ajankohtaista tietoa Suomen talouselämästä ja etenkin IT-sektorista. Kuriositeettina pääministerin vierailusta voidaan mainita Nastasen kiinnostus suomalaista liputuskäytäntöä kohtaan. Kotimaahan palattuun pääministeri toivoi, että Romaniassakin otettaisiin tavaksi pystyttää lipputanko jokaisen viraston ja asuintalon yhteyteen.

Ulkoministeri Mircea Geoanan Suomen vierailu jäi samoihin aikoihin tapahtuneiden New Yorkin ja Washingtonin terrori-iskujen varjoon, mutta senkin yhteydessä uutisoitiin Suomen ja Romanian yhteistyöstä eri aloilla ja etenkin pyrkimyksistä tiivistää taloudellista kanssakäymistä. Integraatioministeri Hildegard Puwakin syyskuun alun vierailusta uutisoitiin lähinnä Suomen tuki Romanian EU-jäsenyysspyrkimyksille. Kaikkien syksyn vierailujen uutisoinnissa korostettiin Suomen tukevan Romanian kansalaisten vapauttamista viisumipakosta Schengen-alueelle matkustettaessa, mikä sitten toteutuikin vuoden 2002 alusta lähtien.

Varsinaisia Suomea koskevia poliittisia uutisia ei vuonna 2001 ilmestynyt.

Suomalaista elokuvaa Romaniaan

Edustuston järjestämät erilaiset suomalaista kulttuuria esittelevät tapahtumat saivat osakseen laajaa huomiota Romanian tiedotusvälineissä. Mm. valokuvaa ja Timo Kellarannan ja Suomessa vierailleen romanialaisen subReal -taiteilijaryhmän valokuvanäytellyt sekä etenkin lokakuussa jo viidennen kerran järjestetty suomalaisen elokuvan viikko saivat kaikki kiitettävästi julkisuutta varsinkin lehdistössä. Elokuva-viikon saamasta julkisuudesta kertovat myös edelleen korkeina pysyneet katsojamäärät (yhteensä noin 1200 katsojaa Bukarestissa ja Clujissa).

Clujissa ilmestyvä romanialais-unkarilainen kult-

Romanian ulkoministeri Mircean Geoan ministeri Tuomiojan vieraana

tuurilehti Balkon julkaisi joulukuussa 2000 Suomen nykytaidetta käsittelevän laajan erikoisnumeron, joka nousee sisältönsä puolesta päivälehtikirjoittelun yläpuolelle. Erikoisnumeron toimittamisesta vastasi Clujissa toimiva, Suomen kunniakonsulin ylläpitämä Sindan-kulttuurikeskus ja artikkelit välitti suurimmaksi osaksi näyttelyvaihtokeskus FRAME.

Edustuston aloitteesta romaniaksi käännetyn Matti Klingenin katsaus Suomen historiaan -kirjan julkistaminen ja Suomen Akatemian pääjohtajan Reijo Vihkon vierailu Bukarestiin huomioitiin nekin julkisuudessa.

Urheilu-uutisissa etenkin suomalainen autourheilu ja talviurheilulajit ovat luonnollisesti näkyvästi esillä. Suomalainen kevyt musiikki on sekin ollut esillä etenkin kansainvälisten musiikkikanavien kautta.

Juttuja joulupukin maasta

Romanialaislehdet julkaisevat perinteisesti mielellään Bukarestissa edustettuina olevien ulkovaltojen kansallispäivien yhteydessä kyseistä maata koskevia artikkeleita ja etenkin suurlähettiläiden haastatteluja. Suomen itsenäisyyspäivää juhlistettiin tällä tavoin Bukarestissa ilmestyvässä englanninkielisessä Nine O'Clock News -lehdessä, joka julkaisi aiheesta nelisivuisen erikoisliitteen. Liitteessä käsiteltiin laajasti Suomen ja Romanian välisiä suhteita sekä Suomen taloutta (Nokian toiminta Romaniassa, Oulun teknologiakylä jne.) ja kulttuuria. Liite sisälsi myös ulkoministeri Erkki Tuomiojan ja Romanian ulkoministerin Mircea Geoanan haastattelut.

Edustuston tehostuneesta tiedotusmateriaalin ja kirjallisuuden jakelusta näkyi tuloksia romanialaislehtien kirjoittelussa, mm. Glasul Maramuresului -lehti julkaisi edustuston käännettämän Suomi-esitteen pohjalta laajan, kuvitetun artikkelin Suomesta. Vuodenvaihteen tienoilla oli tiedotusvälineissä perinteiseen tapaan juttuja "joulupukin maasta" (mm.

Curentul-lehden laaja artikkeli Suomesta, Radio Targu Muresin haastattelu suomalaisten joulu- ja uuden vuoden perinteistä).

Sveitsi

Sveitsin median aktiivinen kiinnostus Suomea kohtaan jatkui ja jopa entisestään voimistui vuonna 2001. Pohjana tälle voidaan nähdä mm. uteliaisuus siitä, kuinka pieni EU:n jäsenmaa selviytyy suurten puristuksessa ja onnistuu puolustamaan etujaan ja säilyttämään identiteettinsä. Yleisarvio osoittautuu selvästi myönteiseksi. Sveitsin media seurasi tarkoin EU:n yhteisvaluuttaan euroon siirtymisen valmisteluja. Tässä yhteydessä Suomi tuli usein esille mm. koska olemme mukana ainoana pohjoisena jäsenenä.

Kenraali Hägglundin nimitys EU:n sotilaskomitean puheenjohtajaksi huomioitiin näkyvästi Sveitsin lehdistössä. Hänen kauttaan tulivat myös esiin Suomen kehittyvä puolustusdoktriini sekä aktiivinen roolimme EU:n puolustusulottuvuuden kehittämisessä.

Suomen erinomaiset sijoittumiset erilaisissa kansainvälisissä vertailuissa, joista monet tehdään sveitsiläisten toimesta (International Institute for Management Development, World Economic Forum), ovat saaneet runsaasti julkisuutta. Huippusijoituksemme kilpailukykyä, korruption vähäisyyttä ja kestävästä kehitystä mitanneissa vertailuissa antoi aika ajoin Suomelle jopa ihannemaan leiman. Erityisen paljon julkisuutta sai Suomen kärkisija OECD:n piirissä tehdyssä nk. Pisa-vertailussa, jossa mitattiin 15-vuotiaitten koululaisten lukutaitoa ja luetun ymmärtämistä sekä heidän valmiuksiaan luonnontieteissä ja matematiikassa. Asiasta virinnee julkisen keskustelun teki kärkeväksi se, että Sveitsi sijoittui tässä vertailussa varsin vaatimattomalle keskitasolle.

Suomen kulttuuri ja sen omaleimaiset puolet saivat osakseen jatkuvaa ja runsasta huomiota. Savonlinnan oopperajuhlat ovat vuosittainen vakioaihe lehdistössä, ne houkuttelevat vuosittain myös merkittävän määrän vierailijoita Sveitsistä. Toisena erityistä huomiota saaneena tapahtumana mainittakoon Kiasma-taidemuseossa järjestetty kansainvälinen modernin taiteen kutsunäyttely, josta mm. Neue Zürcher Zeitung julkaisi laajan analyysin.

Suomalainen orkesterimusiikki sai runsaasti myönteistä huomiota lehdistössä Radion Sinfoniaorkesterin Sveitsin kiertueen johdosta. Säveltäjä Kaija Saariahon ooppera L'amour de loin oli Bernin kaupunginteatterin ohjelmistossa saavuttaen ylistävät arvostelut lehdistössä. Saariahon säveltäjätyötä arvioitiin laajasti ja häntä haastateltiin Sveitsin valtaliedissä sekä myös radiossa.

Kaija Saariabo herätti ihastusta myös Sveitsissä

Populäärikulttuurimme "valtavirrasta" poikkeavat ilmentymät herättivät laajaa, voittopuolisesti myönteistä uteliaisuutta Sveitsissä. Reportaasit suurimmissa päivälehdissä ovat tehneet mm. Kaustisen kansanmusiikkijuhlat ja Seinäjoen tangomarkkinat yleisesti tunnetuiksi. Myös "eksoottisemmat" tapahtumat, kuten avantouinnin, suojuoksun ja vaimonkannon MM-kilpailut saivat osansa median huomiosta.

Suomen julkinen kuva korkean teknologian ja osaamisen maana näyttää entisestään vahvistuvan. Tässä keskeisellä sijalla on asemamme informaatioteknologian, ennen kaikkea mobiilisovellutusten, kehityksen eturivissä. Esimerkkejä Suomesta, ennen muuta nuorisomme "kännykkä"- ja internet-osaamisesta, on esitetty runsaasti lehdistössä malleiksi Sveitsin omalle, hieman viivästyneelle siirtymiselle mobiiliaikaan.

Suomalaisia kansainvälisiä yrityksiä koskevia uutisia ilmestyy harvakseltaan sanomalehtien talousuutisissa ja alan erikoislehdissä. Poikkeuksina IT-sektorin johtavat yritykset, joiden tilannetta seurataan tarkasti.

Suomen energiapolitiikkaa seurataan, erityisesti ydinenergiaa koskevista tapahtumista ja poliittisista päätöksistä Suomessa uutisoitiin.

Suomen puolustusvoimat ja maanpuolustuksen organisointi sekä rauhanturvatoiminta saivat julkisuutta Sveitsin puolustusministeri Samuel Schmidin vierailun johdosta. Vierailu, johon osallistui useita lehtimiehiä, oli ajoitettu tapahtuvaksi juuri ennen kesäkuussa järjestettyä Sveitsin armeijauudistusta koskenutta kansanäänestystä. Kokemuksiamme rauhanturvatoiminnasta esiteltiin mallina Sveitsille ja perusteluna myös sveitsiläisten rauhanturvaajien varustamiselle aseistuksella, mikä sitten kansanäänestuksessa hyväksyttiin.

Suomi turismikohteena on ollut lukuisten artikkelien aiheena Sveitsin lehdistössä. Kiinnostus on kohdistunut ennen muuta Suomen puhtaan luonnon tarjoamiin ympärivuotisiin mahdollisuuksiin. Lisääntyvää kiinnostusta näyttää kohdistuvan Suomessa

järjestettäviin monimuotoisiin kesätapahtumiin.

Laajaa kielteistä huomiota aiheutui Lahden hiihdon MM-kilpailujen Suomen joukkueen doping-skandaalista. Sveitsin uutisvälineet raportoivat siitä seikkaperäisesti ja näkyvästi.

T s h e k k i

Suomi ylittää uutiskynnyksen tshekkimediassa suhteellisen harvoin. Suomi ei tässä poikkea muiden Pohjoismaiden esiintymisestä mediassa - jos jonkin verran poikkeaa, niin lähinnä edukseen. Suomea koskeva uutisointi on useimmiten urheiluun, politiikkaan tai EU-yhteyksiin liittyvää. Vuonna 2001 merkittävimmän Suomi-informaation aseman sai Tshekin television filmiryhmän kuvaama, puolen tunnin mittainen, lähinnä turismiin keskittynyt maakatsaus Tshekin TV-1:n vastaavassa maakatsausten sarjassa. Katsaus oli pääosin hyvin onnistunut ja välitti Suomesta sympaattisen kuvan.

Vuoden aikana tapahtuneet Suomen ulkoministerin, eduskunnan puhemiehen valtuuskunnan sekä pääministerin vierailut Suomesta Tshekkiin huomioitiin - tosin ilman laajempia taustakatsauksia maamme poliittiseen elämään tai talouselämään. Pääministerin vierailuun liittyen korostettiin mediassa pääministeri Lipposen Temelinin ydinvoimalan turvallisuutta tukeneita lausuntoja.

Suomalainen jääkiekkomenestys ja tshekkipelajien toiminta Suomessa on ollut lehdistössä jatkuvasti esillä. Sen sijaan muiden urheilulajien edustajien saavutukset ovat jääneet taustalle.

Suomalaisen rahoittajaryhmän kohtaloa Prahaan suunnitellun monitoimikeskuksen rakennushankkeissa seurattiin lehdistössä aina siihen saakka, kunnes hanke kariutui ja suomalaisten kiinnostus siihen loppui.

Suomalainen musiikki ja muusikot ovat olleet näkyvästi esillä Tshekin Filharmonian pohjoismaista musiikkia koskeneen, syyskuusta 2001 huhtikuuhun 2002 jatkuvan 15 konsertin sarjan tapahtumien puitteissa. Professoreiden Pirinen ja Jutikkala Suomen historian käänös tshekin kielelle ja kirjan julkistaminen saivat laajaa huomiota erityisesti sähköisessä mediassa ja jonkin verran myös lehdistössä.

U k r a i n a

Lehdissä ilmestyi yleisluontoisia juttuja Suomesta EU-maana, jossa on naispresidentti. Poliittista historiaa esiteltiin LKO:n tukemassa kaksiosaisessa Mannerheim-televisiodokumentissa. Ukrainassa hyvin suositusta Mannerheimista myös ilmestyi lehtijuttuja.

Suomen taloutta esiteltiin lehdistössä edelleen

Nokia-vetoisesti. Myös monet muut suomalaiset yritykset olivat hyvin esillä televisiossa ja lehdistössä FINPRO:n toukokuussa järjestämän toimittajamatkan jälkeen (Kvaerner Masa Yards, Harvia, Lapponia House, Honka, Rannila, Tikkurila, Oras, Benefon, PI-Consulting).

Suomi oli hyvin paljon esillä matkailumielessä. Suoran lentoreitin avauduttua syksyllä Finnair lennätti toimittajia päivämatkalle Helsinkiin ja Helsinkiä esiteltiin sen jälkeen paljon. Kesällä kalastus Suomessa oli esillä lehdissä sekä loppuvuodesta joulunvietto Suomessa, joulupukki ja Lapin talvimatkailu. Lähetystö kierrätti LKO:n ja MEK:in betacam-joulukasetteja useilla kanavilla lainassa. Finnair ja Air Ukraine International järjestivät jouluisen mainoskampanjan televisiossa, palkintona Suomenmatkoja. Myös Coca Cola Companyn tämän vuoden kilpailukampanja oli Lappi-aiheinen ja Coca-Colan Suomimainos esitettiin vuodenvaihteen viikkoina televisiossa yli 1 000 kertaa.

Suomalainen kulttuuri oli esillä suurlähetystön järjestämien tapahtumien kautta niin televisiossa, lehdissä kuin radiossakin. Kaikki vuoden aikana järjestetyt tapahtumat, Ukrainaa kiertänyt Jussi Tiaisen arkkitehtuuri-valokuvanäyttely, Lahden julistemuseon julistetaiteen näyttely sekä itsenäisyyspäivänä avattu "Suomi 500 vuotta Euroopan kartalla"-näyttely, Mika Pohjolan jazz-konsertit sekä kolmelle elokuvafestivaalille osallistuneet suomalaiset elokuvat Pikkusisar, Levottomat sekä retrospektiivi suomalaista lyhytelokuvaa Taideteollisesta korkeakoulusta saivat ilahduttavan paljon huomiota osakseen. Valmista kuva- ja tekstimateriaalia tarjoamalla tiedotusvälineiden käyttöön julkisuutta saa niin paljon kuin haluaa.

Naistenlehdissä ilmestyi artikkeleita suomalaisten naisten asemasta. Mika Häkkisen mainosvierailusta Ukrainaan oli paljon tv- ja lehtijuttuja.

Suomen kannalta kielteinen uutisaihe oli Lahden talvikisojen doping-skandaali.

U n k a r i

Suomea käsittelevät aiheet Unkarin lehdistössä vuonna 2001 keskittyivät lähinnä IT-sektorille, kulttuurin alalle sekä Suomi-tuntemukseen laajemminkin.

Alkuvuonna kirjoitettiin kipakkaan sävyyn Pécsissä Etelä-Unkarissa sijaitsevan Elcoteqin matkapuhelintehtaan toimintojen supistamisesta ja satojen työntekijöiden irtisanomisesta. Laajaa julkisuutta sai niin ikään Nokia, jonka menestystarina kiehtoo edelleen unkarilaisia. Palstatilaa sai myös Komáromissa sijaitseva Nokian tehdas sekä yrityksen osallistuminen Tetra-viestintäjärjestelmästä käytyyn tarjouskilpailun. Tetra-kaupoista kirjoitettiin myös marras-

kuussa järjestetyn tietoyhteiskuntaa käsitelleen konferenssin yhteydessä. Suomalais-unkarilaisen IT-konferenssin järjestelyistä vastasivat pääsponsoreiden Nokian ja ICL:n lisäksi Unkarin hallituksen viestintävaltuutetun toimisto sekä Suomen suurlähetystö. Konferenssi sai julkisuutta myös viestintäministeri Olli-Pekka Heinosen osallistumisen sekä samanai-kaisten virallisten viestintää ja liikennettä koskevien konsultaatioiden myötä.

Unkarin talousalan viikkolehdet käsitelivät Sanomat WSOY:n lehtikauppoja varsin laajasti. Uutta mediajättiä luonnehdittiin kansainvälisesti melko tuntemattomaksi, mutta korkealle kehittyneen tietotaito-osaamisensa ansiota Pohjois-Euroopassa johdetaan asemaan kohonneeksi mediayhtiöksi.

Unkarin merkittävimmän talouspolitiikkaan keskittyvän Világgazdaság-lehden Suomi-liite huhtikuussa esitteli suomalaista "menestystarinaa" varsin laajasti. Talouden valttien lisäksi kirjoituksissa käsiteltiin Suomen näkemyksiä EU:n maatalouspolitiikasta ja suomalaisten yritysten edustautumista Unkarissa.

Päivälehdet kirjoittivat Suomesta mallimaana ydinjätteen käsittelyssä. Eduskunnan päätöstä rakentaa säiliö radioaktiivista jätettä varten pidettiin tärkeänä esimerkkinä Unkarille, jonka reaktorit ovat samantyyppisiä ja samanikäisiä kuin Suomen vastaavat.

Muotoilu unkarilaisten mieleen

Suomalaisesta kulttuurista ylivoimaisesti eniten herätti huomiota edustuston yhteistyössä Finnish Design Forumin kanssa järjestämät tammikuiset muotoilutapahtumat (Suomalaisen muotoilun klassikoita esiteltyt 125-vuotisnäyttely, Nuorten muotoilijoiden näyttely sekä suomalaisten huippumuotoilijoiden seminaari). Tapahtuman saama erittäin runsas mediakiinnostus johtui varmastikin toisaalta hyvin valitusta ajankohdasta (vähän kilpailua), toisaalta suomalaisen muotoilun tietyistä poikkeusasemasta Unkarissa. Näyttelyistä ja seminaarista kirjoitetuissa artikkeleissa muistutettiinkin useasti, että suomalainen muotoilu symbolisoi 50-luvun lopussa ja 60-luvun alussa unkarilaiselle älymystölle virallisenkin tahon hyväksymää - tai ainakin sietämää - kanavaa Eurooppaan. Nostalgiaa tai ei, edustuston muotoilutapahtumat noteerattiin kulttuuritarjonnaltaan ylitsevuotavan runsaassa Budapestissä poikkeuksellisen hyvin. Edustuston tiedotusstrategia tuotti toivotun tuloksen myös siksi, että media esitteli kiitettävästi myös muotoilupoliittista ohjelmaa Suomen Muotoilu 2005!

Suomea esittelevissä pidemmissä artikkeleissa painotettiin entistä useammin luonnonläheisyyttä ja

nk.vihreitä arvoja. Mielenkiintoista on suomalaisen ruokakulttuurin uusi tuleminen Unkarissa, jossa perinteisesti "palvotaan vatsaa". Unkarilainen ruoka rakentuu perinteisimmillään ja parhaimmillaan yksinkertaisille perusraaka-aineille, ja tulevaisuus osoittaa onko aika nyt kypsä puolukoiden, kantarellien ja muikkujen viennille Unkariin?

Loppuvuoden lehdistökirjoittelun ja sähköisen median ehdoton suosikkiaihe on Unkarissakin Joulupukki, joka täällä etelä- ja keskieuropalaiseen tapaan liikkuu lasten ja lastenmielisten ilona joulukuun 6. päivänä. Suomen itsenäisyyspäivän ja Mikulás-päivän yhteenosuminen lisää suomalaisen joulupukin kiinnostavuutta. Joulupukin ohessa Lapin elämysistään kirjoitti myös edustuston vuoden 2001 Foreign Correspondents' Programme ohjelmaan valitsema nuori toimittaja Barbara Fonyó artikkelissaan "Vierailulla Lapin Rovaniemellä, Joulupukin luona" sekä "Aarten etsintää Lapissa".

Suomalaisnuorten hyvät tulokset OECD:n Pisselvityksessä huomioitiin lähinnä lehtiartikkelien otsikoinnissa, mutta itse artikkeleiden analyttinen osuus keskittyi pikemminkin unkarilaisnuorten perinteisesti vahvana pidetyssä matematiikanosaamisessa ilmenevään jonkinasteiseen laskusuuntaukseen.

Ehdottomasti suurinta mediakiinnostusta herättivät kuitenkin loppuvuodesta Kauppatorin silakat: "Sakot liian tuoreiden suomalaissilakoiden myyjälle"! Lähes kaikkien valtakunnallisten päivälehtien ja kymmenien maakuntalehtien uutisointia voitaisiin kenties lyhyesti luonnehtia termillä hyväntahtoinen huvittuneisuus. Silakoiden kanssa yhtä suurta kiinnostusta on aiempina vuosina saavuttanut vain Ryt-sölä huippusakkoineen.

V i r o

Suomi on virolaisissa tiedotusvälineissä esillä päivittäin ja hyvin monella tasolla. Tästä esimerkkinä pieni hakumoottoriammunta: pelkästään Eesti Päevalehden verkkosivujen otsikoissa sana Suomi mainittiin vuoden aikana 75 jutun yhteydessä, niiden lisäksi Suomea käsitteleviä uutisia on vielä monin verroin enemmän. Karkean hyviin ja huonoihin juttuihin jaon perusteella jutuista kolmasosa oli selkeästi positiivisia (Suomen ulkoministeri opiskelee viroa). Negatiivishenkisiä oli suurin piirtein saman verran (Suomi ei muuta Nato-kurssiaan). Miinuskategorian tyypillisin uutinen kertoi Suomessa kiinnijääneistä virolaisista huumehuriireista. Viimeinen kolmannes muodostui neutraaleista uutisista, mm. nimityksistä ja valtiovierailuista puolin ja toisin. Rutiiniluonteiset ministeri- tai virkamiesvierailut saavat huonosti julkisuutta.

Otsikoista selviää yleisesti miten monessa Suomi on mukana: tukemassa EU-integraatiota, uudistamassa tiedeyhteistyösopimusta ja oikeuslaitosta, jatkamassa kunniamerkkejä jne.

Sähköisillä rahapula, silti Suomi näkyy

Sähköistä mediaa jäytää Virossa krooninen rahapula. Lähetystön tuella Suomi kuitenkin näkyi hyvin eri kanavilla.

Maaliskuussa Kanal 2:n venäjänkielinen toimitus kierteli kaksi viikkoa Suomea ristiin rastiin. MEK:n ja ulkoministeriön järjestämän matkan tuloksena syntyi kolme tunnin pituista ohjelmaa sekä useita uutispätkiä, joita kanava käytti höysteenä sopivissa yhteyksissä lopun vuotta. Hilpeä ja suosittu Subbotejaryhmä tutustui Lappiin, joulupukin pajaan, Arkticumiin, Sodankylän jääkäriprikaatiin, Saariselkään, kävi safarilla ja pilkki Inarinjärvellä. Oulu-ilmiössä esiteltiin it-yrityksiä ja teknologiakylää. Subboteja piipahti myös Kemini lumilinnassa ja risteili jäänmurtajalla. Karjalassa kuvausryhmä ikuisti ortodoksista ja venäläistä perinnettä, ja tutustui raja-aseman toimintaan.

Myös valtiollinen Viron televisio ETV satsasi kuluneen vuoden aikana Suomi-aiheeseen. Suurlähetystö avitti paitsi rahallisesti myös aiheiden valinnassa. Itsenäisyyspäivän alla Suomessa oli LKO:n tuella peräti neljä ETV:n kuvausryhmää. Human interest -tyyppinen Inimeselt inimesele -ohjelma kyläili Piekämäen autismikoulutuskeskuksessa. Kulttuuriohjelma OP:n kohteena oli Lumekeskus, Kiasma ja Porvoon Iris-tehdas. Ajankohtaisohjelma Pühapäevitaja seurasi sekä itsenäisyyspäivän juhlia että Hurstin vaihtojuhlaa ja esitteli Martta-liiton toimintaa. Laiheen Tuntematon sotilas esitettiin 4.12. ensimmäistä kertaa Viron televisiossa.

Yhteiskunnallisessa keskustelussa jatkui edellisen vuoden teema onko Virossa tulossa Suomen kaltainen pohjoismainen hyvinvointivaltio vai ei. Luupin

Viron presidentti Ruutel valtiovierailulla Suomessa: Meillä on tuulivoimaa!

artikkelisarjassa Pohjoismainen valtio ja ihminen mielipiteiden vaihtoon osallistuivat ulkoministeri Toomas Hendrik Ilves ja pääministeri Mart Laar sekä yhteiskuntatieteilijät Iivi Masso ja Voldemar Kolga. Samoihin aikoihin julkisuudessa ponkasi pintaan käsite Toinen Viro, jolla tutkijat viittaavat päätöksenteosta vieraantumiseen ja yhteiskunnalliseen kuiluun hyväosaisten ja muun kansan välillä. Myös pääministeri Paavo Lipposen haastattelussa Eesti Päevalehdessä 2.7. sivuttiin samaa arkaa aihepiiriä, sosiaalista epäarvoisuutta.

Presidentti Halosen yksityinen vierailu Pärnuun heinäkuussa antoi toimittajille kaivatun kesäkuupin. Lehdissä Halosta kuvattiin vaatimattomaksi ja seuralliseksi. Valokuvaajat jahtasivat kipsikätistä presidenttiä pitkin toreja ja raitteja.

Venäjän presidentin Suomen-vierailu kiinnosti Viron tiedotusvälineitä, päivälehdet referoivat tarkkaan Putinin haastatteluja. Lehtiä kismitti Viron vertaaminen Makedoniaan, mutta Putinin positiivista suhtautumista Baltian maihin pidettiin tervetulleena askeleena, joskin virolaiseen tyyliin mahdollisia taka-ajatuksia arvailtiin ankarasti.

Presidentti Halosen virolaisille tiedotusvälineille (Eesti Päevaleht, Postimees, Raadio 4 ja venäjänkielinen Molodosh Estonii) marraskuussa myöntämät haastattelut saivat runsaasti tilaa ja huomioarvoa, teemoina tutut EU, Nato, työvoiman vapaa liikkuvuus ja loppukevennyksenä viron kielen opinnot. Myös presidentti Rütölin marraskuinen valtiavierailu Suomeen uutisoitiin näyttävästi kaikissa tiedotusvälineissä. Asiapuolen vähyyttä korvattiin upein värikuvin.

Suomen tuki Viron EU-pyrkimyksille oli mediasa pitkin vuotta tämän tästä esillä, muun muassa Halosen haastattelun ja Rütölin valtiavierailun yhteydessä. Työvoiman liikkuvuus oli toinen usein esille nostettu teema. Kolmas virolaisia kiinnostanut aihe oli turvallisuuspolitiikka ja Nato, Suomen suhtautuminen puolustusliittoon ja Viron mahdolliseen Natojäsenyyteen.

Kritiikkiäkin esiintyi. Postimees-lehden avustajan Tarmo Virkin mukaan Suomi matkustaa jäniksenä Euroopan turvallisuusjunassa; Natossa tehdään yhä enemmän Suomea koskevia päätöksiä, mutta maa ei halua olla mukana päätöksenteossa. Virki arvioi Suomen haluavan eristäytyä maailmasta, josta kertoo mm. suomalaisten haluttomuus osallistua terrorismin vastaiseen taisteluun sekä valtion uusi turvallisuuspoliittinen selonteko. Verrattuna aikaisempaan Virkin terävän irvaileva tyyli on sentään liehtynyt huomattavasti.

Viron pikkutiikeri hyppää Suomen ohi?

Suomi infoteknologian suurvaltana on omaa Nokiaansa etsiville virolaisille sellainen itsestäänselvyys,

josta ei enää paineta kissankorkuisia otsikoita. Alan tapahtumia seurataan kuitenkin tiiviisti, ja mm. Eesti Ekspress kirjoitti Benefonista ja Nokian tiestä maailmankonserniksi. Suomi on tältä osin virolaisille haaste, ja Viro aikoo kunnianhimoisesti jatkaa tiikerinhyppyään it-alalla Suomen ohi. Maaliskuussa julistettiin internetprojekti Katso maailmaa: seitsemän suuryrityksen aloittaman projektin tavoitteena on ohittaa Suomi internetin käyttäjämäärissä kolmessa vuodessa.

Ericsonin matkapuhelinten valmistuksen lopettaminen Elcoteqin tehtaalla Tallinnassa ja siitä seurauksena olleet irtisanomiset olivat etusivun uutinen myös Virossa.

Talouslehti Äripäevin toimittaja Tõnis Arover kirjoitti loppuvuodesta Suomesta kolme artikkelia, joissa todettiin työvoiman liikkumisrajoitusten olevan symbolisia, euron tulon vaikuttavan vähän hintoihin ja rahaliiton vakauttavan Suomea.

Maaleht julkaisi maatalousministeri Hemilästä aukeaman haastattelun luodaten EU:n vaikutuksia maaseudun elämään. Lehti kirjoitti myös suomalaisesta maatalouslomitusjärjestelmästä ja haastatteli uutta suurlähettilästä. Hullu lehmä karautti etusivun otsikoihin ja erityistä huomiota sai Viron julistama viiden vuoden tuontikielto suomalaiselle naudanlihalle. Suomalaispoliitikkojen valituksille ei löytynyt Virossa ymmärrystä.

Turkka kohutti

Kulttuurilehti Sirp julkaisi suurlähettiläs Blombergista laajan turvallisuuspolitiikkaa filosofisesti pohtivan kokosivun haastattelun. Sirp on myös ansiokkaasti seurannut Suomen kulttuuritapahtumia.

Jouko Turkan Connecting people (Osta pientä ihmistä) von Krahl in teatterissa oli vuoden kohutuim teatteritapahtuma Virossa. Runsaan julkisuuden ansiosta alkuperäisten esitysten määrää viisinkertaisesti ja näytelmä venyi toisellekin kaudelle. Virolaislehdistö kauhisteli näytelmän räävittömyyttä, mutta ohjauksesta ja näyttelijäsuorituksista tuli rutkasti kehuja. Analyyttisimmät kriitikot pohtivat myös esityksen yhteiskunnallisia taustoja ja merkityksiä.

Perinteisesti uutisoitiin suuria kulttuuritapahtumia, mm. Lahden Sibelius-festivaalia ja Savonlinnan oopperajuhlia, joissa molemmissa oli virolaisia toimittajia paikalla. Jazzkaar-festivaalin toiminnanjohtaja Anne Erm kirjoitti Pori Jazzista. Tove Janssonin kuolema huomioitiin eri tiedotusvälineissä, samoin nykymusiikin säveltäjän Magnus Lindbergin konsertti Estonian konserttisalissa. RSO:n Sibelius-konsertti kapellimestari Jukka-Pekka Sarasteen johdolla sai lehdissä upeat arvostelut.

Klassikaraadio esitteli Suomen Kansallisoppe-
ran Wagnerin Sormus-sarjan. Kanavalla esitettiin

runsaasti lähetystön lahjoittamaa sinfoniamusiikkia, esimerkiksi Rautavaaraa ja Saariahoa.

Eesti Ekspressin kulttuuriliite Areen nosti etusvulleen taiteilijat Marco Casagranden ja Sami Rintalan sekä popmuusikko Jimi Tenorin. Nuori suomalainen taide on kiinnostanut lehteä, tulossa on mm. 10-osainen sarja eri alojen taiteilijoista. Lisäksi lehti on kirjoittanut Arto Paasilinnasta, historioitsija Arto Luukkasesta ja Max Jakobsonista.

Suurlähetystön toimittajille lähettämät suomalaiset kulttuurilehdet, esimerkiksi Music Quaterly, poikivat jatkuvasti juttuja.

Kaikenlaisia piristeitä

Eniten negatiivista julkisuutta Suomi keräsi Lahden MM-kisojen dopingkärystä. Silti virolaismediassa ei oltu kovin vahingoniloisia, sillä suuri osa virolaishiihtäjistä harjoittelee Suomessa ja naapuri koetaan pikemminkin kamuksi kuin kilpailijaksi. Dopingjupakaan liitettiin entinen urheilulääkäri ja presidenttiehdokas Toomas Savi, jolta keihäänheittäjä Pauli Nevala väitti saaneensa nerobol-hormonivalmistetta.

Suomessa kärkeäntäneistä huumehuriireista raportoitiin pitkin vuotta. Uutisoinnin yhteydessä korostui Viron ja Suomen poliisin yhteistyö.

SL-Öhtulehti uutisoi iltapäivälehtityyliin Kuusalun kunnan suunnitelmista palauttaa suomalaiskonsulin perillisille maata luonnonsuojelualueelta. Eesti Ekspress kirjoitti Viroon paenneesta Hillestä ja tämän 4-vuotiaasta tyttärestä, jota väitettävästi väkivaltainen suomalainen isä vaatii takaisin. Suomalaisten juoppojen toilailla virolainen media kommentoi edelleen ironiseen tapaan. Suoranaista paheksuntaa saivat osakseen kanniset suomalaiskoululaiset, joiden kolmipäiväinen rellestely hätkähdytti itävirolaisia huhtikuussa Kohtla-Järvellä. Samaa tyyliä edusti Eesti Ekspressin juttu Päivä Vittulandiassa, joka kuvasi suomalaisen poikamiehen elämää kännyköiden kuvasanomien kautta.

Kuidas elad, Soome ?

Lähetystön vuoden suurin lobbaustapahtuma, Eurooppa-päivän ympärille rakennettu Suomi-viikko Saarenmaalla 7.-11.5. osoittautui menestykseksi. Paikallisessa radiossa ja lehdessä tilaisuudet saivat runsaasti huomiota, miinalaiva Hämeenmaan vierailun noteerasivat myös valtakunnalliset televisiokanavat.

Matkailunedistämiskeskus on Virossa keskittynyt markkinoimaan perhe- ja talvilomia, pyörämatkoja sekä kaupunkilomia Helsingissä. MEK oli mukana järjestämässä Pere ja Kodu -lehden lukijamatkoja Särkänniemeen ja Rovanniemelle ja Kodukiri-lehden lukijamatkaa Kuninkaantielle. Suuren suosion saa-

vuttaneeseen Kuidas elad, Soome?-pyörämatkaan eläydyttiin monissa julkaisuissa. Suomesta kertovia matkailujuttuja löytyy lähinnä aikakauslehdistä; eniten mediaa kiinnostavat Lappi ja talviset harrastukset sekä pääkaupungin menopaikat, mutta myös korkeakulttuuri saa osansa huomiosta.

V e n ä j ä

M o s k o v a

Suomesta on tulossa Moskovassa huomattavasti aikaisempaa mediaseksikkäämpi. Vuonna 2001 Suomi oli Moskovan julkisessa sanassa painavampi kumppani sekä taloudellisesti että poliittisesti, teknisesti kehittyneempi, matkailumaana vetävämpi sekä elämäntavaltaan modernimpi ja "eurooppalaisempi" kuin edellisenä vuonna.

Moskovassa on herätty mm. Suomen teknologia-ilmioon ja aihetta käsitteleviä juttuja on varsinkin talouslehdissä ja alan julkaisuissa ilmestynyt etenkin loppuvuonna tiuhaan. Vielä edellisvuonna, vaikka kirjoittelu lisääntyi, se perustui enemmän hieman vanhanaikaiseen "hyvä pikku naapuri" -asenteeseen, jossa toki oli nähtävissä jo ituja uudesta sitä mukaa kun orientoituneisuus maailmantalouteen ja sen realiteetteihin Moskovassa lisääntyi.

Vuonna 2000 raportoimme kirjoittelun jakautuneen modernin Nokia-Suomen ja neuvostoajoilta tutun Viola-Suomen kesken. Lähetystön järjestämissä toimittajavierailuissa ja muussa tiedotuksessa keskityttiinkin viime vuonna modernisoimaan käsitystä Suomesta, erityisesti nuoriin, taloudesta ja talouspolitiikasta kirjoitaviin toimittajiin. Lisäksi hoidettiin paljon naistenlehtien, muoti- ja ruokajulkaisujen elämäntapatoimittajia.

Tässä yhteydessä pitää mainita lähetystön yhteistyökumppani Finpron Finljandija -kampanja, jolla on sama tavoite.

Vuonna 2001 Venäjän ulkoministeri, pääministeri ja presidentti vierailivat Suomessa muutaman kuukauden sisällä ja vierailut itsessään sekä niiden yhteyteen ja edelle järjestetyt toimittajavierailut tuottivat runsaasti juttuja kaupan kehityksestä, investoinneista, liikenteestä (nopeajunayhteys, Suomenlahden liikennejärjestelyt). Ulkoministeri Ivanovin matkan yhteyteen osunut vakoojakohu sai runsaasti huomiota, mutta kirjoittelu oli hyvin asiallista. Samoin asiallisen mediahuomion saivat Karjalan palauttamista vaatineet mielenosoittajat Putinin vierailun yhteydessä. Putinin seppelleenlaskua Mannerheimin haudalle pidettiin uuden ajan eleenä.

Suomalaisten päättäjien haastatteluja ja laajoja kirjoituksia maiden välisten käytännön asioiden tilasta julkaistiin tiedotusvälineissä ennätyskellisen

Presidentti Putinin valtiavierailu Suomeen oli suuri media-tapabuma

paljon. Pelkästään sanomalehti Izvestija julkaisi neljän kuukauden sisällä kaksi pääministeri Lipposen haastattelua, tasavallan presidentin haastattelun ja laajan kauppa- ja tulliasioihin keskittyneen Suomen kannalta myönteisen analyysin. ORT-televisiokanava lähetti puolituntisen profiiliohjelman TP:stä ja NTV-televisiokanavalla esitettiin suomalaista tasarvoa esittelevä ohjelma, jossa myös haastateltiin presidenttiä.

Finljandija-kampanjan kautta Kommersantissa julkaistiin UKMI Sasin haastattelu samalla kun lehti julkaisi useita laajoja artikkeleita Suomesta tietoyhteiskuntana ja korkean teknologian edelläkävijämaana. Nokian uutuusmalleja ja Nokian tarinaa esittelivät myös mm. Izvestija ja talouslehti Vedomosti. Computerra-aikakauslehti julkaisi tunnetun kolumnisti Kagarlitskyn moniaukeamaisen jutun, joka esitteli Suomen tietoyhteiskuntamallia Castellsin ja Himasen kirjan pohjalta ja vertaili Suomea myönteisesti Ruotsiin. Näitä painotuksia ei aiemmin juuri näkynyt.

Suomen ja Venäjän välisistä käytännön ongelmista, mm. tullista ja rajan rekkajonoista on kirjoitettu runsaasti, arvostelu kohdistuu Venäjän omiin viranomaisiin. Kommersant jopa äityi tokaisemaan, että ”kaikki toivo on nyt suomalaisissa”.

Lähetystöön tulleet kyselyt ovat poikineet runsaasti suomalaista ruokaa, tapakulttuuria, joulua jne. kuvailevia juttuja aikakauslehdissä. Kokki on ollut kysytty haastateltava. Moskovan nuoriin toimittajiin suunnatun lähetystön oman ohjelman satoa edustaa mm. Helsingin yliopiston ja kauppakorkean yksityiskohtainen esittely Karriera-aikakauslehdessä.

Joulu ja joulumatkailu on täysin oma lukunsa. Finpron, MEKin ja lähetystön yhteinen pikkujoulutilaisuus ja joulupukin tapaaminen viisumiasiakkaiden kanssa poikivat useita televisio-, radio- ja lehtijuttuja, joissa ainoa oikea suomalainen joulupukki esiintyy venäläisten vieraiden ja mm. venäjäksi hyvä uutta vuotta toivottavien suomalaislasten kanssa. Joulusta tekevät liki kaikki toimitukset jotakin. MEK:in

talvi- ja jouluvideota on lainattu jo seitsemälle televisiotoimitukselle.

Varsinkin erilaiset Internet-julkaisut ovat kunnostautuneet historian esittelyssä, mm. Mannerheim ja talvisota ovat kestopuosikkeja.

”Kstati, kogda ja poslednyi raz byl v Finlandii ...”

Suomalainen kulttuuri on ollut hyvin esillä venäläisissä tiedotusvälineissä. Kaikilta aloilta on ollut suurempia tai pienempiä juttuja. Sävy on yleensä asiallinen ja perinteinen, piristäviä poikkeuksiakin löytyy.

Eniten huomiota ovat herättäneet suomalainen musiikki, teatteri ja taide. Suuret festivaalit kuten Savonlinnan oopperajuhlat ja Tampereen teatterikesä houkuttelevat aina paikalle venäläisiä toimittajia. Suomen ja Venäjän pääministeritapaaminen Savonlinnassa saattoi tällä kertaa lisätä kiinnostusta oopperajuhliin. Molemmilla festivaaleilla oli myös kuuluisia venäläisiä esiintyjä ja heidän menestystään luonnollisestikin seurattiin. Tampereen teatterikesän päävieras oli moskovalainen huippuohjaaja Kama Ginkas, jonka Tshehov-tulkintaa myös presidentti Halonen tuli katsomaan. Toimittaja muisti silti kertoa teatterikesän nuorten suomalaisohjaajien töistä, asiallisesti, mutta ei suuremmin innostuen.

”Finnish Case”-teatterifestivaali oli saanut venäläisen kritikon lähtemään varten vasten Suomeen nähdäkseen Kristian Smedsin näytelmän. Persoonallisesti kirjoitetussa arviossa pohdittiin suomalaisen ja venäläisen teatterin eroja. Toimittaja tuli siihen tulokseen, että suomalainen teatteri on taidetta, mutta ei dramaattista taidetta. Smedsin suuren suosion hän arveli johtuvan siitä, että Smeds on samanlainen kuin yleisönsä, ainoastaan hieman rohkeampi ja kekseliäämpi.

Kari Heiskasen ja Raija-Sinikka Rantalan ohjaajavierailut Moskovan Uudessa oopperassa ja Tabakovin teatterissa ovat saaneet osan kritikoista takajaloilleen ja osan huutamaan bravoita. ”Onko Kongossa tiikereitä”, jonka Rantala ohjasi, pidettiin terveysvalistuksena, jota ei tarvitse tuoda näyttämölle.

Helsingin kaupunki esittäytyi Moskovassa nuorekkaalla kulttuuriohjelmalla. Parhaiten noteerattiin Kimmo Pohjosen konsertit ja ”Stadin nuorista” kertova valokuvanäyttely.

Pohjoismainen taidenäyttely Pushkin-museossa sai osakseen ansaitsemansa huomion kaikilta tiedotusvälineiltä. Useimmissa lehdissä Lennart Segerstrålen sorsat saivat kuvata tapahtumaa, vaikka näyttelyssä oli enemmän esillä Suomen taiteen kulta-ajan mestareita.

Kirjallisuus oli esillä Helsingin kirjamesujen yhteydessä. LKO:n kutsuma Radio Eho Moskovyn toimittaja lähetti päivittäin raporttejaan Messukeskukses-

ta. Venäläismediat muistelivat myös lämmöllä Tove Janssonia.

Suurlähetystön omalta kannalta miellyttävin kulttuuriuutinen viime vuonna oli viidelle aukeamalle levittäytyvä, upea kuvareportaasi suurlähetystörakennuksesta sisustuslehti "Elle Decorin" venäjänkielisessä painoksessa.

Suomi on viime vuosina saanut uudenlaista julkisuutta Venäjällä maidemme välillä lisääntyneen matkailun ansiosta. Lottovoittona Suomelle voidaan pitää TV 6:n huippusuositun ohjelmasarjan viimeistä osaa, jossa voittajat palkittiin Suomen-matkalla. Miljoonien katsojien edessä studioyleisö villiintyi kuullessaan, että heidän sankarinsa pääsevät niin hienolle matkalle: uudeksi vuodeksi Suomeen.

Suomi pulpahtaa esiin myös radion puheohjelmissa. Juontajien ja studiovieraiden keskusteluissa saa usein kuulla repliikin: "Kstati, kogda ja poslednyi raz byl v Finljandii.... eli "muuten, kun viimeksi kävin Suomessa ja sitten seuraa selostus siitä, mitä siellä nähtiin ja koettiin.

M u r m a n s k

Suomen ulkopoliittikkaan liittyvät asiat, lähinnä isot kokoukset, saivat kiitettävästi uutistilaa. Maaliskuun Barentsin euroarktisen alueen ulkoministerikokouksen ja toukokuun lähialueyhteistyön kehitysryhmän kokouksen uutisointi oli asiallista. KEHRYn osalta on erikseen mainittava, että Suomen valtuuskunnan puheenjohtajan suurlähettiläs Jukka Valtasaaren lehdistötilaisuudessa esiinnostama seikka, että Venäjän vakava huumetilanne niin käyttäjien kuin transitiomaana toimimisen suhteen on uhka Suomelle, näyttettiin paikallis-tv:ssä., mikä oli harvinaista.

Schengen-sopimuksen soveltamisen aloittaminen sai tiedotusvälineissä huomiota. Uusi Schengen-viisumi yritettiin politisoida ja lehdet ja paikallis-tv-kanavat julkaisivat muutamia ns. pelottelu-juttuja, joissa vaadittiin ettei uusi viisumi saa vaikeuttaa venäläisten matkustamista. Schengen-uutisoinnissa esiintyi myös asiavirheitä vaikka Suomen osalta pidettiin asiasta kattava ja selkokielineinen lehdistötilaisuus ja tiedotusvälineille jaettiin venäjänkielistä tiedotusmateriaalia.

Kulttuurijutut ovat lisääntyneet. Suomalaista kulttuuria ei juuri tunneta mutta elokuvat, näyttelyt ym. otetaan tiedotusvälineissä positiivisesti vastaan. Tiettyä asennetta toimittajissa kuvaa kuitenkin se, että joulukuussa järjestetyn suomalaisen elokuvaviikon avajaisten yhteydessä kysyttiin yhteistyökumppanimme Rodina-elokuvateatterin johtajalta paljonko teatterille tulee tappiota siitä, että suomalaisia elokuvia näytetään Murmanskissa. Paljonko venäläiset siis kärsivät siitä että suomalaiset pääsevät näyttä-

mään omia elokuviaan. Elokuvaviikosta ja muista kulttuuritapahtumista tehdyt jutut olivat kuitenkin sinänsä hyviä.

Euro ei kiinnostanut paikallisia tiedotusvälineitä oikeastaan lainkaan. Tiedotusvälineillä oli käytössä laaja materiaali eurosta ja toimipisteen edustaja keskusteli eurosta muutamaan eri otteeseen paikallisten päätoimittajien kanssa , mutta uudesta valuutasta julkaistiin vain yksi lehtiartikkeli ja vuodenvaihteen jälkeen paikallis-tv:ssä yksi juttu. Lieneekö selityksenä kirjoitusten vähyydelle se, että Murmanskissa tilanne ei sinänsä muuttunut, edelleen pohjoisessa matkustava tarvitsee neljä eri valuuttaa eli ruplan, euron sekä norjan että ruotsin kruunun.

Pohjoiseen ulottuvuuteen liittyvät teemat ylittävät aina uutiskynnyksen oli kyse sitten suurista kokouksista niin kuin Lappeenrannan PU-kokous lokakuussa tai paikallisaloite niin kuin Lapin yliopiston rehtorin Esko Riebulan Murmanskin aloite.

Alueella toimivista Tacis-projekteista uutisoidaan ja pääosin uutiset ovat asiallisia. Kuitenkin juuri Tacis-projekteista uutisoitaessa asiavirheitä esiintyy yleensä aina. Toimittajien suhde näihin projekteihin on kaksijakoinen. Toisaalta halutaan tutustua ja tehdä juttuja projekteista, mutta hyvin usein niitä käsitellään tunnetasolla, jolloin projektit nähdään alueesta riistävänä eikä hyödyntävänä.

P e t r o s k o i

Suomen myönteiseen julkiseen kuvaan löytyy useita syitä: Euroopan Unionin yhteinen raja Suomen ja Karjalan välillä, lähialueyhteistyöllä ja Suomen korkealla teknologialla positiiviset vaikutukset elintäsoon, Schengen-sopimuksen soveltaminen 25.3.2001 ja Ruotsin edustaminen Petroskoin toimipisteessä, marjanpoiminnasta saadut lisätulot, uutena ideana mm. naisyrityttöisyys. Suomi-Venäjä-seuran toiminta, suomalaisen kulttuurin edistäminen sekä suomenkielisen Karjalan Sanomien "Uutisia Suomesta" informaatio.

Karjalan päämiehen Sergei Katanandovin yhteydet Suomeen, tapaamiset Suomen presidentti Tarja Halosen kanssa mm. presidentti Putinin vierailun yhteydessä, tapaamiset pääministeri Paavo Lipposen ja Oulun läänin maaherran Eino Siuruaisen kanssa (Oulun läänin ja Kostamuksen yhteistyöhankeet) ja presidentti Mauno Koiviston yksityisvierailu Petroskoissa, Kizhillä Kontupohjassa ja Karhumäen sodanaikaisilla taistelupaikoilla olivat esillä positiivisesti.

Karelija-lehden mukaan presidentti Putin käydessään Petroskoissa antoi suurta arvoa Suomen ja muiden Pohjoismaiden toiminnalle vähälukuisten kansojen kielen ja kulttuurin säilyttämiseksi ja niiden

ongelmien ratkaisemiseksi. Loppuvuodesta lehdistö tiesi lyhyesti kertoa, että Karjalan hymniä ei voi esittää suomen tai karjalan kielellä, sitä lauletaan vain venäjäksi. Suomessa paljastunut vakoilutapaus sai lehdistössä runsaasti huomiota. Samoin saivat venäläisen aseistautuneen sotilaan rajaloikkaus, Revolver-yhtyeen käännyttäminen rajalla Niiralasta ja Suomen vaatimus vetää neuvostoliittolaisia sissee oikeuteen. Viimeksimainittu oli Gubernija-lehden mukaan ”uutinen on siinä mielessä sensaation arvoinen, että asian ovat ensi kertaa nostaneet esiin Suomen viralliset laitokset”.

”Mannerheimin katu” Petroskoissa ?

Kullervo-näytelmä Ranuan ja Petroskoin esittäjien yhteistyönä Aleksandrovskin puistossa väritti kesätunnelmia. Petroskoin paikallisen suomalaisen teatterin Niskavuori-näytelmä sai suosiota sekä Suomessa että Moskovassa.

”Kirjailijoiden Helsinki”-näyttely sai laajaa huomiota ja kiitosta Karjalan venäjän- ja suomenkielisessä televisiossa ja erityisesti lehdistössä.

Itsenäisyysviikolla toteutettu, perinteeksi toivottu, ”Suomalainen Filmiviikko” oli Karjalan lehdistön ilonaihe. Laajoja artikkeleita filmeistä ja odotetusta filmiviikosta kirjoitettiin, mm.” suomalaiset eivät petäneet”, ”suomalaisella elokuvalla oma yleisönsä Petroskoissa - viime vuonna petroskoilaiset toivoivat, ettei filmeissä suomen kielen päällä olisi venäjänkielinen dubbaus”. ”Badding ja Pessi ja Illusia esitettiin äidinkielisinä”. Lasten- ja nuorisofilmit esitettiin suomea opiskeleville koululaisille ja opiskelijoille. Levottomat-filmin kommenttina todettiin: ”Elokuvatuotannon kannalta Suomi on johtavimpia maita Euroopassa, sillä suomalaisten elokuvien laatu on parempi kuin monien Euroopan maiden.”

Pietarin Suomi-instituutin ja Petroskoin Suomen ja Skandinavian maiden ongelmia tutkivan yliopiston laboratorion järjestämä Mannerheim-näyttely (30.11- 7.12. kirjastossa) avasi petroskoilaisille aivan uutta tietämystä Suomen merkkihenkilöstä. ”Joku jopa ehdotti pystyttää Mannerheimin patsasta Petroskoihin ja antaa Mannerheimin nimen yhdelle kadulle, sitä suuremmalla syyllä, että katu kantoi hänen nimeään vv. 1941-1944.”

Pieniä artikkeleita Havis Amandasta Korvatunturin joulupukkiin on ollut kiitettävästi.

Suomalaisten hiihtäjien dopingia ja sen seurauksia Lahden hiihtokilpailussa käsiteltiin melkein kaikissa lehdissä.

Miten Schengen-sopimuksen soveltamisen alkaminen 25.3.2001 vaikuttaisi matkailuun ja Ruotsin viisumien edustaminen askarruttivat karjalaista leh-

Petroskoihin suunnitellaan Mannerheim-katua!

distöä alkuvuodesta. Kesän artikkelit mansikanpoimijoiden kokemukset Suomessa poikivat kirjoituksia otsikoilla kuten ”vuoden 2001 mansikanpoimintakausi ei poikkea edellisistä - samanlaisia jonoja Suomen konsulaattiin” tai ”karvas suomalainen mansikka”, ”kumarrus punaiselle marjalle”

P i e t a r i

Matkailu, talous, ympäristökysymykset, rajaliikenne, kulttuuri ja urheilu hallitsivat Suomeen liittyvää kirjoittelua Pietarin mediassa vuonna 2001. Pääkonsulia ja edustuston virkamiehiä haastateltiin Pietarin tiedotusvälineissä hyvin usein. Rajaliikenne ja rekajonot olivat yksi keskeinen kiinnostuksen kohde. Kulttuuripuolella suomalaisen muotoilun näyttely sekä Kuudennen kerroksen barokkiorkesterin vierailu noteerattiin erityisesti Pietarin tv-kanavilla. Nokian ja suomalaisen IT-sektorin kehityksestä ei kuitenkaan kirjoiteta läheskään niin paljon kuin olettaisi.

Pietarissa Suomea kohtaan tunnetaan suurta kiinnostusta, mistä kertoo sekin, että pääkonsulaatti myönsi vuonna 2001 yhteensä 210 000 viisumia. Suomea käsitteleviä artikkeleita ilmestyy viikoittain, lähinnä joko Delovoi Peterburgissa ja Kommersantis- sa. Pietarin lehdistä vain Sankt-Peterburgskie Vedomostilla on vakituinen kirjeenvaihtaja Helsingissä. Pietarilaiset tv-ryhmät vierailevat aika ajoin omatoimisesti Suomessa. Vuoden 2001 lopulla Venäjän ykköskanavan eli ORT:n Pietarin toimitus vieraili Lappissa.

Vuoroin vieraisa

Pääministeri Paavo Lipponen vieraili Pietarissa 23. - 24.9. ja osallistui Baltic Development Forum-konferenssiin. Vierailusta raportoitii kaikissa Pietarin medioissa laajasti. Pääministeri toivoi , että federaatiouudistus todella parantaa investointi-ilmapiiriä, sillä Suomessa on hyvin paljon kiinnostusta investoita Luoteis-Venäjälle. Ulkoministeri Tuomioja vieraili Pietarissa touko-kesäkuun vaihteessa ja tutustui pääkonsulaatille tarjottuihin tonttivaihtoehtoihin. 31.5. valtiollisen RTR-televisiokanavan paikallisuutiset välittivät kuvaa Kirkkokartanosta, jossa työskentelevät hammaslääkärit joukolla purnasivat sitä vastaan, että heiltä viedään klinikka ja samalla katoaa kaupungin ainoa ilmainen hammaslääkäriasema. Kirkkokartano oli yksi uusista tonttivaihtoehtoista, mutta karsiutui tilojen ahtauden takia pois .1.6. Kommersant-lehti kertoi , että ”suomalaisia ajetaan Suomen rautatieaseman kupeeseen”. Lehti viittasi kuvernööri Jakovlevin haluun lisätä aseman läheisyydessä sijaitseva kohde (Finskij pereulok) ulkoministerin tapaamisessa esittämään neljän kohteen listaan. Pääkonsulaatin uusi kansliarakennus on päätetty rakentaa Spaso-Preobrazhenskojen aukiolle.

Peterburgski Tshas Pik-lehti julkaisi syksyllä muutamia artikkeleita samasta aiheesta.

Presidentti Putinin käynti Mannerheimin haudalla sai paljon huomiota Pietarin lehdissä. Nevskoje Vremjan mukaan Mannerheim esti saksalaisten maihinnousun Suomeen, mikä sai Neuvostoliiton johdon luottamaan häneen. Mannerheimin ansioksi luettiin myös vuonna 1943 tapahtuneen puna-armeijan sotavankien käyttö aputyövoimana maataloilla. Kommersant totesi 4.9. artikkelissaan, että Putinin vierailua häiritsivät mielenosoittajat, jotka vaativat Karjalaa takaisin .

Suomi, Schengen ja Euro

Schengen-tiedotustilaisuus pidettiin pääkonsulaatissa torstaina 25.1.2001. Tilaisuuteen osallistui yhteensä 65 tiedotusvälineiden, matkatoimistojen ja Pietarin kaupungin hallinnon edustajaa. Kolme tv-kanavaa tiedotti viisumimyöntöön liittyvistä muutoksista uutislähetyksissään heti samana iltana. Tiedotustilaisuudessa paikalla olivat Pietarin televisiouutisten, RTR:n sekä 6. kanavan toimittajat. Radioasemista muutoksesta tiedotettiin mm. Radio Baltikan, Radio Europa Plusin, Radio Eho-Peterburgin ja Pietarin Radion kanavilla.

Joulukuun alussa pääkonsulaatissa järjestettiin eurotiedotustilaisuus, johon osallistui 16 toimittajaa. Euroon siirtymisestä kävi kertomassa Suomen Pankin asiantuntija Kari Lottanen. Pääkonsulaatti siirtyi

käyttämään viisumimaksuissa pelkästään euroa heti 1.1.2002.

Delovoi Peterburg, Delovaja Panorama ja Kommersant kirjoittavat viikoittain suomalaisyritysten toiminnasta Pietarissa. Ohessa muutamia esimerkkejä vuodelta 2001.

Nevskoe Vremja kertoi 25.8., että Suomen ja Venäjän rautateiden edustustot käyvät keskustelua rajanylityspaikkojen lisäämisestä. Tällä hetkellä junat kulkevat Vainikkalan kautta. Mahdolliset rajanylityspaikat olisivat Imatra ja Niirala. Vuosi sitten joulun ja uudenvuoden aikana rautateiden palveluja käytti yli 30 000 venäläisturistia.

28.8. Delovoi Peterburg kertoi Ahlström Corporationin pietarilaisen tytäryhtiön ZAO Alstrom Kors aloittavan hylsyjen valmistuksen sellu- ja paperiteollisuuden paperirullia varten 11.9. lehti kirjoitti Raision toiminnasta Pietarissa. Raisio on tuomassa markkinoille uuden tavaramerkin Prostakvashino. Prostakvashino on hyvin tunnettu tv:n animaatioarja Venäjällä, jonka takia tuotemerkki ei tarvitse paljon mainontaa.

Delovaja Panorama-lehti kertoi syyskuun ensimmäisessä numerossaan, että Venäjän veropoliisi aloitti Harri Hedmanin lakiasiantuntijain tarkastuksen. Edustustoa syytettiin siitä, että se on salannut suomalaisien yritysten tytäryhtiöiltä saatuja tuloja. Veropoliisin mukaan Venäjällä sijaitsevien tytäryhtiöiden emoyhtiöt maksoivat palveluksista lakifirman suomalaisille tileille.

Delovoi Peterburg kertoi 22.10 ilmestyneessä numerossaan, että Fazer lopettaa suklaan valmistuksen Krupskajan tehtaalla. Fazer on ilmoittanut, ettei se toistaiseksi aio valmistaa tuotteitaan Venäjällä.

ZAO Smena omistaa ja julkaisee samannimistä lehteä Pietarissa. Maaliskuussa 2001 Sanoma Oy osti 17% lehden osakkeista, mistä syystä aiheesta kirjoitettiin runsaasti Pietarin lehdissä

Eero-Pekka Rislakin ideoima Aktivist-lehti on suuntautunut moniin Itä-Euroopan kaupunkeihin ja myös Pietariin. Aktivist-lehden venäjänkielisen version sisältö liittyy kaupungin keskeisimpiin tapahtumiin, pinnalla oleviin ilmiöihin, ravintolaelämään, musiikkiin ja klubikulttuuriin sekä muihin keskeisiin kulttuurin sektoreihin. Aktivistissa on arvioitu laajasti mm. suomalaista elokuvaviikkoo ja joulukuun numerossa esiteltiin Ville Valon ja Him-yhtyeen konserttia. Graafisen teollisuuden osalta on muutoin syytä todeta, että nykyisin useat kymmenet venäläiset aikakauslehdet painetaan Suomessa.

Ympäristöpuolella Pietarin tv-asemat ja lehdet raportoivat mm. satamahankkeista sekä Pietarin lounaisen jätevedenpuhdistamon rakennussuunnitelmista. Tällä hetkellä itäisellä Suomenlahdella on käynnissä neljä suurta satamaprojektia.

Karpaasien käry ei kiinnostanut !

Suomalainen kulttuuri oli vuoden kuluessa usein esillä sekä Pietarin tv- ja radiokanavilla että sanomalehdissä. Eniten eri kulttuurimuodoista Pietarissa puhutaan suomalaisesta elokuvasta. Kaikki kaupungin päälehdet sekä radio- ja tv-asetat raportoivat säännöllisesti Pietarissa järjestettävästä suomalaisen elokuvan viikosta. Tove Janssonista ja hänen luomistaan muumeista kirjoitetaan jatkuvasti; Janssonin teos Kuvanveistäjän tytär ilmestyi alkuvuodesta venäjäksi, samoin Edith Södergranin runokokoelma Tatjana Tolstajan venäjännöksenä. Lehdissä julkaistiin artikkeleita mm. Mikkelin musiikkijuhlista, Tampereen teatterikesästä, Savonlinnan oopperajuhlista sekä Suomen Kansallisoopperan Wagner-tetralogiasista, Bomfunk MC-yhtyeestä sekä Ville Valosta. Lahden kaupunginteatterissa esitetty Anna Karenina-musiikaali sai myös runsaasti huomiota osakseen, koska sen säveltäjä on pietarilainen Vladislav Uspenki. Leh-

tien, radion ja television asenne Suomeen oli pääsääntöisesti myönteinen. Mannerheim, joulupukki, ostosmatkailu Suomeen sekä rekkajonot ovat kestoaiheita. Kesäkuussa Pietarin television Megapolis-ohjelma vieraili Helsingissä UM:n toimittajamatkalla ja teki vierailusta puolen tunnin ajankohtaisohjelman. Samoin RTR:n Pietarin toimitus kävi Suomessa loppuvuodesta tekemässä juttuja mm. suomalaisesta muotoilusta ja Marimekosta. Suomalaisen äänitteen 100-vuotisjuhlaa vietettiin Pietarissa lokakuussa. Matkailualalla Pietarissa ilmestyy Suomeen erikoistunut ilmaisjakelulehti Stop in Finland, jonka kuukausittainen levikki on 40 000 kpl.

Suomen hiihtojoukkueen dopingjupakasta Pietarin lehdissä kirjoitettiin tuskin ollenkaan. Sinänsä talviurheilu kiinnostaa pietarilaisia kovasti, vuoden vaihteessa Suomessa vieraili noin 40 000 venäläisturistia lähinnä Lapin talviurheilukeskuksissa. Urheilusuilla ja urheilukanavilla olivat esillä myös Mika Häkkinen, Kimi Räikkönen ja Sami Hyypiä.

Vuonna 2001 Pietarin pääkonsulaatti myönsi yhteensä 210 000 viisumia.

Yhdysvallat ja Kanada

U S A

Syyskuun 11. päivän terrori-iskut tekivät Suomen ulkopoliitikasta yleisesti kiinnostavan aiheen Yhdysvalloissa. Vaikka valtamedia ei eritellyt pienten maiden kantoja, suomalaiset lausunnot levisivät tehokkaasti internetissä. Ne nostattivat myös tavallisten kansalaisten tunteita, puolesta ja vastaan.

Nokia jatkoi tiedotusvälineiden kiintotähtenä; muutenkin Suomi esittäytyi tietotekniikan ihmemaana. Useat suomalaiset taiteilijat ovat vakiinnuttaneet paikkansa Yhdysvaltain kulttuurielämässä. Amerikkalaiset oppivat vuonna 2001 myös tietämään, kuinka paljon miljonääri maksaa Suomessa ylinopeussakkoja.

Kansallisvaltion merkitys uutisten lähtökohtana on tuskin missään vähäisempi kuin Yhdysvaltain monikulttuurisissa valtalehdissä. Useimmiten ainoastaan rosvovaltioita, yksipuoluejärjestelmiä ja selvitystilaan tai muihin hankaluuksiin joutuvia valtioita käsitellään artikkeleissa kansallisina entiteetteinä. Poikkeuksena säännöstä ovat matkailujutut – ja muutamana edellisvuonna ihailevat kuvaukset Suomen tietoliikenneihmeestä.

Normaaliaikoina tavallisen pienen demokratian ”kuva” heijastuu kaleidoskoopista, jonka rakeet ovat mainintoja eri teemojen yhteydessä. Harvalla amerikkalaisella on kiinnostusta koota rakeita kuvaksi asti, mutta toisaalta vaikkapa pääoman, median ja mainonnan pääkaupungissa New Yorkissa on tärkeää seurata rakeiden liikkeitä kaleidoskoopissa ja yrittää lisätä niitä. New Yorkissa Suomi saikin viittauksia monipuolisesti, noin kymmenen maininnan viikkovauhilla.

Kokonaisuutena vuosi oli Yhdysvaltain mediassa uutisrikasta mutta trenditöntä aikaa, jota leimasi odottelu: välivuosi vaaleissa, taloudellinen epävarmuus, sota, terrorin pelko.

Hakusanaa hallitsee Nokia

Suomi-hakusanan sitaattilukua kasvattivat ylivoimaisesti eniten Nokia ja jonkin verran muidenkin suomalaisten suuryritysten globalisoituminen samoin kuin klassinen musiikki. Vuoden lopun euroartikkelit ankkuroivat Suomea länsieurooppalaiseen kehyseen. Newyorkilainen talousuutistoimisto Dow Jones Newswire raportoi Suomesta kaikki vähänkin merkittävämät taloustapahtumat. Sen sijaan Suomessa

ja Euroopassa suhteellisen paljon palstatilaa saaneet Suomen hyvät kansainväliset kilpailukykyrankkaukset eivät sanottavammin herättäneet huomiota.

Eurooppalaisten teleoperaattorien velkataakan tuskasta johtuen Sonera mainittiin usein. Joissakin artikkeleissa muistettiin, että Suomessa ei huutokaupattu 3G-taajuuksia. Paradoksi on kuitenkin siinä, että eurooppalaisoperaattoreista voittajana näyttää selviävän huutokauppoihin eniten tuhlannut Vodafone valtavan kokonsa vuoksi. Suomen kauneuskilpailuratkaisu ei Soneraa pelastanut.

Toukokussa Businessweek julkaisi laajan artikkelein Nordean pankkijärjestelmästä ja sen kehittäjästä Bo Haraldista. Muut IT-alan lehdissä useasti mainitut asiat ovat WAP, Linus Torvalds Linuxinen sekä eri smartcard-sovellutukset. Erityisesti esillä ovat olleet suomalaisten kehittämät pelit ja niiden tekijät, esimerkiksi Max Payne ja Riot Entertainment.

Laajalevikkiset uuden teknologian puolestapuhujat ZDnet, eCompanyNOW, MBusiness, Red Herring sekä Wired kertovat miltei joka numerossaan suomalaista alkuperää olevasta asiasta tai tuotteesta — muustakin kuin Nokiasta. MBusiness -lehti teki kattavan (23 sivua) selvityksen langattomasta tiedonvä-

Suomi on IT

Nokia ei ole Suomi vaan Ollila

lityksestä Suomessa. Wired -lehti taas esitteli monisanaisesti Arabianrannan virtuaalista yhteisöä. eCompanyNOW kehui keväällä Suomen viranomaisia maailman verkottuneimmiksi.

Muiden sektoreiden suomalaisfirmoista mainintoja saivat muun muassa metsäyhtiöt Stora Enso, UPM Kymmene ja Ahlström, joka sai joulukuussa runsaasti paikallista palstatilaa ostettuaan yhtiön Connecticutissa ja tehtyään siihen 50 miljoonan dollarin uusinvestoinnin.

Vuoden lopun euro uutisissa Suomeen viitattiin usein. Euroalueen kerrottiin ulottuvan Suomesta Portugaliin tai Kreikasta Suomeen, kun artikkeleihin asemoitiin uuden valuutta-alueen rajapyykit.

Ahvenanmaalta New Yorkiin ja takaisin

Henkilöistä esillä olivat Jorma Ollilan lisäksi mm. Tove Jansson (poismeno), Linus Torvalds kehittämiensä käyttöjärjestelmien kautta, suomalaiset kapellimestarit ja uuden musiikin säveltäjät kuten Lindberg, Saariaho ja Salonen. Osmo Vänskän nimitys Minneapoliksen orkesterin johtoon (v. 2002) sai paljon palstatilaa, samoin Mikko Nissisen nimitys Bostonin balletin taiteelliseksi johtajaksi. Mainintoja saivat myös pianistit Olli Mustonen ja Paavali Jumppanen sekä muotoilija Ilmari Tapiovaara. YK-rakennusta vastapäätä sijaitsevan Alvar Aalto-tilan ja JFK-lentokentällä sijaitseva Eero Saarisen TWA-terminaalin säilyttäminen nousivat myös otsikoihin.

Pohjoismaiden New Yorkin konsulaattien suurpönnistus Scandinavia on Stage -teatteritapahtuma sai huomiota teatteriin vihkiytyneillä verkkosivuilla. Palstamillimetreillä mitaten suurin taide-elämän suomalaiskohauttaja itärannikolla oli kuitenkin ahvenanmaalainen Johanna Grussner, joka teki näyttävän tähdenlennon New York Timesin paikallissivuilla. Hänen työnsä syrjäytyneiden mustien lasten kuoronjohtajana noteerattiin usealla suurella artikkelilla, samoin kuin kuoron matka Ahvenanmaalle. Syrjäytyneistä nuorista hioutui yhdistelmä, joka pääsi gospel-kilpailun semifinaaliin asti. Grussnerin ura-uurtava työ päättyi kuitenkin (tällä erää) Bronxin Public School 86:n rehtorin antamiin potkuihin.

Suomessa luetaan Playboy kännykästä!

Tutkimusuutiset Suomesta viittasivat eniten lääketieteeseen. Esillä olivat mm. klamydian yhteys kohdunkaulan syöpään, lonkkatuen ehkäisevä vaikutus lonkkamurtumiin, fyysisen kunnan merkitys sydäntautien ehkäisyssä sekä tutkimus hirvikolarien ajoittumisesta.

Matkailua valotettiin muun muassa kuvailemalla Itämeren-risteilyjä, Lappia ja Helsinkiä. Hiihdon MM-kisojen doping-skandaali oli esillä suhteutettuna lajin merkitykseen Yhdysvalloissa — lyhyinä uutisina. Vain New York Times käsitteli laajasti suomalaisten surua ja häpeää.

Teknologiamiljonäärien päätähuimaavat liikenne-

sakot olivat toistuvasti esillä niin valta- kuin ammat- tilehdissä. IT-lehti Upside kertoi, että Suomessa on paljon muutakin mielenkiintoista kun Nokia. Television huippusuositussa Jay Leno -komediaohjelmassa taas mainostettiin, että Playboy-lehteä voi Suomessa uuden teknologian avulla lukea kännykästä, ensimmäisenä maailmassa.

Nokia — Suomen mediatähti Yhdysvalloissa

Vuonna 2001 Nokia oli Yhdysvaltain mediassa huomattavasti merkittävämpi aihe kuin Suomi, syystä. Nokia oli vuonna 2001 seitsemänneksi vaihdetuin osake New Yorkin pörssissä, ja monelle sijoitusrahastolle ja sijoittajalle yhtiön seuraaminen on elintärkeää. Talouden synkkenevät näkymät sekä tietotekniikan ja tietoliikenteen ensimmäinen notkahdus miesmuistiin tekivät Nokian menestyksestä entistä tärkeämmän indikaattorin. Nokia pystyi sinnittelemään tuloskuntona vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta, vaikka osakkeen hinta laskikin huomattavasti.

Kunnian saavutuksesta keräsi Jorma Ollila, ei Suomi, vaikka artikkeleissa usein mainittiin yhtiön pääkonttorin sijaitsevan Helsingin esikaupungissa. Nokian ja alan yleisen tulevaisuuden pohdintaa esiintyi kaikissa merkittävässä lehdissä. Niiltä ei jäänyt huomaamatta, että Nokia joutui alentamaan alkuperäistä arviotaan vuonna 2001 myytävistä matkapuhelimista 100 miljoonalla kappaleella. Nokian profiili kuitenkin nousi vuoden kuluessa entisestään. Edes syyskuun 11. päivän jälkeisissä yltiöisänmaallisissa amerikkalaistunnelmissa mikään ei viitannut siihen, että yhtiön suomalaisuutta yritettäisiin käyttää markkinoilla sitä vastaan, vaikka selkävoitto amerikkalaisesta Motorolasta näytti entistä selvemmältä.

Dow Jones Newswire raportoi kattavasti ”Nokia-kluusteriin” kuuluvien alihankintafirmojen, kuten Perloksen, Elcoteqin samoin kuin Jippiin vaikeudet, mutta ne nousivat harvemmin printtimediaan. Pörssi- ja tulosuutisten rinnalle nousivat kasvavassa määrin Nokian toimintatavat ja yrityskulttuuri, ja Club Nokia sekä tiivistyvä yhteistyö mm. IBM:n ja HP:n kanssa saivat julkisuutta.

Lähi-Idän-lausunnot kuohuttivat

Syyskuun 11. päivä muodostaa rajapyykin myös mediassa. Kovien uutisaiheiden kysyntä kasvoi terrori-iskujen jälkeen räjähdysmäisesti, ja ulkomaanuutisointi nousi koko loppuvuodeksi merkittävään rooliin. Poikkeuksellista tilannetta pääsivät hyödyntämään erityisesti sähköiset viestimet elämyksellisyyden sekä internet nopeuden ja käyttäjälähtöisyyden ansiosta.

Määrä ja yleinen kaaos tuottivat myös virheitä. Sekä uutistoimisto Reuters että kaapelikanava CNN listasivat terrori-iskujen uhrien joukkoon Suomen kansalaisen. Luettelot levisivät nopeasti kymmenille verkkosivuille ja muihin tiedotusvälineisiin, ja kattava oikaiseminen (= ei yhtään suomalaisuhria) oli liki mahdotonta. New York Times taas julkaisi 29. joulukuuta kartan, jossa Suomi oli virheellisesti jätetty merkitsemättä maailmanlaajuisen koalition jäseneksi. Aineiston oli toimittanut sotilasasioihin erikoistunut internet-tietokanta Periscope, jolla ei selityksensä mukaan ollut tietoa Suomen osallistumisesta.

Syksyn aikana amerikkalaiset olivat herkistyneitä tiedolle siitä, mitkä kansakunnat ovat mukana terrorisminvastaisissa ponnisteluissa. Tunteita nostattivat muuan muuassa Nato-kartat, joissa puolueettomat maat jäivät silmiinpistävästi ulkopuolelle. Monet lukijat tulkitsivat nämä sinänsä oikeat kuvat osoitukseksi Suomen piittaamattomuudesta, ja suurlähetystölle tuli useita kiukkuisia purkauksia.

Verkossa levinneen informaation vaikutus lienee tullut konkreettisimmin esille, kun lukija kehotti 10. lokakuuta Dallas Morning Newsin yleisönosastolla kansalaisia boikotoimaan Nokian puhelimia Suomen sitoutumattomuuden takia. Nokian hätä oli suuri, kun sen Amerikan-toimintojen kotipaikan valta-lehti julkaisi näin räikeän ohjelmanjulistuksen. Suurlähetystöstä ja Nokialta lähetetyt oikaisut rauhoittivat tilanteen.

Ulkoministeri Tuomiojan Israelin hallituksen vastaiset lausunnot levisivät internetissä maailmalle syyskuun alussa ja marraskuussa. Myös hänen lokakuinen, kriittiseksi tulkittu mielipiteensä YK:n koalitionmuodostuksesta oli hetkessä terrorismiaiheisissa nettiharavissa. Valtamediassa lausuntoja ei juuri käsitelty (New York Timesissa yhden palstan juttuna). Suurlähetystö sai syksyn aikana Lähi-Idän intressiryhmien internetin kautta mobilisoimilta amerikkajuutalaisilta muutamia kymmeniä kirjeitä, joissa uhattiin Nokian kännyköitä ja Finnairin lentoja boikoteilla.

K a n a d a

Suomi näkyy harvoin politiikassa kanadalaisissa lehdissä. Valtakunnallinen National Post nosti pääministeri Paavo Lipposen otsikoihin artikkelissa, joka käsittelee EU:n hiertävää kilpailupolitiikkaa. Lehden mukaan EU ja Pohjoismaat joutunevat selvittämään välejään. Post totesi Lipposen voimakkaasti arvostelleen EU:ta sen suosissa suuria jäsenmaita ja suuria yrityksiä.

European Reporter lehti julkaisi otteita presidentti Tarja Halosen varsovalaislehdelle antamasta haastattelusta, jossa käsiteltiin Suomen kantaa Baltian

maiden Nato-jäsenyyteen. Artikkeliksi oli otsikoitu "Suomi ei estä Baltian maiden Natoon liittymistä". Artikkelissa kerrottiin presidentti Halosen aiheuttaneen kohun Baltian maissa Der Spiegel-lehdessä julkaistun "Suomi ei tue Baltian maiden Nato-jäsenyyttä" jutun vuoksi.

Linuksen hiljainen vallankumous

Suomen osaaminen teleteknologia-alalla on jatkuvasti kiinnostava aihe. Molemmat valtakunnalliset lehdet The Globe and Mail and The National Post raportoivat kesällä Nokian osakkeiden kurssien kehityksestä. Lehdet kirjoittivat toiveiden kohdistuneen Nokiaan pelastajana langattomien puhelinten markkinoilla muiden kilpailijoiden kuten Ciscin, Nortelin ja Motorolan puhelinmarkkinoiden hyytyessä. Nokian ilmoittaessa sen alentavan kasvulukujaan, viimeinen toivo oli heitetty. Lokakuussa Nokia lanseerasi uuden kännykän ja osakekurssit notkahtivat taas ylöspäin. Nokian suomalaisuus tulee aina esille jutuissa ja Nokia esitellään edelläkävijänä kannettavan internet-yhteyden kehittäjänä.

Linus Torvalds, joka on eräänlainen kestojukkis, pääsi Ottawa Citizenin teknologia-liitteeseen "hiljaisena vallankumouksellisena". Artikkelissa verrattiin Bill Gatesia ja Torvaldsia toisiinsa. Siinä missä Gates saa armostonta kritiikkiä itsekkäänä ökyrikkaana Torvaldsia pidetään joko nerona tai idioottina. Syykin on selvä. Gates on miljardööri ja Torvalds raataa edelleen Silicon Valleyssä ja asuu vaatimattomasti. Torvalds kuvataan jutuissa nörtiksi, joka ei rahaa kaipaa vaan hänelle riittää rakas harrastuksena: ohjelmointi.

National Post kirjoittaa heinäkuussa Kanadan tarvitsevan "Suomi-oppitunnin". Kanadaa harmittaa, että se menetti monta sijaa YK:n julkistettua uudet elämänlaatua ja teknologiaa koskevat tunnuslukurat. Suomi sen sijaan paransi sijoitustaan monta porrasta. Jutussa tutkitaan Suomen menestystä ja todetaan, että pieni Suomi on tehnyt viisaita valintoja keskittyessään ja erikoistuessaan telekommunikaatioon, biolääketieteeseen ja uusien materiaalien tutkimukseen. Muina menestyksen takaajina listataan langattoman viestinnän vallankumous ja internetin laaja levinneisyys. Lehti vaatii, että Kanadan tulisi seurata Suomen esimerkkiä ja keskittää investointinsa muutamaan ydinosaamisalueeseen.

Sarasteen ja Nissisen lähtö

Kulttuurin ja taiteen alalla Suomi oli erittäin näkyvästi esillä vuonna 2001. Useimmat jutut käsitelivät musiikkia, designia, arkkitehtuuria ja visuaalisia taiteita. Kanadassa kiersi Paper + Finland = Art taide-

"Linus Torvalds, nero vai idiootti" (Ottawa Citizen)

näyttely ja se sitä ylistettiin kaikissa valtakunnallisissa ja pienemmissä paikallislehdissä. Mammuttimainen Tapio Wirkkalan retrospektiivinen näyttely oli esillä usean kuukauden ajan Torontossa. Jokaisessa itseään arvostavassa sanomalehdessä ja design-lehdessä esiteltiin näyttely. Wirkkala veti myös runsaasti yleisöä näyttelypaikalle. Arvostettu design-lehti Azure julkaisi vuoden aikana kaksi eri juttua suomalaisesta designista; yksi usean sivun mittainen artikkeli suitsutti Juhani Pallasmaan erinomaisuutta arkkitehtina ja toisessa esiteltiin Ritva Puotilan töitä. Ottawa Citizenin toimittaja vieraili Suomessa keväällä, ja lehti julkaisi kahden aukeaman jutun arkkitehtuurista ja designista. Elina Soraisen ja Brita Flanderin yhteisnäyttely sai kiitosta Citizenissa. Ottawa Express kirjoitti Eero Saarisen mullistavasta aikoinaan uutta ajattelua vaatineesta arkkitehtuurista. Mediataiden näyttely F2F pääsi Toronto Starin taidesivuille. Artikkelin mukaan F2F kumoo useinkin kuullun väitteen että tietokoneohjelmoitsijat eivät ole taiteilijoita. Toimittaja oli mm. hyvin vakuuttunut Heidi Tikan työstä, jossa teknologia oli näkyvässä Tikan taiteellisessa näkymyksessä.

Suomalaisella musiikilla oli vientiä Kanadassa. Jukka-Pekka Sarasteen jätettyä Toronto Symphony Orchestran jäähyväisartikkeleita julkaistiin useissa lehdissä. Niissä ruodittiin Sarasteen kauden hyviä ja huonoja puolia ja niitä suuria odotuksia, joita häneen ladattiin. Toronto Life-lehti pohdiskeli sitä ristiriitaa, mikä syntyi, kun orkesterin markkinointikoneisto yritti väen vängällä luoda Sarasteesta kuvan nuorena, seksikkäänä ja eksoottisena suomalaisena. Väärä imago, joka ei istunut Sarasteelle ja joka ei myöskään suostunut elämään sen mukaan. Joistakin artikkeleista paistoi haikeus ja samalla huoli orkesterin kohtalosta sen taistellessa vakavien taloudellisten ongelmien parissa. Sarasteen lähtiessä päättyi myös yksi aikakausi suomalaisuutta Torontossa. Toisen megatähden Mikko Nissisen yllättävä ero ja siirtyminen Boston Ballettiin aiheutti myös kohua. Nissi-

sen vahva persoona oli herättänyt sekä myönteisiä että kielteisiä tunteja Calgaryssä. Yleisesti kuitenkin todettiin, että Nissisen kausi jäi liian lyhyeksi. Jorma Panulasta on tulossa vakiovieras Ottawaan. National Arts Centren orkesteri on kiinnittänyt hänet lippulaivakseen vetämään kapellimestariluokkaa kanadalaisille nuorille kapellimestarilahjakkuuksille. Ottawa Citizen kirjoitti Panulasta legendana jo eläessään. Lehti jatkoi toteamalla Panulan vähäeleisen opettamistyylin tuottaneen maailmalle mittavan joukon suomalaisia tähtikapellimestareita.

Saku Koivun syöpä järkytti

Jääkiekon merkityksen kanadalaisille ymmärtää ehkä vasta, kun kuulee, että kaikkien valtalehtien syyskuun suuri etusivun uutinen oli Saku Koivun sairastuminen syöpään. Se ohitti sinä päivänä maailman muut uutiset. Kanadalaiset ottavat vierasmaalaiset NHL-pelaajat omikseen. Koivusta kirjoitettiin sivukaupalla usean päivän ajan. Myös TV:n aamu-uutiset kertoivat pääuutisenaan Koivun sairastumisen ja jouk-

kueen järkyttyneen ja musertuneen oloisia muita pelaajia haastateltiin. Kukkalähetysten sijasta pyydettiin tekemään lahjoitus syöpäsäätiön hyväksi. Montréal CBC:n paikalliskanava otti yhteyttä edustustoon kuullakseen miten saada välitetyksi suomalaisten tunnot kanadalaisille. Koivun tervehtymistä seurattiin suurennuslasin alla usean viikon ajan. ”Grand old man” kiekkolegenda Jari Kurrin nimeämisestä Hockey Hall of Fame’en kirjoitettiin myös kaikissa lehdissä urheilusivuilla. Kurri on ensimmäinen suomalainen pelaaja, jolle on myönnetty tämä kunnia.

Yksittäisiä juttuja ilmestyi vuoden mittaan eri aiheista. Globe and Mail-lehden elokuva-arvostelija kirjoitti mm. Driven-elokuvasta ja Renny Harlinin takuisesta urasta. Muumien äidin Tove Janssonin kuolema huomioitiin Globe and Mailissa. National Post uutisoi Arktisen yliopiston perustamisen. Calgaryssä järjestettiin langatonta viestintää käsittelevä seminaari, johon osallistui joukko it-alan yrityksiä Suomesta. Calgary Herald julkaisi siitä jutun.

Kaukoitä ja Australia

E t e l ä - K o r e a

Suomi sai useaan otteeseen vuonna 2001 Etelä-Korean tiedotusvälineissä julkisuutta erityisesti pitkälle kehittyneenä avoimena IT-yhteiskuntana, joka on tuottanut maailmalle Nokian kaltaisen globaalien menestyjän.

Korealaiset arvostavat suomalaisten sisukkuutta, talvisodan menestystä ja pieneksi kansakunnaksi erinomaista näkyvyyttä maailman turuilla. Maantieteellisesti kaukana oleva Suomi liitetään usein Skandinaviaan tai mainitaan EU:n jäsenenä, vaikka EU:n täsmällinen tunnettisuus ei Etelä-Koreassa ole levinnyt yhteiskunnan ylätasoilta muihin kansankerkoksiin. Aasian maat sekä USA ovat luonnollisista syistä enemmän julkisuudessa. Samoin EU-maista suurimmat maat, joilla on eniten kauppaa, omat kauppakamarit tai kulttuurikeskuksensa Koreassa, saavat jatkuvampaa huomiota osakseen. Tässä joukossa Suomi on menestynyt hyvin.

Ulkomaankauppaministeri Kimmo Sasi vieraili Soulissa 24.-25.5 mukanaan yritysvaltuuskunta. Vierailun aikana järjestettiin mm IT-seminaari. Vierailu sai hyvän katteen mediassa. Vierailua edelsi mm. korealaisen toimittajan käynti LKO:n vieraana Suomessa ja tähän liittyvät taloudelliset artikkelit Suomesta, ministeri Sasi antoi useita haastatteluja korealaisiin lehtiin (Chosun Ilbo, Korea Herald) ja vierailun aikana julkaistiin myös englanninkielisessä Korea Times-lehdessä erityisartikkelit Suomesta, sekä ministeri Sasin ja suurlähettiläs Lauri Korpisen viestit. Erityistä huomiota sai useissa korealaislehdissä Metso Corporation'in jalkapallolahjoituksen julkistamistilaisuus EU:n Korean kauppakamari EUCK:n säätöön kampanjalle "Let the North Korean Children Play Soccer Too!", jossa mm ministeri Kimmo Sasi, yritysvaltuuskunnan puheenjohtaja Tor Bergman ja suurlähettiläs Lauri Korpinen signeeraavat lahjoitettavia jalkapalloja

Valtiosihteeri Jukka Valtasaari johti maaliskuussa poliittisia konsultaatioita Soulissa ja hänen haastattelunsa julkaistiin Chosun Ilbo-lehdessä.

Lokakuussa Soulissa järjestettiin ensimmäinen ASEM e-commerce seminaari, johon Suomesta osallistui mm alivaltiosihteeri Pekka Lintu. Suomi on EU:n, samoin kuin Etelä-Korea on Aasian, edustaja e-commerce -aloitteessa. Seminaarin alla Suomi sai runsaasti positiivista huomiota kehittyneenä IT-maana.

Etelä-Koreassa uutisoitiin näyttävästi useissa lehdissä Venäjän presidentti Vladimir Putinin valtiovierailu Suomeen ja tapaaminen presidentti Tarja Halo-

sen kanssa. Presidentti Putinin vierailua syyskuussa Suomeen katettiin talouden ja turvallisuuspoliittisista lähtökohdista.

Etelä-Korean suurimman puolueen, oppositiopuolue GNP:n johtaja Lee Hoi-chang kävi vierailulla marraskuussa Suomessa. Leellä oli suuri lehtimiesdelegaatio mukanaan, mutta käytännössä uutiskynnyksen ylittivät vain kuvat tapaamisista presidentti Tarja Halosen, TT:n johtaja Johannes Koroman ja Nokian johtaja Veli Sundbäckin kanssa. Vierailun aikana korealainen TV-ryhmä teki Nokiaa ja Suomea käsittelevän ohjelman, jota käytettiin joulukuussa televisiossa.

Etelä-Korean parlamentin puhemies Lee Mansupin toukokuusta Suomen vierailu ja tapaamisia mm pääministeri Paavo Lipposen ja eduskunnan puhemies Riitta Uosukaisen kanssa ei sen sijaan katettu Korean mediassa.

Valtakunnan rajoja ylittävä golf-kenttä

Suomi yhdistetään voimakkaasti IT-tekniikan edelläkävijämaaksi. Nokia ja Suomen IT-yhteiskunta ylittää suhteellisen usein uutiskynnyksen, tosin kotimaisen kilpailun ollessa voimakas, ei Nokiasta kirjoitettu ole aina ollut yksinomaan positiivista. Nokian puhelimia on myyty vasta vähän aikaa Korean markkinoilla (Etelä-Koreassa on oma erityinen cdma-standardinsa).

IT-sektorin ja Nokian ohella Suomea on tehnyt tunnetuksi TV:n ja lehdistön xylitol-mainonta. Korealainen Chaebol Lotte käyttää xylitol-purukumeissaan suomalaista Danisco-Cultorin xylitolia ja xylitolin hyötyjä on mainostettu lähes päivittäin laajasti suomalaisuudella; mainoksissa esiintyvät suomalaisperheet suomalaisessa ympäristössä.

Kesällä 2001 paikallisen TV-kanavan aamutv:n erityisteemana oli viikon ajan Suomi; korealainen dokumentti kertoi mm Suomen ja Ruotsin rajan ylittävistä golf-kentästä, mitä korealaisen on miltei mahdotonta ymmärtää oman raja-alueen Pohjois-Koreaan ollessa maailman tiukimmin vartioitu alue.

Samoin Suomi on epäsuorasti saanut paljon positiivista julkisuutta, kun kansainväliset tutkimuslaitokset ovat julkaisseet listojaan eri maiden kilpailukyvyistä, avoimuudesta tai mm korruptiovapaudesta. Etelä-Korean menestys, vaikka onkin maailman 11:nneksi suurin kauppamahti, on ollut heikko ja suorastaan korealaisille häpeällinen; vastaavasti Suomen erinomaista asemaa on korostettu Korean tiedotusvälineissä.

Ministerivierailut, kuten ministeri Sasin Etelä-Koreaan, kiinnostivat mediaa

Suomalaista kulttuuria käsitellään harvoin korealaisessa mediassa. Käsiteltäessä perussävel on kuitenkin aina positiivinen. Alvar Aalto ja Jean Sibelius ovat tunnettuja ja Finlandia on suosittu kuorolaulu Koreassa juuri sanoituksesta johtuen, se joka on luonut voimaa pienelle sorretulle kansalle muiden painostuksen alla. Koreassa kävi viime vuonna useitakin suomalaisesiintyjä (mm Olli Mustonen), jotka eivät kuitenkaan saaneet lehdistössä huomiota.

Suomen itsenäisyyspäivätilaisuudesta 6.12 julkaistiin myös kuvia paikallisissa englanninkielisissä sanomalehdissä. Samoin Soulin suomalaisyhteisöstä ja sen toiminnasta julkaistiin toukokuussa laajempi artikkeli JoongAng Ilbon englanninkielisessä versiossa.

Suomalaisesta jouluperinteestä julkaistiin loppuvuonna kaksikin artikkelia koreankielisissä aikakauslehdissä L'eNVIE ja Korea Tatler. Jälkimmäisessä suurlähettiläs Korpinen esitteli mm sysmäläisiä joulukortteja ja yleensä suomalaista jouluperinnettä. Suurlähettiläspariskunta Korpista haastateltiin myös useamman sivun verran Le Mariage-lehteen

Suurlähetystö on edelleen jakanut laajasti kesälä 2000 käännettyä koreankielistä Suomi-esitettä.

F i l i p p i i n i t

Jolon panttivankidraama on Filippiineillä tuoreessa

muistissa ja valtiosihteeri Jukka Valtasaaren vierailu maaliskuussa huomioitiin suurimmassa päivälehdissä ensimmäisenä eurooppalaisen korkean tason virkamiehen vierailuna Filippiineille panttivankikriisin jälkeen. Vierailun yhteydessä lehdet raportoivat myös IT-sektorista ja erityisesti Nokiasta.

Toukokuussa toiseksi suurin TV-kanava GMA esitti aamuohjelmassaan Suomea esittelevän koosteen otsikon "Around the World" alla.

Päivälehti Manila Bulletin haastatteli suurlähettiläs Raimo Anttolaa Suomen ja Filippiinien välisestä yhteistyöstä Embassy Updates -sivullaan syyskuussa.

Suomen ja Unidon yhteishankkeista Mindanaolla uutisoitiin Davaon paikallislehdissä suurlähettilään vierailun yhteydessä lokakuussa.

Lokakuussa mediassa herätti suurta huomiota uutinen, jonka mukaan Suomi on maailman kilpailukykyisin maa. Filippiinien näkökulmasta on merkittävää se, että Suomi ohittaa kilpailussa Yhdysvallat. Päivälehti STAR julkaisi Suomi-Filippiinit yhdistyksen jäsenen, entisen liikenneministerin Josefina Lichaucon aihetta käsittelevän koko sivun jutun.

Suomi herätti lehdistön huomiota myös saavutuksellaan koululaisten lukutaitotutkimuksessa.

Itsenäisyyspäivänä STARissa oli kolmisivuinen Suomi-liite, jossa kerrottiin Suomesta tuhansien mahdollisuuksien maana, joulupukista ja muista tunnetuista suomalaisista sekä saunasta.

Vuoden suurimman mediakohun sai aikaan aidon suomalaisen joulupukin vierailu Worldbexin hyväntekeväisyysbasaarissa. TV ja lehdistö olivat vastassa lentokentällä jo ennen kuin joulupukki ehti pukeutua asuunsa pitkän matkan jälkeen. Joulupukki esiintyi muoreineen kahdessa TV:n aamuohjelmassa ja värikuvin päivälehtien etusivuilla. Suomi sai näkyvyyttä joulupukin maana parhaalla mahdollisella ja edullisimmalla tavalla.

I n d o n e s i a

Kuluvana vuonna Indonesian mediassa sai hyvin huomiota lokakuussa julkaistu kansainvälinen kilpailukykyvertailu, jonka kärkeen Suomi sijoittui. Suomen vahvuutena pidettiin yleisesti panostusta informaatioteknologiaan. Samoihin aikoihin julkaistiin myös tutkimus, jonka mukaan Suomi on yksi maailman vähiten korruptoituneimmista maista. Tämäkin tutkimustulos herätti Indonesiassa suurta mielenkiintoa. Nokian menestys on pysynyt pitkin vuotta taloussivujen kestoaiheena.

Englanninkielisessä Jakarta Post-lehdessä on useamman vuoden ajan ollut 6.12. Suomi-aiheinen erikoissivu, niin myös vuonna 2001. Tämän lisäksi Capital-aikakauslehden (vrt. Talouselämä, Kauppalehti Optio) joulukuun alun numerossa oli laajahko suur-

lähettiläs Pullisen haastattelu. Artikkelissa käsiteltiin mm. Suomen itsenäistymistä ja poliittista järjestelmää, Suomen ja Indonesian välistä kauppaa sekä maiden välistä yhteistyötä. Pullinen esitti myös ramadan-paastokuukauden alkaessa marraskuussa tervehdyksen Indonesian valtakunnallisella TVRI-kanavalla.

Jakarta Post on julkaissut kuluvan vuoden aikana muutaman Suomea koskevan artikkelin, jotka on alun perin julkaistu brittiläisissä sanomalehdissä. Heinäkuussa ihmeteltiin pohjoisen kansan tangoinnostusta ja marraskuussa ylistettiin suomalaisen klassisen musiikin hämmästyttävän korkeaa tasoa.

Urheilusivuilla ralli- ja formulakuljettajat ovat olleet tasaisesti esillä. Jarkko Niemisen nousu tennismaailman huipulle noteerattiin Jakarta Postissa kuvan kanssa.

I n t i a

Vuonna 2001 Suomi oli hyvin esillä intialaisissa tiedostusvälineissä. Jos tarkastelee kirjoittelua kokonaisuutena, näyttäytyy Suomi korkean teknologian, tehokkaiden suuryritysten sekä maailman vähiten korruptoituneena ja kilpailukykyisenä maana, jossa ympäristökysymyksiin panostetaan.

Valtiosihteeri Jukka Valtasaaren vierailu tammi-kuussa ja ministeri Satu Hassin vierailu elokuussa 2001 saivat huomiota osakseen. Ministeri Hassin vierailua ennen toteutunut kahden toimittajan etuvierailu Suomessa poiki myös runsaasti artikkeleita, jotka käsitelivät paitsi ympäristökysymyksiä myös IT-sektoria Suomessa.

Yleisesti ottaen suomalaisista yrityksistä kirjoitettiin paljon. Nokia sai erityisen paljon huomiota, etenkin sen toiminnan laajeneminen, sekä uudet matkapuhelinmallit, design samoin kuin haasteet sen tuotteiden kilpailukyvyille. Metsä Serlan tulo Intiaan maailman viidenneksi suurimpana paperin valmistajana huomioitiin maaliskuussa samoin kuin Wärtsilän hankkeet Intiassa. Linux-järjestelmästä nähtiin myös artikkeleista samoin kuin suomalaisen Linus Torvaldsin työstä. Myös suomalaisesta arkkitehtuurista kirjoitettiin.

Suomen pienprojektirahoilla kustannettu I-Indian hanke School on Wheels Jaipurin kaupungissa sai myös yllättävän laajan niin englanninkielisen kuin hindinkielisen lehdistön huomion, kun toinen slummilasten koulubussi avattiin suurlähetystön edustajan toimesta syksyllä.

EU:n komissio valmisteli yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa julkaisun European Union and India Spectrum of Relations, jossa kullekin jäsenmaalle annettiin aukeama. Kyseistä julkaisua jaettiin EU/Intia -huippukokouksen yhteydessä syksyllä laajasti

ja kopioita toimitettiin jäsenvaltioille jaettavaksi eteenpäin muun muassa kunniakonsuleille.

J a p a n i

Mori to mizu' umi no IT-ókoku i

"Metsien ja järvien IT-kuningaskunta" (Mori to mizu'umi no IT-ókoku i) totesi Suomesta viestintäministeri Olli-Pekka Heinosen Japanin vierailun aikana Tokyo Television, joka esitti vuodenvaihteessa 1,5 tunnin erikoisohjelman Suomesta IT-maana designmaana, ruokakulttuurin maana ja tasa-arvoisena yhteiskuntana. Vaikka mukana olikin höysteenä romanttisempaa Muumi-maata, säilytti ohjelma asiapiitoisen ja hyvin mielenkiintoisen jännitteen koko ohjelman ajan. Ministeri Heinosen vierailu katettiin näyttävästi myös Japanin yleisradioyhtiö NHK:ssa.

Suosittu Asahi Televisionin Sekai no shasô kara (Maailma junan ikkunasta) esitteli Suomea etelästä pohjoiseen ja idästä länteen viiden viikon ajan joka ilta.

NHK:n satelliittikanava BS-2 esitteli Suomea Muumi-aspektin lisäksi retkeilymaana. Sama kanava tarjosi parhaaseen katseluaikaan jouluna ohjelman Suomesta, kulttuurista ja musiikista ja vielä ohjelman päätteeksi Mauri Kunnaksen jouluanimaation.

Alkuvuodesta esitetty Fashion Tsûshin -muotiohjelman Suomi-erikoiskoosteella Aallostaa Lindforsiin ja Koskiseen oli varmasti merkityksensä Japanin aikakauslehdistöön: useassa designia ja asumista esittelevässä lehdessä Suomi oli hyvin edustettuna. Skandinaavista asumistyyliä tokiolaisittain erikoisnumerossaan esitellyt Utsukushii interia (Kaunis interiööri) toi sivuillaan kauniisti esiin Suomen suurlähtelään virka-asuntoa 8 sivun verran siinä missä muut Pohjoismaat saivat tyytyä 2 aukeamaan.

Aikakauslehdistöä hyvin kuvaava lehti oli Sotokoton Suomi-erikoisnumero. Kannessaan Suomi esittelään metsien ja järvien, ja tietoverkkojen maaksi. Pääpaino lehden eri artikkeleissa on IT:n lisäksi elämäntyyli ja -laatu, Suomi's slow "IT" life (suora lainaus lehdestä). Mukana nuorta polvea ja Mediakeskus LUME, Markku Kososen designia sekä 3000-8000 vuotta vanhoja puunrunkoja järvenpohjasta repivä kännykkämies Esa Heiskanen. Lehden mainokset kertovat omaa kieltään Suomi-kuvasta: Suunnon Made in Finland rannekellot ja Turun yliopiston kunniatohdori Kauko Mäkinen ja xylitol.

Sanomalehdistössä Suomi on edelleenkin IT-suurvalta. Erityisesti taloussanomalehdistössä (etunenässä Nihon Keizai Shimbun) Nokia esiintyy harva se viikko, muualla lehdistössä edelleen ihmetellään 1990-luvulla rajusta lamasta toipuneen Suomen muuntautumista IT:n suurvallaksi. Erona vuoden

Muumien "äidin" Tove Janssonin poismeno oli maailmalla suuri uutinen, varsinkin Japanissa.

2000 kirjoitteluun on kuitenkin selkeä aiheen syveneminen kohti suomalaista yhteiskuntaa: Suomi IT-yhteiskuntana, tasa-arvoisena ja nykyaikaisena yhteiskuntana sekä IT osana suomalaista elämäntyyliä

Sanomalehdistössä yleisimmät aiheet olivat Tove Jansson ja muumit, kirjailijan poismenon johdosta, Nokia ja Linux sekä joulukuun vakiovieras joulupukki.

K i i n a

Koska Kiina on suuri maa ja tiedotusvälineiden määrä valtava - pelkästään sanomalehtiä on yli 2000 ja televisiokanavia yli 1000 - voi yksittäinen katsaus kiinalaisen median uutisointiin parhaimmillaankin olla vain pintaraapaisu.

Vaikka kaikki kiinalaiset eivät Nokiaa Suomeen liitäkään, tai päinvastoin, monet niin tekevät. Talous ja sen kasvun taustalla olevat yritykset ja ihmiset kiinnostavat kiinalaisia. Nokia on ollut tässä suhteessa heille kiinnostava ja mystinenkin esimerkki. Jopa niin, että puolueen pää-äänenkannattaja Renmin Ribao (Kansan Päivälehti) kysyi kesällä 2000 otsikossaan: "Miksi Nokia tekee edelleen voittoa?", kun kaikki muut alan jätit tekivät tappiota. Pienestä Suomesta tulevan Nokian salaisuudesta sai lisäselvityksiä antaa pääjohtaja Jorma Ollila osallistuessaan Kiinan keskustelevisiion ohjelmaan Duihua (Dialogue). Tämä kaksikielinen (kiina-englanti) ja puolitoistatuntinen ohjelma esitettiin ainakin kahteen kertaan uusintana aivan kuin varmistuksena, että jokainen nuori ja vanhempikin yrittäjä tai muuten taloudesta kiinnostunut sen näkisi. Eikä Nokian miljardi-investointi tehdaskompleksiin pekingiläiselle teollisuusalueelle vuoden lopussa ollut jäänyt huomaamatta. Kasvava kiinalaisten kännyköiden käyttäjäjoukko - tällä hetkellä noin 120 miljoonaa - ei viittaa Nokian merkityksen vähenemiseen Suomeen liittyvässä uutisoinnissa Kiinassa.

Suomessa vierailevien lehtimiesdelegaatioiden osuus Suomesta uutisoinnista Kiinassa on merkittävä. Heidän Suomesta esiintuomat piirteet voidaan vetää yhteen seuraavalla tavalla: korkean teknologian, lakien säätelemä, ympäristöään suojeleva, saunakulttuurin maa. He kuvaavat kirjoituksissaan muunmuassa toimenpiteitä, jolla Suomen valtio on edistänyt tietoyhteiskunnan syntymistä maahan, ja kuinka yleistä internetin, kännyköiden ja muiden nykyaikaisten viestintävälineiden käyttö Suomessa on. Kiinalle, joka on asettanut päämääräkseen oikeusvaltion kehittämisen ja joka on luonut markkina-talouteen sopivan talouslainsäädäntönsä käytännöllisesti katsoen nollasta viimeisen kymmenen vuoden aikana, Suomi tarjoaa sopivan esimerkin lakien säätelemästä ja hyvin toimivasta yhteiskunnasta. Suurien ympäristöongelmien kanssa painivasta Kiinasta on myös mielenkiintoista, kuinka pitkälle teollistunut Suomi on voinut säilyttää puhtaan luontonsa. Idän ja lännen välissä sijaitseva Suomi on pystynyt myös säilyttämään kulttuurisen omalaatuisuutensa, johon sauna monien kiinalaisten mielessä jäsentyy.

Eri tahojen, oli kysymyksessä sitten suurlähetystö, yritykset tai yksityiset henkilöt, ponnistelulla on oma merkityksensä Suomen esilläolossa paikallisissa tiedotusvälineissä. Yhtenä esimerkkinä tästä on Joulupukki, joka osana Lapin läänin maaherran Hannele Pokan johtamaa delegaatiota toi omaa hyväntahtoista viestiään Suomesta kiinalaisille. Joulupukin vierailu huomioitiin niin televisiossa kuin lehdistösäkin ja se pyrki myötävaikuttamaan matkailun edistämiseen Lappiin, mutta samalla se auttoi luomaan myönteistä Suomi-kuvaa kiinalaisten keskuudessa, jotka ovat kasvavissa määrin kiinnostuneita ulko-

Suomi ei ollut kiinalaisille pelkkä IT-maa; myös suomalaisten lukutaito huomattiin.

maista ja joista osa voi jo ulkomaille matkustaa nousseen elintason myötä. Hieman toisenlaisessa valossa Suomesta uutisoitiin suurlähetystön järjestämän julistenäyttelyn yhteydessä, josta muunmuassa Beijing Wanbao (Beijing Evening News) koko sivun jutussaan otsikoi: "Harmonisen suunnittelun ja tuotannon Suomi". Suurimmaksi kuvaksi toimittaja oli valinnut 60-luvulla valmistuneen ja palkitun julisteen, jossa varoitettiin huumeiden käytön vaaroista.

Suomea käsitelleiden aiheiden kirjo kiinalaisissa tiedotusvälineissä on kaiken kaikkiaan laaja. Joskus artikkelit käsittelevät kriittisiäkin aiheita. Tällaisesta on esimerkki muunmuassa China Dailyn lyhyt juttu, jossa todettiin Suomen eduskunnan hyväksyneen kiistanalaisen suunnitelman rakentaa paikka ydinvoimaloiden radioaktiivisille jätteille maan alle. Fazhi Ribao (Legal Daily) kertoi eräässä jutussaan suomalaisten opiskelijoiden liiallisesta alkoholin- ja huumeidenkäytöstä. Mielenkiintoinen oli myös tapaus, jossa amerikkalaisen ja kiinalaisen sotilaslentokoneen törmättyä toisiinsa keskustelevisiön uutisissa lainattiin Suomen kommunistisen puolueen Yrjö Hakasta, joka antoi tukensa kiinalaisten näkemykselle, jonka mukaan amerikkalaiset olivat vastuussa tapahtuneesta. Tällaiset aiheet jäivät tosin vain kuriositeetiksi Nokian, modernin Suomen ja Joulupukin rinnalla.

H o n g k o n g

Suomea koskevan uutisoinnin ehdoton aihe Hongkongin englannin- ja kiinankielisessä mediassa oli it-ala. Sanoma-, ammatti- ja viikkolehdistä esiteltiin suomalaisia it-alan yrityksiä, etunenässä Nokkaa ja sen lisäksi SmartTrustia, Soneraa, First Hop Ltdia, Artemis Internationalia, Seasam Housea, Stonesoftia. Nokian kunta esiteltiin Nokia-yrityksen synnyinpaikkakuntana. Ammattilehdissä oli kauppa- ja teollisuusministeri Sinikka Mönkäreen haastattelu, jonka pääkohdat koskivat innovaatiota ja Suomessa tapahtuvaa tiedon ja tuntemuksen hyödyntämisestä kansallisella ja alueellisella tasolla sekä yritysten kesken.

Elinikäinen opiskelu on muotisana koulutuksessa alalla. Suomea ja muita Pohjoismaita esiteltiin tämän alan johtavina valtioina. Peruskouluoppilaiden luku- ja ymmärtämistaitojen kohdalla Suomi on maailma johtavia maita. Eri kielten oppimisen osalta todettiin, että englanninkielisiltä lapsilta menee kaksi kertaa enemmän aikaa oppia oma äidinkieltensä kuin suomenkielisiä.

Englanninkielisessä sanomalehdessä julkaistaan pieni palsta kummallisuuksista maailmalta. Suomi pääsi palstalle muutamaan kertaan: kalastaja pahoinpiteli kalan - sai sakkoja, Lapin kunnan kunnantuvutetun ilmoitus jäämisestä pois kunnallispoli-

tiikasta, jos kunnan syntyvyys lisääntyy, seksuaalista käyttäytymistä koskevan tutkimuksen mukaan suomalaisia kiinnostaa porno enemmän kuin ruotsalaisia, akankannon maailmanmestaruuskilpailussa on akan painon alarajaksi päätetty 42 kiloa.

Soile Yli-Mäyryn näyttelyn yhteydessä julkaistiin hänen haastattelunsa kiinankielisessä päivälehdessä. Tove Janssonista ja hänen luomistaan muumeista kirjoitettiin erittäin myönteiseen sävyyn.

Lähetystyötä yli parikymmentä vuotta Hongkongissa tehnyt pastori Vuokko Lipposen kokosivun haastattelu julkaistiin englanninkielisessä sanomalehdessä.

Sing Tao -sanomalehti julkaisi toimittajan Leen artikkelin kokosivun artikkelin Lapista ja Suomesta.

Toimittaja Lee vieraili ministeriön vieraana joulukuussa 2001.

Joulupukin ja matkailunedistämisvaltuuskunnan vierailu Pekingiin sai huomiota myös Hongkongin sanomalehdissä. Finnairin osallistuminen matkailumessulle uutisoitiin. Itsenäisyyspäivän kunniaksi englanninkielinen sanomalehti julkaisi Suomea koskevan kirjoituksen, jossa esillä UPM-Kymmene, M-Real, Kone, Finnair ja Nokia.

Urheilusivuilla ja urheilukanavilla olivat jälleen esillä Mika Häkkinen ja Kimi Räikkönen formula-1:n tiimoilta, Jari Litmanen jalkapallon ja joukkueensa Liverpoolin tiimoilta, Saku Koivu pelaajana ja sairastumisensa tiimoilta.

Englanninkielinen päivälehti kirjoittaa kokosivun artikkelin Marimekosta. Maaliskuun lopussa SARPassille myönnettiin viisumivapaus Schengen-alueelle. Tämä sai erittäin myönteistä huomiota osakseen.

S h a n g h a i

Trendikkäät kuukausijulkaisut ovat uusia tulokkaita Shanghain mediassa. Lähes kaikilta kulttuurin aloilta ilmestyy tai on suunnitteilla oma julkaisunsa. Ne ovat ulkoasultaan varsin korkeatasoisia mutta toimittajien työ rajoittuu edelleen - joitakin poikkeuksia lukuunottamatta - valmiina saadun materiaalin käyttöön. Eniten kiinnostavat suomalainen arkkitehtuuri ja muotoilu.

Taiteilija Kai Stenvall'in ankkamaalauksia esiteltiin ART World- nimisessä julkaisussa kesäkuussa otsikolla "A Man A Duck". Artikkelit oli kuusisivuinen ja sisälsi kuvien lisäksi taiteilijan haastattelun.

Saman julkaisun syyskuun numerossa esiteltiin Kiasma rakennuksena. Viisisivuisessa artikkelissa oli lähinnä arkkitehtonisesti mielenkiintoisia kuvia. Artikkelin lopussa kerrottiin lyhyesti myös Kiasman toiminnasta.

Joka toinen kuukausi ilmestyvä Hi-Graphic -niinikään kiinankielinen julkaisu - on liittänyt Shanghain

kansainvälistä julistenäyttelyä koskevaan artikkeliinsa kuvia myös suomalaisista julisteista

Shanghain alueen päivälehdissä Suomi oli esillä etupäässä Nokian, Metson, UPM:n, Koneen ja Nordean ansiosta. Varsinaista Suomen taloutta käsittelevää uutisointia ei ollut, vaan uutiset olivat lähinnä yrityskohtaisia ja liittyivät yhteistyöhön kiinalaisten kanssa.

Matkailusivuilla Suomea on esitelty puhtaasti ilmastosta ja kauniin luonnon maana ja suomalaisia tangoa rakastavana kansana. Urheilusivuilla ovat esiintyneet Häkkinen, Räikkönen ja Nieminen sekä muutamat jalkapalloilijat. Tieto Suomen koulujen korkeasta opetustasosta saavutti hyvin myös kiinalaiset ja sai aikaan jonkin verran kyselyjä opiskelumahdollisuuksista Suomessa.

Pääkonsulaatin järjestämistä kulttuuritapahtumista julistenäyttely sai jonkin verran palstatilaa sekä kiinan- että englanninkielisissä päivälehdissä. Kiinankielinen televisio teki näyttelyn avajaisista ohjelman, jota se on esittänyt useampaankin kertaan. Sopraano Mia Huhdan konsertista julkaistiin pari pientä, lähinnä tiedotusluonteista artikkelia.

Malesia

Suomi esiintyy Malesian tiedotusvälineissä dynaamisena mobiili- ja tietotekniikan johtomaana. Maamme pienestä väestöstä huolimatta monet suomalaiset kuulusuudet tunnetaan täällä hyvin. Mika Häkkinen ja Sami Hyypiä ovat tuttuja nimiä kotitalouksissa, mutta myös Suomen politiikan ja talouden johtajat ovat saaneet kiitettävästi palstatilaa maan päällehdissä kuluneen vuoden aikana. Maamme hyvä mainetta ovat entisestään parantaneet Suomen korkeat sijaluvut kansainvälisissä vertailuissa.

Suomalaisten yritysten näkyvä rooli Malesian suuren luokan Multimedia Super Corridor (MSC) -projektissa on viime aikoina lisännyt entisestään suomalaisyritysten osuutta Malesian talousuutisissa. Valtiovarainministeri Sauli Niinistön vierailu Malesiassa ja Nokian Jorma Ollilan tapaaminen pääministerin kanssa uutisoitiin näkyvästi samalla, kun julkistettiin ministeritason toivomus suomalaisten yritysten lisääntyvästä toiminnasta Malesiassa. Nokian tilannetta seurataan Malesiassa tarkasti, mutta myös muiden suomalaisyritysten kuten Soneran ja Teklan paikallinen toiminta huomioitiin lehdissä. Erytishuomiota sai Malaysian Finnish Business Councilin (MFBC) perustaminen Suomi-viikolla toukokuussa.

Mobiiliteknologian lisäksi Suomen saavutukset tietotekniikan alalla tunnetaan Malesiassa hyvin. Maamme mainetta modernina IT-valtiona pönkitti laajalevikkisen "The Star"-lehden neljän sivun artikkeli Arabianrannan "Helsinki Virtual Village"-projek-

tista. Pelimarkkinoilla suomalaistiimin luoma "Max Payne" oli suurmenestys ympäri maailmaa, Malesia mukaanluettuna.

Suomen asema kansainvälisessä vertailussa maailman kilpailukykyisimpänä valtiona ei jäänyt huomioimatta Malesiassakaan. Tulokset toivat Suomelle mainetta ja kunniaa kuten myös jo aikaisemmin keksällä julkaistu vertailu, jonka mukaan Suomessa oli maailman maista vähiten korruptiota.

Euroopan Unionin politiikkaa Malesiassa seurataan yleisellä tasolla, mutta pienemmät jäsenvaltiot nousevat harvemmin esiin. Tosin Suomenkin kanta on päässyt lehtien sivuille, esimerkiksi keskusteltaessa unionin vahvistamisesta. Suomen politiikka on esiintynyt yleensä positiivisesti Malesian mediassa, ja erityisesti maamme on nostettu esiin esimerkiksi valtiona naisten asemasta keskusteltaessa. Euro 12 EU-maan valuuttana sai myös julkisuutta.

Suomalaisen yhteiskunnan imagon Malesian mediassa luovat tieteen ja teknologian saavutukset sekä korkea koulutustaso. Terveystieteiden ja lääketieteiden alalta uutisoitiin suomalaisten tutkijoiden löydöksiä ja tutkimustuloksia. Suomalaisten lukutaito ja koululaisten hyvät tiedot pääsivät uutisiin useissa sanomalehdissä kansainvälisen vertailun seurauksena. Suomi-kuvaa täydensivät kirjoitukset Suomi-viikon tapahtumista. Seurapiirisivuilla taas esiteltiin valokuvien suurlähettilään itsenäisyyspäivänjuhlien antia.

Suomalainen ruokakulttuuri oli menneenä vuonna hyvin esillä Malesian lehdistössä. Tätä edesauttoi Suomi-viikon anti ja suurlähettilään puolison osallistuminen juttusarjaan "Vieraita suurlähettilään pöydässä". Myös muuten suomalaista kulttuuria käsitteleviä artikkeleja ilmestyy kiitettävästi. Viimeaikaisista mainittakoon juttu tangon taiasta talviyössä ja kanteleen historian esittely. Kansainvälisistä tähdistä pop-muusikot ovat parhaiten tunnettuja, Daruden ja Bomfunk MC'n hitit soivat täälläkin. Surullinen uutinen muumimamma Tove Janssonin poismenosta saapui myös Malesiaan.

Kun hirvi ryntää olohuoneeseen

Malesialaiset rakastavat jalkapalloa ja seuraavat tiivistä Englannin valioliigaa. Eipä siis ihme, että suomalaispelaajat kuten Hyypiä ja Litmanen ovat usein lehtien sivuilla. Toinen paikallinen urheiluintohimo on Formula 1, ajetaanhan paikallisella Sepangin radalla osakilpailu. Kuljettajista Häkkinen ja Salo tunnetaan yhä Räikköstä paremmin, mutta viimeksi mainittu esiteltiin vuoden aikana useaan otteeseen lehtijutuissa. Rallia Malesiassa seurataan ahkerasti, ja Tommi Mäkinen tunnetaan hyvin. Myös suomalainen tennistähti Jarkko Nieminen esiintyi urheiluot-sikoissa.

Suomi tuo myös viihdettä malesialaisille, jotka jaksavat nauraa kommelluksille ja oudoille tavoille toisella puolella maailmaa. Suu- ja sorkkatautia käsitelleen jutun yhteydessä julkaisi paikallinen tabloidi valokuvan suomalaismiehistä saunan lauteilla. Akan-kannon maailmanmestarit luonnollisesti mainittiin viihdepalstalla, puhumattakaan olohuoneeseen rynnivästä hirvestä tai majavan uhriksi joutuneesta miespolosta.

P a k i s t a n

Pakistanissa yleinen tietämys Euroopasta puhumattakaan EU:sta tai sen pienemmistä jäsenmaista on vähäistä, samoin julkisuus. Pakistanilainen EU-asioihin erikoistunut toimittaja Ansar Bhatti haastatteli "Nation"-päivälehdessä Islamabadissa toimivien edustustojen päälliköitä, mm. Suomen. Suomesta ja sen kansainvälisistä suhteista kertova kirjoitus julkaistiin myös "Globe"- ja "Defence Journal"-lehdissä. Pariisin klubin velkojen uudelleenjärjestelyneuvottelujen televisioinnissa Suomi oli hyvin esillä, koska se oli velanantajamaiden ensimmäisiä allekirjoittajia.

Yleiskuvaan Suomesta on vaikuttanut myönteisesti Suomen sija maailman vähiten korruptoituneena maana. Korruptio on vakava ongelma Pakistanissa ja lehdistö julkaisee mielellään kansainvälisiä korruptiovertailuja. Nokian matkapuhelimet ovat myös vaikuttaneet myönteisesti Suomi-kuvaan, olkoonkin että Nokian suomalaisuus ei tule esille talousuutisissa tai yhtiön näyttävässä mainoskampanjassa.

Ulkoministeriön valtiosihteerin Jukka Valtasaaren poliittinen konsultaatio ja kaksi esitelmaa tammi-kuussa 2001 Pakistanissa uutisoitin valokuvien kera. Pientä julkisuutta ovat saaneet Suomen osallistuminen EU:n filmifestivaaleille 2001 ja komission EU-edustustojen päälliköiden matkalle Chitralliin Pohjois-Pakistanissa, itsenäisyyspäivänjuhla ja muut edustuston järjestämät sosiaaliset tilaisuudet.

Suomesta tulleista uutisista julkaisukynnyksen ylitti vain Viking-lautan karilleajo. Vääränä uutisena lehtiin pääsi tieto Suomen viisumivapaudesta pakistanilaisille, mikä aiheutti valtavan kyselytulvan edustustoon.

S i n g a p o r e

Suomen ulkoinen kuva Singaporessa on varsin hyvä. Suomi tunnetaan ennen muuta tehokkuudestaan ja osaamisestaan korkean teknologian alalla. Julkisessa keskustelussa Suomea pidetään usein varteenotettavana mallina Singaporelle, joka on itsekin väestöltään pieni ja vauras korkean teknologian ja avoimen

talouden maa. Singaporessa erityisen suosittu Nokian tiedetään olevan suomalainen, ja siitä ollaan hyvin kiinnostuneita. Matkailun alalla Suomi tunnetaan ennen muuta talvimatkailun kohdemaana.

Uutisointi Suomea - kuten muitakaan pienempiä EU-maita - käsittelevistä aiheista ei kuitenkaan ole Singaporessa erityisen runsasta. Singaporen tiedotusvälineet keskittyvät pitkälti alueellisiin kysymyksiin ja laajemmin Aasian tapahtumiin sekä Yhdysvaltoihin.

Omalla tavallaan hyvin kuvaava oli maan englanninkielisessä päälehdessä Straits Timesissa (ST) Suomen itsenäisyyspäivänä julkaistu kahden sivun mittainen erikoisliite, jonka keskeisinä teemoina olivat Nokia ja matkailu.

Yleisesti ottaen kiinnostus Suomen sisä- tai ulkopolitiisiin asioihin on Singaporen tiedotusvälineissä varsin vähäistä. Sama koskee muitakin pienempiä EU-maita. YK:n yleiskokouksen puheenjohtajana toimineen Harri Holkerin Singaporen-vierailu tammikuun 2001 alussa uutisoitiin lyhyesti.

Talous- ja yhteiskuntaelämän puolella Singaporea kiinnostaa etenkin Suomen menestys pitkälle erikoistuneiden tuotteiden ja -alojen osalta. Osittain tähän liittyen Singaporen viranomaiset ovat osoittaneet kiinnostusta paitsi Suomen teknologiapolitiikkaa myös Suomen koulutusjärjestelmää kohtaan. Singaporen viranomaiset haluavat erityisesti panostaa informaatio- ja tietoteknologiaan, biotieteisiin ja yleensä korkeaan teknologiaan. Tämä suuntautuminen näkyy myös mediassa Suomea käsittelevien aiheiden osalta.

Suomen asema yhtenä maailman kehittyneimpänä IT:n ja muun teknologisen osaamisen maana tuodaan usein esille lehtikirjoittelussa. Eniten huomiota on saanut osakseen erittäin suosittu ja Singaporessa hyvin tunnettu Nokia, joka on jatkuvasti esillä lehtien taloussivuilla. Esimerkkeinä Nokiaa käsitelleistä jutuista mainittakoon seuraavat: Nokian vuonna 2001 antamat tulosvaroitukset, Nokian ja Ericssonin keskinäinen kilpailu, Nokian yhteistyö paikallisten operaattoreiden kanssa. Marraskuun lopussa ST julkaisi jutun, jossa kerrottiin singaporelaisen osaamiskustan suunnitteluun ja hallinnoimiseen keskittyvän Ascendas-nimisen yrityksen (business park developer) yhteistyöstä Nokian kanssa Kiinassa: Ascendas oli tehnyt Nokian kanssa sopimuksen Nokian logistisen keskuksen rakentamiseksi Xingwang Industrial Park -alueelle Pekingin lounaisosaan.

Myös Nokian yrityshistoriaa sekä yrityksen kehittymiseen ja menestymiseen vaikuttaneita tekijöitä on tuotu esiin lehtiartikkeleissa. Singaporessa ollaan yleisesti kiinnostuneita siitä, miten Suomi on onnistunut tuottamaan Nokian kaltaisen kansainvälisen menestysyrityksen. Nokia on ollut esillä myös taide-

sponsoroinnin kautta: Singaporessa järjestetty laaja Nokia Singapore Art 2001 -näyttely (8.12.2001-3.2.2002) oli näyttävästi esillä kulttuurisivuilla (Nokian suomalaisuutta ei tosin tuotu erikseen esiin).

Muutkin suomalaisyritykset ovat olleet ajoittain esillä etenkin talousasioita käsittelevässä päivittäin ilmestyvässä Business Times -lehdessä. Esimerkiksi Stora Enson ja IP:n yhdistymishankkeet uutisoitiin elokuussa. Myös Sonera on ollut esillä. Finnairin Singaporen toimiston yhteyteen alkuvuodesta 2001 avatusta Finnair Plus -toimipisteestä oli juttu Today-päivälehdessä.

Suomi ykkönen, Singapore neljäs

Suomi on ollut näkyvästi esillä myös erilaisten kansainvälisten vertailujen tiimoilla. Etenkin World Economic Forumin (WEF) kilpailukykytutkimus, jossa Suomi sijoittui ensimmäiseksi Singaporen pudotessa edellisvuoden kakkossijalta neljänneksi, sai osakseen runsaasti huomiota. Myös UNDP:n teknologisen kehityksen raporttia (Technology Achievement Index), jossa Suomi sijoittui niinikään ensimmäiseksi ja Singapore kymmenenneksi, esiteltiin lehdissä. Suomi sai myönteistä huomiota osakseen myös Transparency Internationalin julkaiseman korruptiota käsitelleen tutkimuksen myötä, kun Suomi sijoittui kärkeen vähiten korruptoituneena maana Singaporen ollessa jaetulla neljännellä sijalla yhdessä Islannin kanssa.

Suomalaista kulttuuria esitellään lehdistöissä ajoittain. Suomalaisen valokuvaajan Boijen Huldénin Singaporessa loka-marraskuussa järjestettyä meriaiheista valokuvanäyttelyä esiteltiin ST:n kulttuuri-osastossa. Bangkokissa asuvan suomalaisen korutaitelijan Jaana Kopran Singaporessa syyskuussa järjestetystä näyttelystä julkaistiin varsin näyttävät artikkelit kuvien kera sekä Straits Times- että Today-lehdessä.

Kapellimestari Okko Kamu tunnetaan hyvin Singaporen musiikkipiireissä. Kamun johtamista Singaporen sinfoniaorkesterin konserteista ilmoitettiin lehdissä. Helmikuussa 2001 ST julkaisi myös jutun suomalaisen elektronista musiikkia tekevän ja soittavan duon Pan Sonicin musiikista, kun Pan Sonic esiintyi Singaporessa. Viulisti Linda Brava (Lampenius) puolestaan oli otettu mukaan klassista musiikkia käsitelleeseen artikkeliin, jossa esiteltiin nuoria näyttäviä naissoittajia.

Singaporessa järjestetään vuosittain EU-elokuva-festivaalit. Suomesta nähtiin vuonna 2001 kaksi elokuvaa: Juha ja Pelon maantiede. Molemmat olivat esillä EU-elokuvafestivaalista julkaistujen juttujen yhteydessä.

Seurapiiri-lehti Peak julkaisi loppuvuodesta monisivuisen artikkelikoosteen, jossa esiteltiin eri maiden

jouluperinteitä. Suurlähettiläs Kim Luotonen kertoi lehdessä suomalaisista jouluperinteistä ml. jouluruuista.

Suuri osa Singaporessa Suomeen suuntautuvasta matkailusta on talvi- ja ns. elämymatkailua. Tämä näkyy myös matkailua käsittelevissä lehtiartikkeleissa, joissa Pohjois-Suomi ja joulupukki ovat yleensä näkyvimmin esillä. Kaupungeista Helsinki saa eniten huomiota osakseen. Erään suosittu singaporelainen klubin lehti (Tanglin Club Magazine) julkaisi elokuussa kahden sivun mittaisen artikkelin Turusta.

Formula-1 -kuljettaja Mika Häkkinen tunnetaan hyvin myös Singaporessa ja on ollut urheilusivuilla näkyvästi esillä myös vuonna 2001. Myös Häkkisen kilpailutauosta kirjoitettiin. Jalkapalloa käsitellessä uutisissa ovat olleet esillä etenkin Jari Litmanen ja Sami Hyypiä.

T h a i m a a

Bangkokissa ilmestyvät englanninkieliset sanomalehdet 'The Nation' ja 'Bangkok Post' julkaisevat aika ajoin lyhyitä Suomea koskevia tai sivuavia artikkeleita. Pääosa näistä artikkeleista on luonteeltaan faktuaalisia ja ne perustuvat kansainvälisiltä uutistoitistoilta saatuun aineistoon.

Yllä mainitut englanninkieliset sanomalehdet julkaisevat Bangkokissa edustettuina olevista ulkovalloista ko. edustustojen niin halutessa maiden kansallispäivänä erikoisliitteen. Lehtien 6.12.2001 numeroissa oli koko sivu Suomesta ml. suurlähettilään tervehdys. 'The Nation' -lehdessä erityisteenä oli suomalainen ruoka ja terveellisyttä korostava ruokakulttuuri. 'Bangkok Post'issa kiinnitettiin erityishuomiota Tarja Haloseen Suomen ensimmäisenä naispresidenttinä. Itsenäisyyspäivän kunniaksi suurlähettiläs Heikki Tuunasta haastateltiin englanninkielisellä 'Radio Thailand' -radiokanavalla, ja klassisen musiikin kanava esitteli suomalaista klassista musiikkia 6.12. iltaohjelmassaan.

Bangkokin englanninkielisissä sanomalehdissä oli pitkin vuotta Nokiana koskevia uutisia milloin uusista saavutuksista, milloin yrityksen tulosodotusten heikkenemisestä, yrityksen suunnitelmista lisätä tuotantoaan Aasian tuotantolaitoksilla sekä Nokian yhteistyöstä paikallisen tiedepuiston kanssa langattoman thaikielisen sisältötuotannon kehittämiseksi. Molemissa lehdissä huomioitiin myös Soneran edellisen toimitusjohtajan eroilmoitus. Joitain yksittäisiä artikkeleita ilmestyi vuoden mittaan Suomesta johtavana teknologia-maana sekä suomalaisten koululaisten huipputasoisesta lukutaidosta.

Business-lehti Siam Trade julkaisi artikkelin Suomen ja Thaimaan kaupallisista suhteista sekä haastatteli Finpron Bangkokin toimiston kaupallista sih-

teeriä Jussi-Pekka Aittolaa. Samassa lehdessä julkaistiin Outokummun ja Hitachin Bangkokin lähettyvillä toimivan yhteisyrityksen 'Outokumpu Hitachi Copper Tube' sekä Foster Wheelerin suomalaisten paikallisjohtajien haastattelut.

Thaimaalais-suomalaisen kauppakamarin suojeelijana suurlähettiläs kirjoittaa säännöllisesti kauppakamarin julkaisemaan englanninkieliseen lehteen ns. 'patron's column'in, jossa yleensä kerrotaan Suomesta, sen taloudesta, Suomesta matkailumaana jne. Kauppakamarin lehti kokonaisuudessaan kertoo Suomen ja Thaimaan välisestä yhteistyöstä ja esittelee suomalaisyrityksiä.

Lumilinna yhtä eksoottinen kuin Bora Bora

Thaimaan televisiossa on esitetty useampaan kertaan Suomi-aiheisia matkailuohjelmia ja myös lehdistössä Suomea matkailumaana mainostettiin melko säännöllisesti. Thai-kielinen BOSS-Magazine julkaisi Suomesta matkailuartikkelin samoin kuin thai-kielinen Matichon-sanomalehti. Thai-kielisen Elle-aikakauslehdessä matkailuosassa mainostettiin Kemin Lumilinnaa Bora Boran ohella yhtenä maailman eksoottisimmista matkailukohteista.

Joulupukin lähtö maailmalle Suomen Lapista huomioitiin jouluaatto edeltävänä päivänä Thaimaan televisiokanavilla iltatauutisten jälkeen. "Hot Wave" -radio-ohjelma kertoi mm. Suomen perinteisistä uuden vuoden viettotavoista.

Tammikuussa 2001 suurlähetystö järjesti Bangkokissa sijaitsevan Silpakornin taideyliopiston kanssa Sofia Wilkmanin, Martti Jylhän ja Paavo Rabinän yhteisnäyttelyn. Suomalainen taiteilija Ilja West järjesti maaliskuussa 2001 taidenäyttelyn Bangkokin Siam Intercontinental -hotellissa sekä myöhemmin keväällä yhteisnäyttelyn kahden thaimaalaisen taiteilijan kanssa Bangkokin 'National Art Gallery'ssä'.

Taidenäyttelyistä tiedotettiin sanomalehdissä sekä alan lehdissä.

Mieskuoro Huutajat esiintyi televisio-ohjelmassa, johon oli koottu erikoisuuksia maailmalta. Suomalaisen Jukka Ammondin tekemä sumerinkielinen Elvis Presleyn "Blue Suede Shoes" -levytyksellä ylitti uutiskynnyksen.

Paikalliset sanomalehdet kirjoittivat myös artikkeleita suurlähettiläs Tuunasesta esittämässä maan kuninkaan säveltämää musiikkia eri tilaisuuksissa.

Thai-kielisessä sisustusalan Elle Décor -lehdessä julkaistiin suomalaista muotoilua markkinoiva laaja suomalaisen uuden polven suunnittelijoiden esittely (Valvomo, Päivi Charpentier, Ilkka Suppanen, Vertti Kivi ja Harri Koskinen). Sekä Alvar Aalosta että Tapio Virkkalasta julkaistiin tiivis elämäkerrallinen artikkeli kuvineen. Lassuksen olkikulho mainittiin thai-ki-

elisessä Baan Lä Suan -sisustuslehdessä erinomaisena esimerkkinä uusiokäytöstä.

Thai-kielinen Health & Cuisine -lehti julkaisi alkuvuodesta 2001 artikkelin suurlähettiläs Tuunasen puolisoista rouva Riitta Tuunasesta sekä heidän tyttärestään Taikasta. Edustavassa artikkelissa esiteltiin myös suomalaisia ruokareseptejä kauniine kattaussineen.

Thaimaalaisissa lehdissä kirjoitettiin "lentävän suomalaisen" Mika Häkkinen mahdollisesta lopettamisesta ja hänen huonosta onnestaan samoin kuin Kimi Räikkösestä ja Tommi Mäkisestä. Thaimaassa vuosittain kesällä ystävyysotteluita pelaamassa käyvät Englannin liigan jalkapallojoukkueet saavat suuren huomion yleisön keskuudessa. Liverpoolin joukkueen ollessa Bangkokissa pelaamassa Sami Hyypiästä kirjoitettiin englanninkielisissä sanomalehdissä sekä pari viikkoa myöhemmin Jari Litmasesta.

V i e t n a m

Suomi oli vuonna 2001 esillä Vietnamin tiedotusvälineissä erityisesti ministerivierailujen ansiosta. Esim. monissa paikallisissa lehdissä huomioitiin kehitys- yhteistyöministeri Satu Hassin syyskuinen vierailu. Artikkeleissa painotettiin Suomen ja Vietnamin pitkään jatkuneita hyviä yhteistyösuhteita. Hanoi vesiprojekti, vierailun aikana järjestetty vesi- ja ympäristöseminaari sekä allekirjoitettu sopimus lasten sairaalahankkeen jatkosta saivat paljon huomiota. Vietnamin kaikki allekirjoitetut sopimukset uutisoidaan näytävästi.

Syyskuussa Vietnamin isännöimässä ASEM-kokouksessa vierailut ulkomaankauppaministeri Sasi oli suosittu haastattelukohde.

Marraskuussa varapääministeri Nguyej Manh Cam vieraili Pohjoismaisen kiertueen yhteydessä Suomessa. Tiedotusvälineissä mainittiin erityisesti Suomen lupaus taloudellisesta tuesta ja matkan aikana allekirjoitettu Suomen ja Vietnamin välinen kaksinkertaisen verotuksen estävä sopimus. Vietnamin kommunistisen puolueen delegaation osallistuminen Suomen vastaavan puolueen kokoukseen sekä Venäjän presidentin Putinin vierailu Suomeen saivat julkisuutta. Itsenäisyyspäivänä julkaistiin Vietnam Newsissä jokavuotiseen tapaan kokosivun artikkeli Suomen historiasta ja suomalais-vietnamilaisesta yhteistyöstä.

Taloussuutisia olivat Wärtsilän yli kolme vuotta kangerrellut voimalaitosprojekti Vung Taun provinssissa, Sammon yritys ostaa Norjan suurimman vaakuutusyhtiön Storebrand ja Nokian ja japanilaisen DoCoMon yhteistyö matkapuhelinalalla. Suomen todettiin olevan pioneeri korkean teknologian alalla.

Suomi sai myös julkisuutta maailman kilpailukykyimpänä maana. Samoin suomalaisten opiskelijoiden menestyminen maailmanlaajuisessa vertailussa matematiikan, lukemisen ja tieteen aloilla löysi tiensä Vietnamin lehtiin.

Muumit ja Tove Janssonin poismeno saivat palstatilaa. Suomessa suosittu Kauniit ja rohkeat-televisiosarja päällepuhuttuna versiona kiinnosti myös vietnamilaisia. Lisäksi Suomi oli esillä Hanoissa järjestettyjen EU-filmiviikkojen ja kansainvälisten filmiviikkojen yhteydessä. Urheilijoista Mika Häkkinen mainittiin uutisissa. Suomen jääkiekko- ja jalkapallojoukkueiden talousvaikeudet olivat myös kirjoitusten arvoisia.

Muiden maiden erikoisuudet tuntuvat kiinnostavan vietnamilaisia. Akankannon maailmanmestaruuskisoista ja tangomarkkinoista matkapuhelimia ja tangoa rakastavasta pohjoisen, arktisen keskiyön alla sijaitsevassa maassa kirjoitettiin useampaan kertaan.

Australia

Suomalaisesta kulttuurista kirjoitettiin erityisesti kulttuurivierailujen yhteydessä (viulisti Pekka Kuusisto Australian kiertueella, tanssija Jyrki Karttusen esiintyminen Sydneyssä).

Suomalainen arkkitehtuuri on saanut myönteistä julkisuutta Canberran uuden suurlähetystörakennuksen valmistuttua. Yleä vastaavan ABC-kanavan arkkitehtuuriohjelma Coast to Coast ylisti lokakuus-

sa 2001 uutta kansliarakennusta jopa lyyrisin sanakääntein. Positiivista palautetta suurlähetystö sai myös ABC:n paikallisradion 45 minuuttia kestäneessä ohjelmassa. Kansliaa on esitelty myös asiantuntijajulkaisuissa. Julkisuuden myötä suurlähetystö on vastaanottanut varsin runsaasti kävijöitä ja kiinnostuneiden yhteydenottoja.

Suomalaisten hiihtäjien dopingkäryä käsiteltiin myös Australian lehdissä. Suomalaisista urheilijoista muuten eniten mielenkiintoa saivat osakseen ralli- ja formula-autoilijat.

Australian tiedotusvälineiden kiinnostus Euroopan politiikkaa kohtaan on ylipäätään laimeaa. Suomea käsitteleviä poliittisia artikkeleita tai uutisia ei v. 2001 ollut. Nokia sai aiempien vuosien tapaan jonkin verran huomiota osakseen. Euron käyttöönotto on herättänyt tiedotusvälineissä jonkin verran kiinnostusta ja Suomi mainittu yhtenä euro-maana.

Vuonna 1999 Suomessa kuolleen 5-vuotiaan Max O'Maran kuolinsyytutkimus ja sen jälkimainingit olivat pariinkin kertaan varsin näkyvästi esillä valtalehti The Australian'ssa. Tapauksen ja vanhempien sekä australialaisviranomaisten tyytymättömyyden suomalaisten viranomaisten toimintaan todettiin haittaavan maiden kahdenvälisiä suhteita.

The Australian julkaisi pari muutakin Suomea/suomalaisia käsittelevää juttua: tammikuussa 2001 lehdessä oli pitkäkö juttu suomalaissiirtolaisista kaivoskaupunki Mount Isassa. Huhtikuussa 2001 sama lehti julkaisi humoristisen artikkelin Pukkilan kunnan "Nokia-miljonääreistä".

Suomen uusi suurlähetystörakennus Canberrassa sai paljon kehuja

Latinalainen Amerikka

A r g e n t i i n a

Suomi on ollut esillä Argentiinan lehdistössä ja julkisessa sanassa melko usein ja aina positiivisessa yhteydessä. Suomeen kohdistuvaa kritiikkiä, negatiivisia arvioita tai selvästi virheellisiä tietoja ei ole näkynyt. Mitään erityistä ei vuoden 2001 aikana tullut esille sillä maiden välillä ei ollut merkittäviä vierailutapahtumia eikä muita vastaavia media-tapahtumia.

Suomi kuvataan yleensä korkeasti kehittyneenä ja demokraattisena maana ja se sijoitetaan omaan eurooppalaiseen ympäristöönsä. Suomen osallistuminen EU:iin ja EMU:iin on poikkeuksitta ollut asiallisesti todettu. Suomea koskevat artikkelit tulevat kv. uutistoimistojen tai muiden tiedotusvälineiden välittämänä. Vakinaisia kirjeenvaihtajia ei Argentiinalaisilla tiedotusvälineillä ole Pohjoismaissa.

Kesäkuussa kv. korruptiota vastustavan järjestön Transparency International tekemä selvitys, jonka mukaan Suomi on maailman vähiten korruptoitunut maa, julkaistiin päälehdissä jopa etusivun uutisena tai muuten näkyvästi. Aihe sai runsaasti julkisuutta ja edustustolle tuli asiasta paljon haastattelupyynnöitä etenkin radio-asemilta. Yleisimpänä kysymyksenä oli: miten Suomi on päässyt tällaiseen tulokseen? Miten korruptio on onnistuttu eliminoimaan?

Syyskuussa YK:n kehitysohjelman julkaisema Human Development Report listasi Suomen maailman johtavan korkean teknologian maana. Myös tämä ilmiö sai ansaitsemansa huomiota lehtien taloussivuilla.

Marraskuussa talouslehti Ambito Financiero teki Suomesta talouspoliittisen artikkelin, jossa käsiteltiin Suomen lähiajan taloushistoriaa, selviytymistä lamasta, EU-politiikkaa ja euroon liittymistä. Lehti sai sekä materiaalia että haastattelulausuntoja Suomesta. Yleensä talousuutisten yhteydessä NOKIA on saanut julkisuutta ja sen taustaa suomalaisena korkean teknologian yrityksenä on selostettu.

Kiinnostus Suomeen on muuten ollut tarkasteluvuoden aikana kohtalaista. Lehtimiesvierailuja Argentiinasta Suomeen ei ole ollut, mutta vuodelle 2002 on suunnitteilla vierailuja mm. ulkomaankauppaministerin vierailun johdosta.

Useat paikalliset kaapeli-TV asemat ovat toivoneet ja saaneet Suomesta materiaalia erityistä Suomi-ohjelmaa varten. Edustuston päällikkö ja hänen puolisonsa ovat osallistuneet kahteen n. tunnin mittaiseen Suomi-ohjelmaan, joiden sisältö käsitti haastattelu-

jen ja filmimateriaalin muodossa "laidasta laitaan" vähän kaikkea. Näitä ohjelmapyyntöjä on tullut enemmänkin ja niihin pyritään vastaamaan myönteisesti.

Näkyvin Suomea ja Argentiinaa yhdistävä kulttuuritekijä on tango. Argentiinalaiset ovat hyvin tietoisia tangon suosiosta Suomessa, vaikka on muistettava että mitään ehdotonta erityisasemaa ei Suomella tässä suhteessa ole. Tangolla on vakiintuneita ystäviä ja harrastajia toki myös monessa muussa maassa.

Seinäjoen tangofestivaalit uutisoidaan tšekäläislehdistössä, samoin näkyy myös muita uutisia asian tiimoilta Suomesta.

Muuten kulttuurin alalta voi todeta että filmituotannon alalta luonnollisestikin Kaurismäki on nimi joka esiintyy filmiuutisten yhteydessä mutta tänä vuonna erityisesti myös Lauri Törhönen, jonka elokuva valittiin parhaaksi elokuvaksi Mar del Platan filmifestivaaleilla helmikuussa 2001.

Urheilun alalla luonnollisestikin suomalaiset ralli- ja formula-ajajat ovat henkilöitä, joiden elämää ja saavutuksia usein esitellään alan harrastajille.

C h i l e

Suomen näkyvyys Chilen tiedotusvälineissä on ollut suhteellisen hyvä ja monipuolinen maantieteellisestä etäisyydestä huolimatta. Suomesta kertova aineisto on pysynyt määrällisesti lähes samana viime vuoteen verrattuna, joskin kulttuurisektorin mediahuomio on viime aikoina kasvanut.

Varaulkoministeri Muhozin vierailu Suomeen elokuussa 2001 uutisoitiin sekä televisiossa että lehdistössä. Vierailulla oli mukana Chilen kansallisen TV-kanavan (TVN) oma toimittaja, joka valitsi uutiskuvien vierailun keskeisten tapaamisten lisäksi myös Helsingin kaupunkia yleensä.

Suomalaista yhteiskuntamallia esitettiin hyvin myönteisellä tavalla laajassa artikkelissa El Diario-lehdessä joulukuussa 2001.

Liikenneministeri Olli-Pekka Heinosen Chilen vierailun yhteydessä maaliskuussa 2001 media huomioi näkyvästi Suomen johtavan aseman IT-alalla ja myös sen näkyvä lippulaiva sai runsaasti huomiota. Suurlähettiläs Sampovaaran esitelmä "Suomi tietoyhteiskunnan esimerkkimaana" EU:n kauppakamarien tilaisuudessa Santiagossa elokuussa 2001 julkaistiin Diario Diplomatico-lehdessä. Suomen kärkisijat eri kansainvälisissä vertailevissa tutkimuksissa (kil-

pailukyky, korruptionvastaisuus) saivat vuoden mitaan melko paljon palstatilaa. Kamariorkesteri Avanti! oli Chilen vierailunsa johdosta loppuvuonna laajasti esillä lehdistössä ja radiossa. Avanti! huomioitiin myös parhaana ulkomaalaisena musiikkiesiintyjänä vuonna 2001. Vierailun yhteydessä julkaistiin myös useita artikkeleita suomalaisesta musiikista. Suomalainen musiikki on ollut laajalti esillä myös Radio-Beethovenissa, joka on esittänyt runsaasti suomalaista musiikkia edustuston cd-levylahjoituksen ansioista.

Suomalaisesta muotoilusta on julkaistu useita artikkeleita mm. La Tercera-lehden sisustukseen ja muotoiluun erikoistuneessa Su Casa-liitteessä joulukuussa 2001. Samassa artikkelissa haastateltiin myös suurlähettiläs Sampovaaraa suomalaisen muotoilun nykytilanteesta.

Suomen asema matkailun mielenkiintoisena kohdemaana on ollut esillä lehdistössä ja televisiossa. Joulun alla Suomi esiteltiin joulupukin kotimaana. Suomalainen autourheilu sai kuten aikaisemmin paljon palstatilaa chileiläisessä mediassa, samoin jalkapallohullussa maassa myös englannin liigassa menestyvät suomalaisjalkapalloilijat

M e k s i k o

Suomi noteerattiin toisena vuotena peräkkäin maailman vähiten korruptoituneena maana. Tämä kansainvälinen vertailu sai julkisuutta maassa, jossa korruptio on suuri ongelma.

Em. tutkimus ja Suomen menestyminen muissakin kansainvälisissä vertailuissa (OECD:n koulutustasotutkimus) huomattiin Meksikossa laajalti ja suurlähettiläs Hannu Uusi-Videnojalta pyydettiin lukuisia haastatteluja useilla radioasemilla. Tietyillä aamun uutismakasiinohjelmilla on maassa hyvin laaja kuulijakunta ja näistä ohjelmista saatu PR-arvo oli valtava. Sekä lehtijutuista että radiohaastatteluista seurasi iso määrä kyselyjä ja kutsuja esitelmätilaisuuksiin.

Suurlähettiläs oli usean radioaseman haastattelutavana yleisistä Suomea koskevista aiheista. Joissakin ohjelmissa oli mahdollisuus haastattelun lomassa soittaa suomalaista musiikkia.

Muita aiheita olivat Venäjän presidentin Putinin ensimmäinen virallinen vierailu Suomeen, Suomessa käyty keskustelu ydinjätteiden hautaamisesta ja presidentti Martti Ahtisaaren ehdokkuus Nobelin rauhanpalkinnon saajaksi.

Suomen ja Meksikon välinen metsäyhteistyö sai palstatilaa medioissa. Suomesta kerrottiin useissa artikkeleissa maailman kilpailukykyisimpänä maana (World Economic Forumin tutkimus).

Joulupukki pulassa! Meksikossa kirjoitettiin että suomalaiset porot hullun lehmän taudin takia eivät pääse Englantiin!

Ulkomaankauppaministeri Sasin vierailu Meksikoon sai palstatilaa lehdissä. Ennen vierailua meksikolaisen El Financiero-lehden toimittaja kutsuttiin LKO:n toimesta Suomeen ja seurauksena oli seitsemän koko sivua erilaisia artikkeleita Suomesta. Aiheita olivat mm. Wärtsilä ja Suomen sähkösektori, Nokia ja telekommunikaatio, Suomen markkinoiden tarjoamat mahdollisuudet meksikolaisille tuotteille ja Suomen talous yleisesti.

Antti Piipon ja muiden suomalaisten liikemaailman edustajien moottoripyörämatka Meksikossa keräsi runsaasti mielenkiintoa.

Nokia esiintyi usein medioissa matkapuhelinmaailman ykkösenä.

Hullun lehmän taudista kirjoitettiin paljon ja todettiin mm., että joulupukin porot eivät päässeet matkustamaan Suomesta Englantiin vientirajoituksen vuoksi.

Eri aikakauslehdet kirjoittivat yleisiä Suomi-artikkeleita. Suomi nähdään modernina ja kehittyneenä maana, joka on myös eksoottinen ja mielenkiintoinen matkakohde. Tässä yhteydessä mainitaan Lappi ja joulupukki.

Helsinki oli artikkelin aiheena lentoyhtiö Mexican asiakaslehdessä, jota jaetaan lentokoneissa.

OECD:n koulutustutkimus ja Suomen ykkössija sai paljon palstatilaa jopa etusivun uutisena, mikä taas johti lukuisiin suurlähettilään haastattelupyyntöihin. Suomen ja muiden Pohjoismaiden edistyksellisestä kirjastojärjestelmästä kirjoitettiin, kun Meksikon kulttuuriministeri kävi lokakuussa tutustumassa aiheeseen Suomessa ja Tanskassa.

Suomesta maailman johtavana kahvinkulutusmaana kerrottiin yhdessä maan suurimmista päivälehdistä.

Helppoa kirjoittaa oikein Suomeksi !

Mexico Cityssä ilmestyvässä englanninkielisessä päivälehdessä kerrottiin suomenkielen oikeinkirjoitussääntöjen olevan maailman helpoimmat englanninkielen edustaessa toistaa ääripäätä.

Muita aiheita olivat Kiasman ARS-tapahtuma, Linus Torvalds ja hänen luomansa käyttöjärjestelmä Linux, englanninkielen hallinta maailmalla ja mm. Jorma Ollilan loistava englanninkielen taito, musiikkiyhtye Apocalyptic, Tove Janssonin kuolema ja akankanto-kilpailut.

Suurlähetystön järjestämistä kulttuuritapahtumista, esim. Young Nordic Design-näyttely, Valoa erämaassa-näyttely ja Alvar Aallon punatiilinäyttely, kirjoitettiin artikkeleita lehtien kulttuuripalstoilla. Suurlähetystö kierrätti viimeksimainittuja samoin kuin Jussi Tiaisen modernia arkkitehtuuria käsittelevää näyttelyä useissa osavaltioissa, jolloin maakunta- ja paikallislehdet sekä radio- ja tv-asetat kertoivat niistä laajasti.

Palstatilaa saivat myös Meksikossa asuvan suomalaisen Susanna Roslundin näyttely ja Albert Edelfeltin Jeesus ja Matalena-maalauksen esilläolo Mexico Cityssä järjestetyssä Maria Magdalena-aiheisessa suurnäyttelyssä. Radiossa esitettiin Sibeliuksen ja Bomfunk MC's -yhtyeen musiikkia. Televisiossa näytettiin mm. elokuva Poika ja Ilves sekä Kaurismäen veljesten elokuvia.

Suomalaisista urheilutähdistä olivat esillä Mika Häkkinen ja muut formulakuskit sekä suomalaiset jalkapalloilijat ja jääkiekkoilijat.

Jääkiekkoilija Saku Koiven syövästä kerrottiin englanninkielisessä päivälehdessä.

Lehdet huomioivat Lahdessa pidetyt talviurheilukisat.

Lehdistössä ilmestyi myös artikkeli, jossa kerrottiin, että Suomen jalkapallomaajoukkueen piti kerätä keskuudestaan rahaa saadakseen polttoainetta lentokoneeseen, jotta he pääsivät palaamaan Albaniasta. Syyksi todettiin se, ettei lentoyhtiön edustajan luottokorttia hyväksytty.

N i c a r a g u a

Kaksi punatukkaista naista lähti tanssiin ...

Reggae-taiteilija Philip Montalvan kertoi nicaragualaisten tiedotusvälineiden haastattelussa Suomen kiertueestaan seuraavaa: Kiertueen Helsingin osuudessa Suomi-Nicaragua-seuran 20-vuotisjuhlassa tanssi ei lähtenyt liikkeelle, koska kuulijat tuntuivat odottaneen enemmän salsaa kuin reggaeta. Sitten

kaksi punatukkaista naista tuli lavan eteen tanssiin ja juhlaväki lähti liikkeelle. Jälkeenpäin Montalvanille selvisi että naiset olivat Suomen Tasavallan Presidentti ja Suomen Keski-Amerikan suurlähettiläs!

Muuten Suomi näkyi nicaragualaisissa tiedotusvälineissä avunantajana ja eri kulttuuritapahtumien yhteydessä. Ministeri Hassin vierailu Nicaraguassa tammikuussa 2001 huomioitiin tiedotusvälineissä. Ministerin vierailusta mainittiin että hän oli vierailut useassa Latalalaisen Amerikan maissa ja että hän Nicaraguassa oli tutustunut Suomen rahoittamiin projekteihin ja tavannut useiden kansalaisjärjestöjen virkailijoita. Tässä yhteydessä tiedotusvälineet mainitsivat ministeri Hassin välittäneen Suomen ja EU:n huolen ympäristön huononevasta tilasta ja demokratian asemasta Nicaraguassa ennen vaaleja. Suomi oli muutenkin esillä Nicaraguan presidentinvaaleihin liittyvissä asioissa, esim. paikallisen vaalivalvontajärjestön Etica & Tranparencia'n rahoittajana.

Suomen muista hankkeista kirjoitettiin varsinkin huonekaluteollisuushankkeesta Nicamueblesta ja lisääntymishanke Saremista.

Suomi tunnetaan Nicaraguassa kehittyneenä, avointen markkinoiden, maailman vähiten korruptoituneena ja varsinkin teknologian alalla kilpailukykyisenä maana. Nokia tunnetaan, samoin suomalaisten kännykät ja internetyhteydet.

Suomen suurlähetystön sponsoroimat kulttuuritapahtumat saivat kiitettävästi palstatilaa, esim. vähävaraisissa yhteisöissä ja kouluissa esiintynyt korkealaatuinen ilmaiskonsertti ja 24 neljän naistaiteilijan taidenäyttely "Antologia de Mujer". EU:n kamariorkesteri EUACO, jossa oli mukana myös suomalaisia muusikoita, esiintyi kahdesti Managuassa ja sai tiedotusvälineissä runsaasti huomiota. Suomen kulttuuria on edistänyt Nicaraguan va. asianhoitaja Suomessa, Ricardo Alvarado, joka säännöllisesti kirjoittaa Suomesta nicaragualaisiin lehtiin.

Lähi-Itä

Arabi-Emiirikuntien Liitto

Suomi tuli vuoden 2001 aikana useita kertoja esille Arabi-Emiirikuntien Liiton medioissa. Suurin osa artikkeleista ja uutisista oli englanninkielisissä medioissa. Kaikki Suomea koskevat aiheet olivat kirjoitettu positiivisessa sävyssä.

Ministeri Sasin ja häntä seuraavan liikemiesdelegaation vierailu 22.-23.10.2001 pian syyskuun 11. päivän traagisten tapahtumien jälkeen oli vuoden 2001 tärkein mediatapahtuma Suomelle AEL:ssä. Suomi ja Sasi huomioitiin laajalti AEL:n medioissa. Khaleej Times kirjoitti Sasin ja Dubain kruununprinssi Mohammedin tapaamisesta. Artikkelissa todettiin, että keskusteluja käytiin poliittisesta tilanteesta, Suomen ja AEL:n suhteista, teknologiasta ja investoinneista.

Myös Emirates News Agency (WAM) kirjoitti Sasin vierailusta 22.10 ja painotti tapaamista AEL:n valtionvarainministerin sheikki Fahim bin Sultan Al Qasimin kanssa. Al Qasimi kannusti Suomea tekemään investointeja AEL:oon erityisesti teollisuusteknologian alalla. WAM kirjoitti myös 22.10 Sasin ja öljyministeri al Nasserin tapaamisesta. Artikkelissa todettiin, että keskusteluja käytiin yhteistyöstä öljy- ja kaasuteollisuuden alalla sekä ympäristökysymyksistä. 23.10 WAM kirjoitti Sasin vierailusta Abu Dhabin kauppakamarissa. Artikkelin sanoma oli, että Suomi haluaa luoda vahvemmat kaupalliset suhteet AEL:n. WAM uutisoi myös Sasin ja AEL:n telekommunikaatioministeri al Tayerin tapaamisen. Vierailun kunniaksi Khaleej Times julkaisi myös 22-sivuisen Suomi-liitteen, jossa tuotiin esille suomalaista osaamista korkean teknologian alueella, ennen kaikkea IT- ja terveysteknologiaosaamista, suomalaisten halukkuutta lisätä kauppaa AEL:n kanssa sekä mainostettiin suomalaisia yrityksiä ja Suomea matkailumaana.

Suomi ja Suomen suurlähetystö tulivat näyttävästi esille Eurooppalaisesta filmiviikosta kertovissa artikkeleissa Gulf Newsissa lokakuun lopussa. Aki Kaurismäen Juha avasi filmifestivaalit.

Suomi tuli esille myös urheilu-uutisissa. Suomalaisten rallikuskien menestyksestä kirjoitettiin ja omanilaisen rallikuski al Wahaibin menestys Finland Ralliyssä uutisoitiin Gulf Newsissa 27.08.

Arabiankielisen Al Ittihad-lehden toimittaja vieraili Suomessa toisen emiraattitoimittajan kanssa. Lehti kirjoitti 14.10 suomalaisesta osaamisesta laivanrakennusteollisuudessa. Lehti korosti osaamista luk-

susristeilijöiden alalla. Al Ittihad kirjoitti myös 14.10 artikkelin, jossa kerrottiin Suomen historiasta, luonnosta, saunasta, naisten asemasta, koulutuksesta ja teknologiasta.

Suomi uutisoitiin yleensä bilateraaleissa yhteyksissä eli silloin kun asia liittyi AEL:n. Poikkeuksen tästä olivat talousuutiset, joissa varsinkin NOKIA esiintyy hyvin usein. FORTUM uutisoitiin myös 23.2. ja 3.9. Gulf Newsin talousuutisissa. Lisäksi Gulf Newsin talousuutisissa huomioitiin myös Suomen ja Venäjän välinen kaasuyhteistyöaloite 25.1. ja Finnairin kehitys- ja yhteistyöhankkeet 3.6. sekä Valion yhteistyö Al Ain Dairy Farmin kanssa 26.6.

I r a n

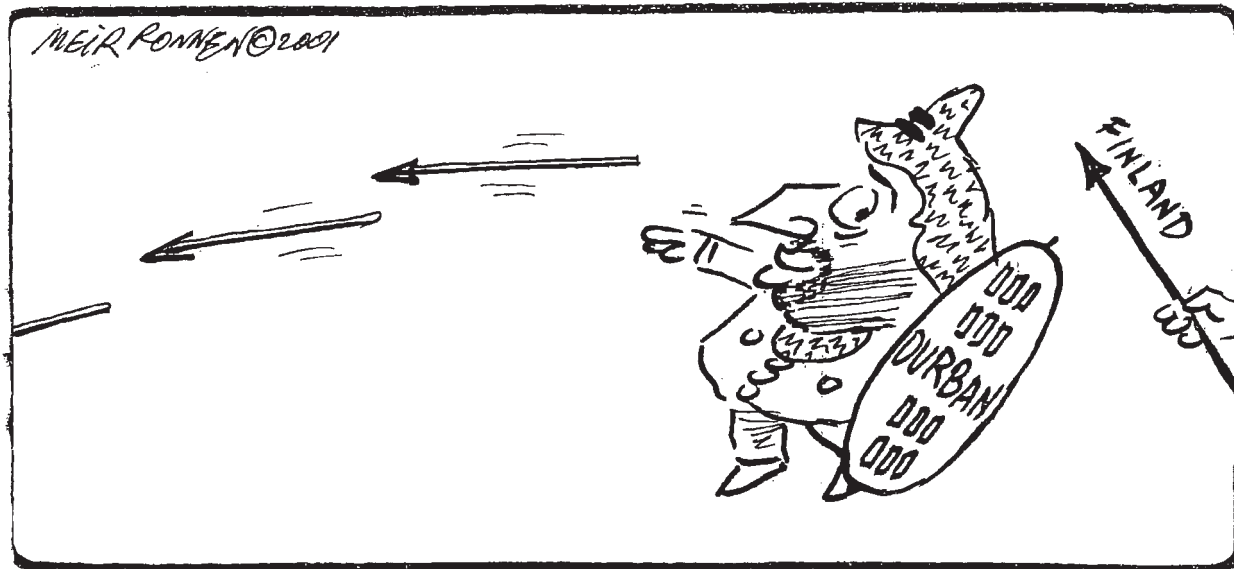
Iranin tiedotusvälineissä ei ollut merkittävää Suomea koskevaa uutisointia vuonna 2001. Suomen suurlähettilään vaihtuessa sanomalehdissä uutisoitiin protokollan mukaiset jäähyväis- ja tervetulo tapaamiset Iranin korkeimman johdon kanssa, mikä on tavantomainen käytäntö Iranissa. Muuten Suomea koskevat harvat pikkuartikkelit olivat kansainvälisten uutistoimistojen välittämiä juttuja, esimerkkinä akan-kantokilpailu.

I s r a e l

Päinvastoin kuin edellisvuosina vuoden 2001 artikkelit Israelin lehdistössä käsittelivät Suomea lähinnä politiikan ja kulttuurin kannalta. Ulkoasiainministeri Tuomiojan Israel-kriittinen haastattelu Suomen Kuvalehdelle kirjoitti muutaman päivän mediakohun. Presidentti Halonen mainittiin "loistavana esimerkkinä" naisen asemaa käsitelleessä jutussa. Korkea teknologia ei ollut juurikaan esillä - ehkä las-kusuhdanteesta johtuen. Poikkeuksen muodosti Nokian pääjohtaja Ollilan vierailu, joka huomioitiin lehdistön liike-elämää käsittelevissä liitteissä.

Kulttuuripuolella teknohanuristi Kimmo Pohjosen konserttia arvosteltiin erityisen myötämielisesti. Savonlinnan oopperan kesäkuinen vierailu Kesareassa sai huomiota mutta esillä itse ooppera (Verdin Koh-talon voima) pikemminkin kuin Suomi. Lisäksi julkaistiin sekalaisia pienempiä artikkeleita Suomeen liittyen.

Niten Suomea koskevia juttuja julkaisi Ma'ariv (levikki 220.000-340.00), joka on yksi johtavia päivä-

Onko Suomi Arafatin apuri? (Jerusalem Post)

lehtiä. Suomi oli melkein yhtä lailla esillä Yediot Aharonot (levikki 350.000-700.000) ja Ha'aretz (levikki englanninkieliselle painokselle 65.000-85.000) lehdisissä. Lisäksi englanninkielinen Jerusalem Post (levikki 30.000-50.000) ja liike-elämän lehti Globes (levikki 30.000) julkaisivat Suomea koskevia juttuja.

Nokian paikallisjohtajaa (Lars Wolf) haastateltiin Ma'ariv-lehden liike-elämän liitteessä. Vaikka haastattelu oli henkilökohtainen Nokia mainittiin artikkelissa useampaan otteeseen. Jorma Ollilan vierailun alla (joulukuun alussa) liike-elämän liitteet kirjoittivat Nokian ja Israelin suurimman operaattorin, Cellcomin sopimuksesta, jonka mukaan Nokia rakentaa GSM-matkapuhelinverkon Israeliin Cellcomin tilauksesta. Ma'ariv ja Globes sekä englanninkielinen Israel Business Arena huomioivat Ollilan vierailun. Lehdet mainitsivat Nokian kiinnostuksesta sijoittaa israelilaisiin yrityksiin ja Ollilan tapaamisista viestintäministeri Ruby Rivlinin ja Cellcomin pääjohtajan Ya'akov Perryn kanssa. Lehdet korostivat Ollilan nimenneen Israelin merkittäväksi strategiseksi toimijaksi.

Ulkoministeri arvosteli Israelia

Vuoden varsinainen Suomea koskeva mediatapahtuma olivat ulkoasiainministeri Tuomiojan Suomen Kuvalehdelle (SK34) antaman Israel-kriittisen haastattelun aiheuttamat reaktiot. Viikonloppuna 31.8.-1.9. Tuomiojan kommentit olivat jatkuvasti esillä radiossa ja TV:ssä. Tuomiojan itsensä haastattelu näytettiin osittain ja lauantaina kokonaan televisiossa. Ha'aretz (heprean- ja englanninkielinen) ja Ma'ariv

kirjoittivat asiasta useita uutisjuttuja. Myös Yediot Aharonot, Jerusalem Post ja pienempi äärioikeistolainen Hatzofe julkaisivat jutut aiheesta. Tuomiojan haastattelusta esille nostettiin vain se osa, jossa hänen kerrottiin verranneen Israelin politiikkaa suhteessa palestiinalaisiin natsien politiikkaan 1930-luvulla. Eräissä jutuissa (ja parin oikean laidan poliitikon kommentoissa) otettiin kuin vastapainoksi esille Suomen sitoutuminen Natsi-Saksaan toisen maailmansodan aikana. Jerusalem Post julkaisi asiasta pilapiirroksenkin, jossa Suomi kuvattiin Arafatin apuriksi Israelin arvostelussa. Kohu laantui, kun Tuomiojan Israelin TV:lle antama haastattelu oli näytetty televisiossa ja kun lehdistö kertoi Tuomiojan selostaneen kantaansa kirjeitse ulkoministeri Peresille. Kansalaispalaute suurlähetystölle jatkui silti vielä hyvän aikaa. Megatapahtuma 11.9. hautasi sitten kaiken alleen.

Kulttuuririntamalla yhden konsertin Tel Avivissa pitänyt teknohanuristi Kimmo Pohjonen nimettiin "hanurin Jimi Hendrix'ksi" muun muuassa Jerusalem Postin näyttävässä arvostelussa.

Savonlinnan oopperan vierailu huomioitiin kaikissa johtavissa päivälehdissä, jos kohta sangen lyhyesti. Vaikka arvostelut eivät olleet kaikilta osin kiittäviä, Savonlinnan oopperan tuloa Israeliin kriisitilanteen aikana kiiteltiin yleisesti (Tel Avivissa oli räjähtänyt parikymmentä nuorta surmannut itsemurhapommi vain pari viikkoa aiemmin). Oopperan kuoro sai yleisesti ottaen pelkkää kiitosta. Suomi tai Savonlinna eivät kuitenkaan olleet juurikaan esillä. Eniten huomiota saivat ooppera itse (Verdin Kohtalon voima) ja sen ohjaaja (saksalainen).

Muista jutuista mainittakoon naisen asemaa käsitellyt Ha'aretz-juttu, jossa presidentti Tarja Halos-

ta pidettiin "loistavana suomalaisena esimerkkinä" ja hänen asemastaan kerrottiin laajemminkin.

Jutun mukaan Suomi on maa, jossa yli 40% lainsäätäjistä on naisia. Myös Lasse Virénin vierailu Israeliin juutalaisten olympialaisten (makkabiadit) johdosta noteerattiin.

K u w a i t

Suomea käsiteltiin vuonna 2001 pääasiassa seuraavilla alueilla: Suomen talous ja yritysmaailma, formula- ja ralliautoilu sekä ralli ja suurlähetystön järjestämät tapahtumat. Muilta osin uutisia Suomesta oli vain satunnaisesti.

Kuwaitissa seurataan tarkasti talouselämän tapahtumia eri puolilla maailmaa. Nokiaa koskevat uutiset ovat säännöllisesti esillä, muiden suomalaisten suuryritysten, erityisesti metsäteollisuusyritysten, satunnaisemmin. Vuonna 2001 tiedotusvälineet käsitelivät laajalti euroa ja näissä uutisissa Suomi esiintyi yhtenä euro-maana. Myös euro-alueen työttömyys kiinnosti. Suomi sai mainintaa it:n ykkösmaana samoin maailman vähiten korruptoituneena maana.

Urheilu saa kuwaitilaisissa lehdissä paljon palstatilaa. Suomalaiset Formula 1- ja rallikuljettajat ovat hyvin esillä julkisuudessa. Myös talviurheilua seurataan, joskaan ei yhtä tarkasti. Lahden MM-kisojen dopingskandaali uutisoitiin näkyvästi. Urheiluun ja

Suomeen liittyvät suurimmat otsikot nähtiin Suomen jalkapallomaajoukkueen pelatessa - ja hävitessä - maaottelun Kuwaitia vastaan.

Suurlähetystön tuella järjestetyistä tilaisuuksista eniten julkisuutta sai keväällä Kuwaitin kansainvälinen lasten kulttuurifestivaali, jossa esiintyi suomalainen nuorisoryhmä. Toinen laajaa julkisuutta saanut suurlähetystön ja kuwaitilaisten yhteistyöprojekti oli yliopiston kanssa järjestetty kurssi "Creative Thinking Through Art". Suurlähettilästä haastateltiin eri tiedotusvälineissä. Samoin edustuston vastaanotot olivat uutisaiheita.

Yksittäisistä Suomea koskevista uutisista Kuwaitin tiedotusvälineissä mainittakoon eduskunnan varapuhemiehen Sirkka-Liisa Anttilan vierailu Iraniin, Suomen UNIFIL-joukkojen vetäytyminen Libanonista, tasavallan presidentin haastattelu (Nato-kannanotot) Der Spiegel-lehdelle, ulkoministeri Tuomiojan haastattelu Suomen Kuvalehdessä ja Israelin reaktiot siihen, Venäjän presidentin vierailu Suomeen, Suomen ja Tunisian investointisopimus, suomalaisten koululaisten lukutaito, Seinäjoen tangomarkkinat, akankannon MM-kisat, lääkärilakko ja Jukka Ammondin sumerinkielisiä lauluja sisältävä CD.

Suurlähetystö on vain rajallisesti voinut seurata kirjoittelua Suomesta sivuakkreditointimaissa Bahrainissa ja Qatarissa. Suomen ja Qatarin investointisopimuksen allekirjoittamista käsiteltiin Qatarin television ja lehtien uutisissa.

Afrikka

Egypti

Suomi oli vuonna 2001 määrällisesti aikaisempaa useammin esillä Egyptin tiedotusvälineissä etenkin kun kulunutta vuotta egyptiläisten kiinnostuksen kannalta voinee luonnehtia tavanomaiseksi. Suurlähetystön laskelmien mukaan päivälehdissä julkaisiin 45 uutista tai artikkelia ja viikkolehdissä 8 Suomi-aiheista juttua, kun edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 29 ja 6. Myös uutiskirjo oli aikaisempia vuosia laajempi. Suomea koskevat ns. human interest-jutut pääsivät näkyvästi esille mm. arvovaltaisessa Al-Ahram-lehdessä, jopa etusivulle. Osaltaan tähän myötävaikuttivat Al-Ahramin tuore Suomen kirjeenvaihtaja Azer Farouk, jonka Suomi-aiheisia kirjoituksia lehti julkaisi jopa viikoittain. Al-Ahram arvioi myös historiallisesti Suomen toisen maailmansodan jälkeistä politiikkaa ja neuvostosuhteita ja vertaili niitä nykyiseen EU-jäsenyyteen ja poliittisten painotusten muutoksiin.

Suomen näkyvyyttä lisäsi myös Suomen ulkoministeriön lehdistö- ja kulttuuriosaston kutsuma egyptiläinen toimittajaryhmä, joka tutustui Suomen ympäristöpolitiikkaan. Alan saavutukset maassamme ja suomalaisten ympäristötietoisuus saivat julkisuutta. Tällä pyrittiin osaltaan tukemaan Suomen Egyptissä meneillään olevia ympäristöhankkeita.

Suomea koskevan uutisoinnin yleissävy oli positiivinen. Egyptin lehdistö noteerasi Suomen menestymisen kansainvälisessä vertailussa esim. teknologian, vähäisen korruption ja inhimillisen kehityksen osalta. Yleisemminkin Suomen saavutuksia viennin ja talouden osalta verrattiin Egyptiin ja niitä pidettiin hyvinä esimerkkeinä Egyptille. Silloin kuin Suomen Lähi-Idän politiikka ylitti uutiskynnyksen, sitä pidettiin myönteisenä. Barcelonan prosessia vertailtiin Suomen ajamaan pohjoiseen ulottuvuuteen.

”Suomalainen tango on yhtä jäykkä kuin saksalainen sotilasmarssi”

Ns. hyväntuulisten pikku-uutisten sarjaan lukeutui Helsingin kaupungin ilmaisia city-oppaita, joita toimittaja tarjosi esimerkiksi omalle maalleen. Tango-markkinatkin huomioitiin, tosin kirjoittajan mielestä suomalainen tango eksoottisessa Pohjolassa vaikutti yhtä jäykältä kuin saksalainen sotilasmarssi!

Naisen erinomainen asema suomalaisessa yhteiskunnassa ja alkoholiin taipuvaisten miesten huono

itsetunto pohditutti egyptiläistä toimittajaa. Hänen mukaansa suomalainen mies on heikkoluontoinen naisiin verrattuna, minkä takia hän juopottelee ahnaasti voidakseen luopua rauhallisesta ulkokuorestaan ja muuttua pedoksi, joka pieksää vaimoaan. Selvästi ollessaan mies ei moiseen rohkeneisi. Juttua oli höyrytetty avioero- ja avoliittotilastoilla ja naisten yhteiskunnallisesti keskeistä asemaa kuvaavilla luvuilla.

Myös Suomen rahoittamat kehitys yhteistyöhankkeet etenkin ympäristöalalla ylittivät usein uutiskynnyksen. Vuoden lopulla Suomen uusin hanke mielen-terveydenhuollossa toi maamme positiivisesti esille tärkeässä mediassa, koska aihe on Egyptissä vielä uusi ja lisäksi presidentin puolison erityisen harrastuksen kohteena. Myös suurlähettilään haastatteluja on julkaistu säännöllisesti tärkeissä lehdissä. Kaiken kaikkiaan uutisvuosi oli Suomen kannalta myönteinen.

Etelä - Afrikan Tasavalta

Suomen viime vuosien aikana kohentunut näkyvyys Etelä-Afrikan (EAT) tiedotusvälineissä jatkui vuonna 2001. Kiinnostuksen lisääntymistä selittäviä tekijöitä ovat toisaalta Suomen esimerkki teknologian hyväksikäyttäjänä ja uuden talouden ihmemaana, toisaalta EU-jäsenyys ja sen mukana tullut aiempaa suurempi poliittinen näkyvyys. Suomi on EAT:ssa vähitellen löydetty myös eksoottisena turismikohteena. Kulttuurin osalta arkkitehtuuri ja design ovat melko usein esillä olevia alueita samoin kuin klassinen ja erityisesti kuoromusiikki.

Ministerivierailut (Sasi, Lindén ja Filatov) saivat kohtuullisen hyvin palstatilaa samoin kuin EAT:n ministereiden vierailut Suomeen (kommunikaatioministeri Matsepe-Casaburri ja tiedeministeri Ngubane). EAT:n kv. asioiden instituutti SAIIA:n johtaja Greg Mills julkaisi vuoden aikana useita erittäin positiivisia artikkeleita Suomen vierailunsa jälkeen. Samoin presidentti Halosesta oli lehdistössä useita juttuja. Nokian osallistuminen EAT:n koulujen kehittämiseen yhteistyössä Nelson Mandela -säätien kanssa sai myös paljon huomiota.

Suurlähetystön oma kulttuuriohjelma sai kiitettävästi palstatilaa, erityisesti musiikin osalta. Kirsti Hämäläisen vierailu EAT:n kamariorkesterin johtaja-

na huomioitiin laajalti samoin kuin SL:n kehitysyhteistyö pretorialaisen STEPP-musiikkikoulun kanssa. Elokuussa järjestettiin EAT:ssa merkittävää huomiota saanut kansainvälinen klassisen musiikin festivaali, jossa esiintyivät mm. Ralf Gothóni ja Elina Vähälä. Festivaalin ohjelmistossa oli Sibeliusta ja Sallista ja sen toisena suojelijana toimi Martti Ahtisaari. Suomalaisen klassisen musiikin levyarvosteluita oli pitkin vuotta useissa lehdissä.

Kevyen musiikin puolelta juttuja oli ainakin Bomfunk MC:stä, Ultra Brasta, Jimi Tenorista ja Leningrad Cowboys'sta Maailmanmusiikin edustajina olivat esillä Värttinä ja Wimpe.

Suurlähetystön aloitteesta toteutettu toimittajavierailu Kapkaupungista (Wilhelm Snyman) osoittautui onnistuneeksi ja tuotti useita artikkeleita. Turismi-aiheisia juttuja oli vuoden aikana runsaasti niin lehdistössä kuin sähköisissä viestimissäkin. Suomi-aiheisista kuriositeettijutuista mainittakoon tänä vuonna maailman pienin sauna ja Helsinki seksuaalisten vähemmistöjen turismikohteena. Joulupukki saa EAT:ssa aina kiitettävän määrän huomiota vuoden lopussa. Suomen Berliinin suurlähetystön saama arkkitehtuuripalkinto noteerattiin sekä ammattietä yleislehdissä.

Ainoaksi Suomen saamaksi negatiiviseksi julkisuudeksi voidaan katsoa valtakunnallisen kaupallisen televisiokanava E-TV:n päätös lähettää uusintana amerikkalainen Sixty Minutes-ohjelman Finland dokumentti, joka antoi Suomesta hieman yksipuolisen kuvan.

Libya

Suomea käsiteltiin Libyan tiedotusvälineissä niukasti vuonna 2001.

Edellisenä vuonna oli Jolon panttivankikriisi, jonka seurauksena mm. Suomen ulkoministeri vieraili Libyassa. Saman vuoden lokakuussa Libyassa vieraili UM:n kauppapoliittisen osaston päällikön johtama liikemiesvaltuuskunta. Vuonna 1999 oli Suomi EU:n puheenjohtajamaa, joka tuotti julkisuutta, mm. Suomen Välimerikoordinaattorin johtaman EU-delegaation vieraillessa Libyassa selvittämässä Barcelonan prosessia.

Vuonna 2001 ei ollut vierailuja puolin eikä toisin. Jolon kriisin ratkaisussa myötävaikutta-

nut libyalainen suurlähettiläs Rajab Azzaroug tosin kävi Suomessa syyskuussa. Libyan tiedotusvälineissä noteerataan yleensäkin tärkeimmät maailmanuutiset varsin lyhyesti ilman kommentteja.

Suomen itsenäisyyspäivän tienoilla Libyan televisiossa esitetään edustuston toimittama dokumenttifilmi Suomesta.

Sambia

”Miten ihmeellisiä, kummallisia ja hassuja asioita suomalaiset tekevätkään”

Times of Zambia-lehden pienessä etusivun ”maailman uutisia”-sarakkeessa on satunnaisesti ollut pieniä Suomea koskevia uutisia usein edellämainituin kommentein. Muuten Suomi esiintyy Sambian mediassa pääasiassa kehitysyhteistyöprojektien tai kansainvälisen politiikan yhteydessä. Julkisuutta saivat 2001 seuraavat projektit, jossa Suomi on mukana: ”Lesket- ja orvot” (PYM), Disacare (PYM) ja PFAP-projekti. Suomen tuki Sambian ihmisoikeuskomissiolle ja osallistuminen EU:n vaalitarvikelutoimintaan (EU EUOM) sai paljon julkisuutta.

Nokia on päässyt otsikoihin. Eurosta ja Suomen osallistumisesta yhteisvaluuttaan on kirjoitettu jonkun verran.

Kulttuuripuolella Suomen elokuvat EU:n filmifestivaaleilla esiteltiin lehdissä. Jyväskylän yliopiston opiskelijat pääsivät Mongun radioon kertomaan matkastaan Sambiaan ja Suomesta yleensäkin. Suomen itsenäisyyspäiväjuhla huomioidaan aina Sambian mediassa.

Perinteiset kehitysyhteistyöprojektit ovat edelleen mediatapahtuma Afrikassa

T a n s a n i a

Kehitysyhteistyö ja siihen liittyvät Tansanian ja Suomen kahdenväliset suhteet ovat perinteisesti olleet hyvin esillä Tansanian tiedotusvälineissä. Suomen suurlähetystön omaksuman uuden, aktiivisen tiedotusstrategian ansiosta aihepiiri on laajentunut. Mukaan ovat tulleet ympäristö-, teknologia- ja kaupalliset aiheet. Toki kehitysyhteistyöasiat olivat edelleen merkittävä uutisaihe.

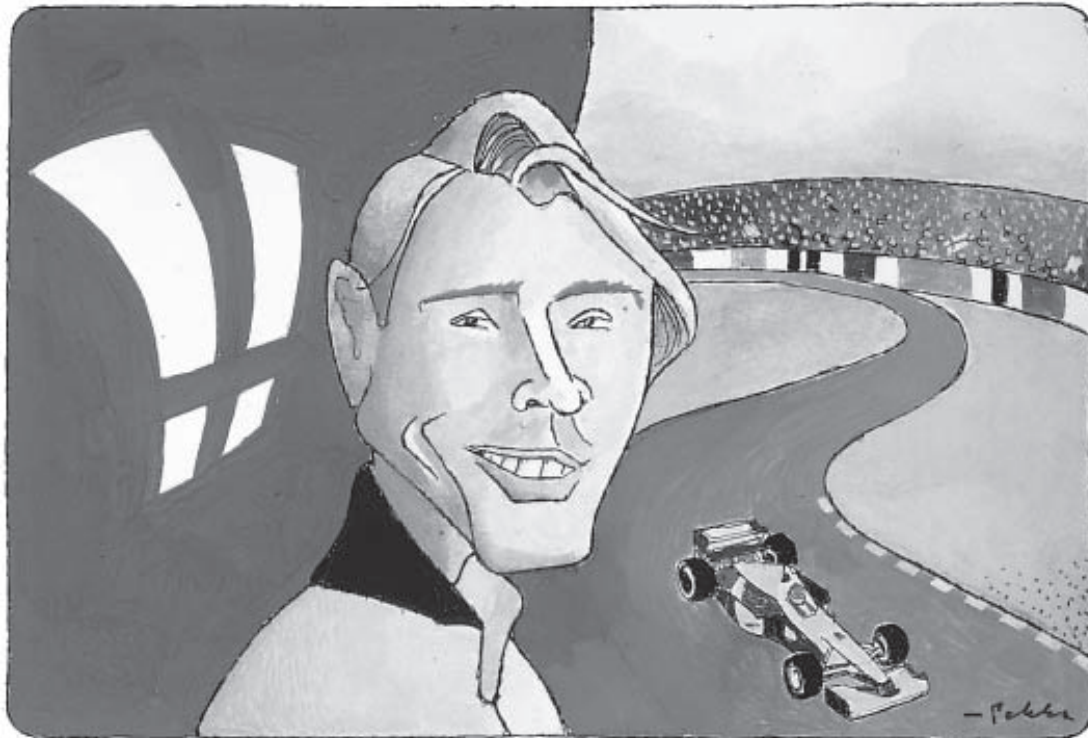
Suomen entisen presidentin Martti Ahtisaaren vierailu huhtikuussa 2001 sai paljon julkisuutta. Hän tapasi Tansanian johtavia poliitikkoja, m.m. presidentti Benjamin Mkanan, mutta myös Sansibarin presidentin Amani Abeid Karumen. Suomen kannanotot Sansibarin poliittiseen kriisiin tai ihmisoikeuskysymyksiin (linjanjohtaja Hannu Himanen, suurlähettiläs Ritva Jolkkonen) saivat suotuisaa julkisuutta.

Niin kirjoittavat kuin sähköiset tiedotusvälineet seurasivat Suomen ja Tansanian vuotuisia neuvotteluja. Suomen sitoutuminen Poverty Reduction Budget

Support-ohjelmaan tervehdittiin tyydytyksellä. Samoin Suomesta vierailevat kansalaisjärjestöt ovat saaneet hyvin palstatilaa. Suomen kaupalliset intressit, varsinkin Nokia, ovat myös saavuttaneet suotuisan maaperän. Media on myös huomionnut Suomen tukemia Tansaniassa toteutettavia ympäristöprojekteja, m.m. East Usambara Conservation Area Management Programme.

Suomen tuki Tansanian kulttuurille ja urheilulle oli hyvin esillä. Ehdottomiin kohokohtiin kuului Pohjoismaiden tuki Tansanian vammaisolympiakomitealle. Tansanian media seurasi myös Suomen jalkapallomaajoukkueen MM-karsintaotteluja. Suomen päätös tukea tyttöjen koulutusta otettiin ilolla vastaan, esim. stipendejä saa kymmenen tekniikkaa opiskelevaa naista Lindin ja Mtwaran alueilta. Kaksi johtavaa päivälehteä haastatteli suurlähettiläs Jolkkosta, joka korosti koulutukseen investoinnin olevan elintärkeä kansakunnan kehitykselle.

Suomen itsenäisyyspäivän juhla ja suurlähettiläs Jolkkosen jäähyväiset saivat paljon palstatilaa.

...mutta kiinnostusta riittää muubunkin. Maailmanmestari tai ei, Mika Häkkinen tunnetaan kaikkialla.

UIM
P R E S S